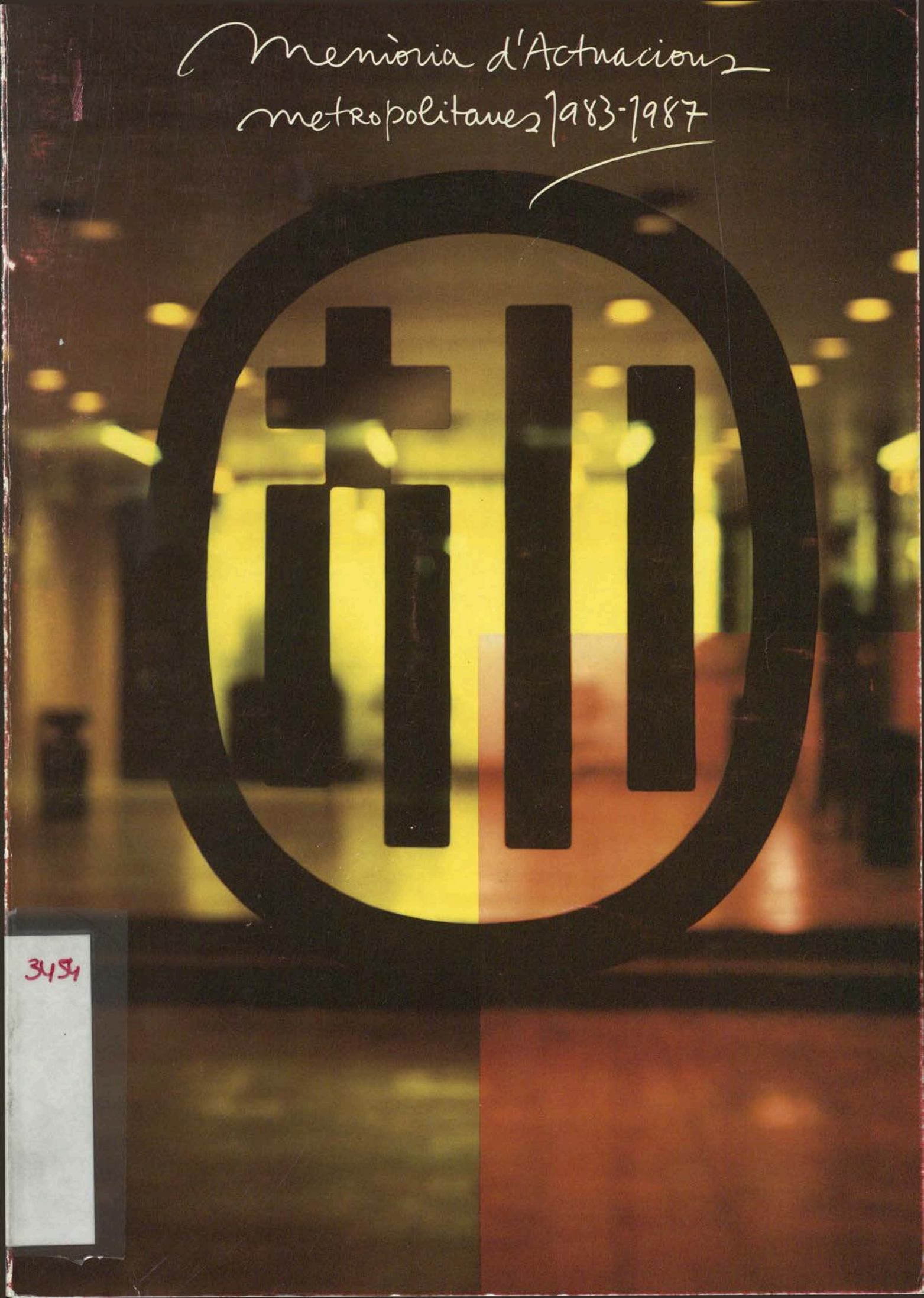
Memòria d'Actuacions Metropolitanes 1983-1987

3454

Biblioteca AMB
10022845

Memòria d'Actuacions metropolitanes 1983-1987

AMB
Àrea Metropolitana de Barcelona
BIBLIOTECA
R. 29304

CORPORACIÓ METROPOLITANA DE BARCELONA

Juny 1987

Edita
Corporació Metropolitana de
Barcelona
Assessoria de Comunicació i Relacions
Servei de Publicacions

Fotos
Fons fotogràfic de la CMB

Disseny coberta
Amèrica Sánchez

Disseny interior
Loni Geest
Tone Høverstad

Impressió
Romargraf, S.A.
Dipòsit legal: B. 22.485-1987

CMB
Carrer 62 núm. 420 Sector A Zona Franca - 08004 Barcelona
Tel. (93) 336 61 61 - Télex 53276 CMBC

8 **Òrgans de Govern**

11 **La realitat metropolitana**

12 **Població**
16 **Economia**
16 **Ús del territori**
20 **Organització metropolitana**

21 **Els objectius metropolitans**

22 **Vertebració i connectivitat del territori**
23 **Qualitat de vida**
24 **Redistribució territorial**
25 **Desenvolupament econòmic**
28 **Desenvolupament institucional**

29 **Actuacions**

30 **Grans projectes metropolitans**
30 Recuperar la costa
32 Collserola: Parc central de l'àrea metropolitana
34 **Equipaments i serveis per millorar la qualitat de vida**
34 Parcs metropolitans
36 Sanejament d'aigües residuals
38 Control ambiental
42 Tractament de residus sòlids
43 Abastament d'aigües
44 Altres serveis

46 **Foment de l'activitat econòmica**
48 Eixos de promoció industrial
49 Parc tecnològic del Vallès
50 Projecció exterior

51 **Actuacions que fan ciutat metropolitana**
51 Vialitat i transports
57 Operacions vertebradores
61 Control del planejament i gestió urbanística

63 **Gestió metropolitana**

64 **Estructura de gestió**
66 **Serveis centrals i de suport dels ajuntaments**
70 **Dades econòmico-financeres**
75 **Annex: La gestió indirecta**

La presentació d'una Memòria de les actuacions realitzades durant el període per al que vàrem ser elegits constitueix la satisfacció d'un deure implícitament adquirit i que el temps, espero, convertirà en compromís ineludible per a cada equip de govern de les institucions democràtiques del nostre país. La finalitat d'aquesta Memòria no és sols facilitar informació al lector d'una forma més o menys sistematitzada i ben presentada sobre les actuacions de la CMB durant el període 1983-1987, per tal que pugui obtenir una idea cabal sobre la gestió de govern realitzada, sinó també deixar constància dels reptes que té plantejats l'àrea metropolitana de Barcelona de cara al seu futur govern. Això últim és particularment rellevant en un moment en què la CMB no solament té qüestionada la seva existència sinó que el Parlament de Catalunya, per voluntat del grup que ara disposa de la majoria, ha aprovat per llei la seva futura desaparició.

En aquesta situació no es poden deixar de recordar alguns dels fets i raonaments que, d'un temps ençà, hem tractat d'exposar a l'opinió pública i que intentàvem que fossin recollits pel Govern de la Generalitat de Catalunya. Aquests fets i raonaments sembla que han estat entesos per una majoria de ciutadans de l'àrea metropolitana, ja que, com es demostra en una recent enquesta publicada per *La Vanguardia* —10-5-1987—, més d'un 45 % dels ciutadans de Barcelona estan a favor de la continuïtat de la CMB, mentre que només un 19 % es mostra favorable a la seva desaparició, i tan sols un 12 % consideren «com poc important» aquesta desaparició.

Encara que la representació dels vint-i-set municipis que componen el territori de l'àrea metropolitana és limitada dins del govern de la CMB a causa del seu origen, cal assenyalar les diferents i reiterades demandes que l'actual equip de govern ha formulat davant del Govern i del Parlament de Catalunya per tal d'adequar la seva representativitat. Durant aquest darrer mandat s'ha establert, per la pròpia CMB, la participació dels alcaldes, fossin o no consellers metropolitans, en les sessions dels Consells Plenaris i també en les reunions de les Comissions Informatives. Això ha comportat una forma de govern participativa i gairebé federalista de la CMB, on durant aquests quatre anys cap decisió ha estat presa sense el consens i l'acceptació dels representants dels ajuntaments afectats. Cal destacar també que pràcticament durant tot aquest període s'ha governat de forma unitària a causa del pacte entre els grups polítics del PSC-PSOE, PSUC i CiU que representen la pràctica totalitat dels consellers metropolitans, llevat d'un representant del grup AP-PDP-PL.

Cal recordar que la meva elecció com a president de la CMB va ser per unanimitat de tots els membres que componen el Consell Metropolità i que només la decisió política del Govern de la Generalitat de suprimir la CMB va comportar darrerament el trencament de la bona col·laboració establerta en el govern de la ciutat metropolitana, decisió que és aliena als interessos metropolitans i, estic segur, també aliena als interessos de Catalunya.

La manca d'espais públics per al lleure i zones verdes en un territori tan castigat en aquests aspectes com és l'àrea metropolitana, juntament amb les necessitats de control del medi ambient, d'evitar l'ofec de Barcelona i, en especial, la clara necessitat de portar a terme una política redistributiva en dotacions de serveis i equipaments col·lectius i en la distribució de càrregues tributàries municipals, són fets que justifiquen

sobradament l'existència d'una política metropolitana, unitària en la mesura possible, i d'una administració local de les característiques de la CMB per tal de fer-la realitzable: en síntesi, un organisme que permet als ajuntaments metropolitans posar en comú part dels seus esforços per a la solució solidària i eficaç dels problemes que també els hi són comuns.

Durant el període 1983-1987, les actuacions de la CMB que s'exposen i detallen al llarg d'aquesta Memòria han estat clarament orientades a la solució dels problemes enunciats, a la consolidació i la vertebració de ciutat metropolitana, a la planificació dels transports col·lectius i a la promoció econòmica i projecció internacional de l'àrea com a capital de Catalunya i centre internacional d'atracció d'activitats i d'innovacions. L'ordenació i el desenvolupament del territori al llarg de la costa metropolitana, l'ordenació i la preservació de la serra de Collserola, així com la dotació dels corresponents òrgans de gestió, la projecció i la construcció d'un bon nombre de parcs metropolitans –més de vint durant aquest període–, la realització de la xarxa de grans col·lectors, que permeten un augment substancial en el tractament de les aigües residuals, són només una mostra de les actuacions endegades per la CMB en aquests quatre anys i que intenten respondre principalment a les necessitats plantejades de millora de la qualitat de vida i de redistribució de dotacions i serveis per als ciutadans de l'àrea metropolitana de Barcelona. La construcció i posada en marxa de plantes de tractament i recuperació de deixalles sota la forma d'energia o adob, la metropolitanització dels transports col·lectius, la creació d'eixos de promoció industrial, la dotació i promoció del Parc Tecnològic del Vallès i la implantació d'una xarxa d'intercomunicació informàtica entre els ajuntaments, que permet de mantenir al dia llurs respectives bases de dades cadastrals a efectes fiscals i de planejament, són una altra mostra d'actuacions de la CMB que, en aquests casos, han estat principalment dirigides a l'eficàcia i la millora de la gestió dels serveis públics locals i a la lluita contra l'atur com un dels problemes prioritaris de l'àrea metropolitana de Barcelona.

Cal també recordar i deixar constància que, durant aquest període i en concret a partir de 1985, els ajuntaments metropolitans hem vist parcialment satisfeta una vella i justa aspiració: ésser reconeguts com a parts integrants d'una sola gran ciutat als efectes de participació de la CMB en el repartiment anyal del Fons Nacional de Cooperació Municipal. Això ha significat, en els tres darrers anys, una aportació extraordinària de l'Estat a les arques de la CMB de gairebé 9.000 milions de pessetes, que si bé no és encara tota la quantitat que correspondria, no deixa de ser un pas endavant significatiu per assolir-la.

Amb tot l'esforç inversor i d'eficàcia en la gestió, que ha anat millorant a mesura que s'ha anat consolidant la CMB, resulta ja ara molt difícil, i estic segur que ho serà més en el futur, explicar el procés de desaparició a què es troba abocada una institució per la qual es va lluitar fortament abans de la democràcia. Com crec haver dit en alguna altra ocasió, confio que la naturalesa social del nostre país serà prou sàvia per saber trobar solucions a aquesta situació. En tot cas, per als que creiem en la necessitat d'una institució i d'un govern metropolitans, espero que aquesta Memòria sigui també una aportació valuosa per ajudar a trobar la solució adequada.

Pasqual Maragall i Mira

President de la Corporació Metropolitana de Barcelona

La realitat metropolitana és un fet evident i difícilment discutible. La seva consideració com a àmbit de planejament i d'actuació, encara que més discutida, ha estat acceptada i desenvolupada des dels anys trenta i se'n poden trobar precedents anteriors.
Des de l'Edat Mitjana, Barcelona ha estat un territori reduït però amb un radi d'acció i d'influència que sempre anava més enllà del seu terme municipal. La jurisdicció del Consell de Cent denotava ja l'existència d'un àmbit superior al municipi de Barcelona. A l'època moderna, el pla Cerdà és també un projecte d'expansió més enllà de la ciutat i als anys trenta el pla Macià i el Regional Planning plantejaven àmbits metropolitans.
Recordem que el procés d'annexió de municipis s'acaba en el nostre territori l'any 1921 amb la incorporació de Sarrià a Barcelona. Des d'aleshores la via de l'annexió de municipis per adaptar-se a la realitat creixent de l'àrea metropolitana queda aturada.
És a partir d'aquest moment que comença a sorgir amb més força el concepte de comarca o àrea metropolitana. El Pla Comarcal de 1953 abasta ja el mateix àmbit que l'actual CMB. Aquesta divisió té doncs 34 anys d'existència.
Quan la via de l'annexió queda tancada, només resten dues alternatives possibles per a l'organització metropolitana: 1) l'assumpció per part de l'Estat del control directe dels serveis que es donen a l'aglomeració urbana metropolitana i 2) un sistema d'institucionalització democràtica d'articulació igualitària dels municipis, que acorden donar una sèrie de serveis en comú.
L'opció metropolitana ha estat sempre la segona.
A l'època de la constitució de la CMB i de l'aprovació del PGM, aquesta opció topava amb els intents de control directe per part de l'Estat central. Actualment topa amb la voluntat de control per part de l'administració autonòmica. La institucionalització metropolitana únicament té sentit en la mesura que serveix d'instrument per a solucionar els problemes heredats del creixement accelerat de l'àrea metropolitana i en la mesura que permet afrontar els reptes de futur de la nostra metròpolis.
El PGM es planteja quan la ciutat pren consciència que cal possar ordre urbanístic i evitar el tipus de creixement suburbial i descontrolat dels anys seixanta i setanta. Però no sols es tractava d'establir un ordre urbanístic, sinó també d'articular el territori, de crear sistemes de comunicació, de prestar serveis als diferents barris i nuclis.
Durant la primera etapa democràtica (1979-1983) la CMB va centrar la seva actuació en la fiscalització i la tutela del planejament urbanístic i en l'organització d'alguns serveis comuns per a tots els municipis.
En el període 1983-1986 les prioritats han estat més cap a la gestió urbanística i la millora en la prestació dels serveis, integrant també nous serveis com és el cas de la metropolitanització dels transports col·lectius.
També s'ha iniciat una decidida actuació per al foment de les activitats econòmiques i per a la projecció internacional de Barcelona.
Des de la CMB, durant aquest període s'ha establert un esquema de govern metropolità dirigit a aconseguir una gestió eficient dels assumptes metropolitans. S'ha buscat una estructura organitzativa àgil que permetés d'assolir economies de gestió en temes que superen l'àmbit d'actuació d'un sòl municipi o que requereixen una actuació conjunta.
La CMB ha estat bàsicament un organisme de gestió i administració, moltes vegades actuant en temes poc

coneguts pels ciutadans (sanejament, abastament d'aigua, tractament de residus, depuradores, medi ambient...), d'altres vegades assumint la responsabilitat de temes amb forta repercussió ciutadana (urbanisme, parcs, xarxa viària...), i encara en d'altres casos participant en grans projectes de futur per a l'àrea metropolitana (recuperació de la costa, Parc de Collserola, Parc Tecnològic, promoció de sòl industrial...). La CMB ha passat de ser un organisme bàsicament de tutela i de control de l'urbanisme a un organisme de participació i de gestió per fer front a les demandes que es manifesten a nivell ciutadà.
La majoria de temes abordats per part de la CMB delimiten àmbits d'actuació que abasten municipis pertanyents a diferents comarques, la qual cosa posa de manifest l'existència d'una realitat metropolitana més enllà de fronteres comarcals o municipals.
El planejament i la gestió urbanística han continuat formant una tasca bàsica de la CMB però potenciant cada cop més una visió pragmàtica que permeti pensar en l'execució de l'urbanisme per part tant d'agents privats com públics.
Dins del marc del PGM s'ha redactat el Pla de Costes, que regularà l'ordenació de la costa, des de Montgat fins a Castelldefels abastant vuit municipis de tres comarques diferents. La gestió d'aquest pla es farà a través d'una gerència especial que s'encarregarà d'estimular la inversió privada i coordinar la inversió pública a la zona.
Una altra actuació d'àmbit clarament supramunicipal ha estat el parc de Collserola (vuit municipis de tres comarques diferents). El que era una muralla que separava el pla de Barcelona del Vallès s'està convertint cada cop més en el parc central de l'àrea metropolitana.
Podem posar molts exemples d'actuacions que han servit per articular connexions intermunicipals (p.e., Parc de l'Esperit Sant-Pont del Molinet entre quatre municipis, Parc de la Fontsanta-Sabina Mitjavila-Parc de Torreblanca entre quatre municipis...).
Els més de 15.000 milions invertits per la CMB en els darrers quatre anys converteixen la institució metropolitana en organisme fortament inversor, amb una estructura organitzativa molt reduïda i eficient pel volum d'inversions que mou. Això ha permès a la CMB participar en obres tan importants com el Cinturó del Litoral, la planta d'Abrera, el col·lector de Llevant, els cinturons de ronda i el túnel del Tibidabo, Collserola, la façana marítima, els polígons industrials i el Parc Tecnològic, els transports, la torre de comunicacions...
El conjunt d'actuacions recollides en aquesta Memòria dóna una bona idea de les tasques realitzades per una institució que a finals de 1986 tenia 385 persones de plantilla per gestionar un pressupost per a 1987 de 26.862 milions de ptes. L'evolució del pressupost des dels 4.307 milions de l'any 1983 dóna una idea del procés de consolidació de la institució metropolitana que, després de tretze anys de funcionament, ha anat assumint cada cop una major responsabilitat en l'àmbit de les actuacions metropolitanes.
Si la Llei d'Organització Territorial de Catalunya que preveu la desaparició de la CMB qüestiona la possibilitat d'un organisme metropolità, ningú, però, no podrà qüestionar la feina realitzada per la CMB durant aquest període. Aquesta memòria haurà de servir com a testimoni de les tasques realitzades i com a punt de partida per a les institucions que heretin les competències i les responsabilitats de la CMB.

Mercè Sala i Schnorkowski

Vice-President primer de la
Corporació Metropolitana de Barcelona

Corporació Metropolitana de Barcelona

Òrgans de Govern, a 31 de maig de 1987

Consell Metropolità

President:
Pasqual Maragall i Mira.
Alcalde de Barcelona - PSC

Vice-President Primer:
Mercè Sala i Schnorkowski.
Barcelona - PSC

Vice-President Segon:
Agustí Marina i Pérez.
Alcalde de Castelldefels - PSC

Consellers:
Jordi Parpal i Marfà.
Barcelona - PSC

Josep Serra i Martí.
Barcelona - PSC

Joan Torres i Carol.
Barcelona - PSC

Josep Bueno i Escalero.
Barcelona - C i U

Fèlix Amat i Parcerisa.
Barcelona - C i U

Jordi Bonet i Agustí
Barcelona - C i U

Mercedes Muñoz Ramonet.
Barcelona - AP

Jordi Borja i Sebastià.
Barcelona - PSUC

Joan Ignasi Pujana i Fernández.
Alcalde de l'Hospitalet - PSC

Germà Pedra i Peñalver.
l'Hospitalet - PSC

Joan Blanch i Rodríguez.
Alcalde de Badalona - PSC

Jaume Solà i Campmany.
Badalona - PSUC

M.ª Pilar Puig i Giner.
Sta. Coloma de Gramenet - PSC

Eloy Jurado i Cubero.
Sta. Coloma de Gramenet - PSUC

Jaume Gaya i Beltrán.
St. Joan Despí - PSC

Carles Riba i Romeva.
St. Joan Despí - PSUC

Rafael Vinyals i Maymó.
Cerdanyola - PSC

Joan Nieto i Comajuncosa.
Diputació. St. Cugat - PSC

Josep Montilla i Aguilera.
Diputació. Alcalde de Cornellà - PSC

Xavier Vila i Blanche.
Diputació. St. Boi de Llobregat - PSC

Josep Thió i de Pol.
Diputació. Barcelona - C i U

Antoni Jordà i Novas.
Diputació. St. Boi de Llobregat - C i U

Joan Saura i Laporta.
Diputació. l'Hospitalet - PSUC

Alcaldes amb veu i sense vot:
Cel·lestí Sánchez i González.
Cerdanyola del Vallès - PSC

Antonio Pérez i Garzón.
Esplugues de Llobregat - PSC

Dídac Pestaña i Rodríguez.
Gavà - PSC

Antònia Castellana i Aregall.
Molins de Rei. - PSUC

Josep M.ª Campos i Fernández.
Montcada i Reixac. - PCC

Pere José i Hermens.
Montgat - PSC

Juli Ceballos i Domínguez.
Pallejà - PSC

Robert Casajuana i Orivé.
El Papiol - IND

Lluís Tejedor i Ballesteros.
El Prat de Llobregat - PSUC

Carles Ferrer i Cuscó.
Ripollet - PSUC

Antoni Messeguer i Mateo.
St. Adrià de Besòs - PSC

Francesc Xavier Vila i Blanche.
St. Boi de Llobregat - PSC

Antoni Tugas i Pagès.
St. Climent de Llobregat - C i U

Josep Oriol Nicolau i Compte.
St. Cugat del Vallès - PSC

Francesc Baltasar i Albesa.
St. Feliu de Llobregat - PSUC

Eduard Alonso i Palacios.
St. Joan Despí - PSC

Lluís Segura i Romero.
St. Just Desvern - PSC

Adolfo Soriano Montoré.
St. Vicenç dels Horts - PSC

Joan Sanpera i Casals.
Sta. Coloma de Cervelló - IND

Lluís Hernández i Alcàcer.
Sta. Coloma de Gramenet - PSUC

Josep M.ª Escudé i Casanovas.
Tiana - C i U

Jaume Montfort i Heras.
Viladecans - PSC

Comissió de Govern

President:
Pasqual Maragall i Mira

Mercè Sala i Schnorkowski
Agustí Marina i Pérez
Joan Blanch i Rodríguez
Joan Nieto i Comajuncosa
Germà Pedra i Peñalver
Joan Saura i Laporta
Lluís Tejedor i Ballesteros

Comissió Informativa de Règim Interior i Finances

President:
Agustí Marina i Pérez

Julio Ceballos Domínguez
Pere José i Hermens
Josep Bueno i Escalero
Josep O. Nicolau i Compte
Francesc Xavier Vila i Blanche
Antoni Pérez i Garzón
Antoni Jordà i Novas
Fèlix Amat i Parcerisa
Joan Saura i Laporta
Jaume Solà i Campmany

Comissió Informativa de Serveis Metropolitans

President:
Germà Pedra i Peñalver

Antoni Messeguer i Mateo
M.ª Pilar Puig i Giner
Josep M.ª Serra i Martí
Celestí Sánchez i González
Fèlix Amat i Parcerisa
Antoni Tugas i Pagès
Carles Riba i Romeva
Eloy Jurado Cubero
Jaume Montfort i Heras

Comissió Informativa de Transports

President:
Joan Saura i Laporta

Eduardo Alonso i Palacios
Antoni Pérez i Garzón
Lluís Segura i Romero
Joan Torras i Carol
Mercedes Muñoz Ramonet
Josep M.ª Escudé i Casanovas
Josep Ignasi Thió i de Pol
Carles Riba i Romeva
Jordi Borja i Sebastià

Comissió Informativa d'Urbanisme

President:
Joan Nieto i Comajuncosa

Eduard Tortajada i Molina
Julio Ceballos Domínguez
Josep Montilla i Aguilera
Joan Ignasi Pujana i Fernández
Jordi Parpal i Marfà
Rafael Vinyals i Maymó
Antoni Jordà i Novas
Jordi Bonet i Agustí
Jaume Solà i Campmany
Eloy Jurado Cubero

Gerent
Joan Angelet i Cladellas

Directors de Serveis

Programació i Finances
Josep M.ª Raurich i Puigdevall
Serveis Metropolitans
Joan Parpal i Marfà
Transports
Joan Laporta i Argelich
Urbanisme
Juli Esteban i Noguera

Assessories

Comunicació i Relacions
Rafael Pradas i Camps
Cooperació Tècnica i Científica
Lluís Carreño i Piera

Caps de Gabinet

Presidència
Conxa Aguirre i Ferrer
Vice-Presidència
Graziella Costa i Paretas

Secretari
Francesc Lliset i Borrell
Interventor
Àngela Acín Ferrer
Dipositari
Luis Usón Duch

La realitat metropolitana

La capacitat d'atracció d'activitats i de població que ha tingut històricament Barcelona, unida a l'escassa superfície del seu terme municipal (menys de 100 Km²), ha originat al llarg dels anys la formació de l'àrea metropolitana, entesa com l'espai supramunicipal que constitueix, no sols una aglomeració unitària des del punt de vista urbanístic, sinó també una àrea econòmica integrada (un mateix mercat de treball i de consum) i una unitat funcional quant a les infrastructures i la prestació de serveis col·lectius.

L'existència d'aquesta realitat i la necessitat de disposar d'instruments administratius per fer front a la seva problemàtica, han tingut des de l'any 1953 respostes institucionals de caire supramunicipal. L'any 1974 l'entitat metropolitana anteriorment existent es transformà en la CMB, amb caràcter d'entitat local autònoma. En els tretze anys transcorreguts des d'aquella data, la CMB ha plantejat la seva actuació, orientada a la vertebració del territori i a la millora de la qualitat de vida dels seus ciutadans, atenent a les característiques i l'evolució d'aquest espai metropolità, del qual seguidament se'n resumeixen els trets principals en els aspectes demogràfics, econòmics, territorials i institucionals.

Població

L'evolució demogràfica de Barcelona i el seu entorn metropolità no pot considerar-se separadament de la del conjunt de Catalunya, dins la qual aquell àmbit té un pes decisiu.

A la taula 1 consten les dades numèriques corresponents a aquesta evolució, diferenciades per corones territorials significatives; aquestes xifres s'il·lustren al gràfic 1.

Pel que fa a l'àrea metropolitana (CMB), pot dir-se que presenta un comportament demogràfic similar al de les grans capitals europees i del món, si bé amb un retard d'uns 10 o 15 anys.

De la concentració inicial en el nucli central (1950-1960) es passa a un progressiu desplaçament dels creixements cap a successives corones perifèriques. El reduït terme municipal de Barcelona queda saturat cap a 1970 i la major part de la resta de la CMB, que tingué augments intensíssims entre 1960-1975, cap a 1981. A partir d'aquesta data el conjunt metropolità entra en una nova etapa d'estabilització demogràfica, que es tradueix fins i tot en pèrdues de població l'any 1986.

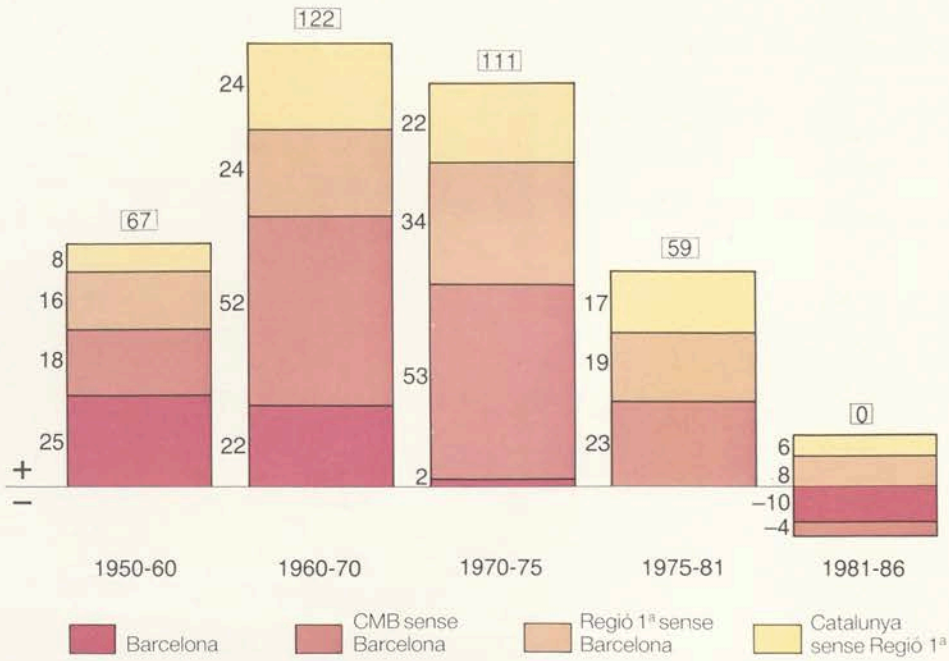
L'examen dels components del creixement —natural i migratori— permet d'aproximar-se a l'explicació d'aquesta evolució (gràfic 2).

La gran disminució de la natalitat a tota Espanya, a partir de 1974, és més intensa a Catalunya i, dins d'ella, a l'entorn barceloní. Factors com l'impacte de la crisi econòmica i l'emigració de població en edat reproductiva semblen ser a la base d'aquest fenomen, als quals s'uneix l'augment de la mortalitat —pel progressiu envelliment, especialment a Barcelona—, resultant-ne un creixement natural molt escàs: 56.000 habitants entre 1981-1986, poc més de la tercera part de l'experimentat en el quinquenni anterior.

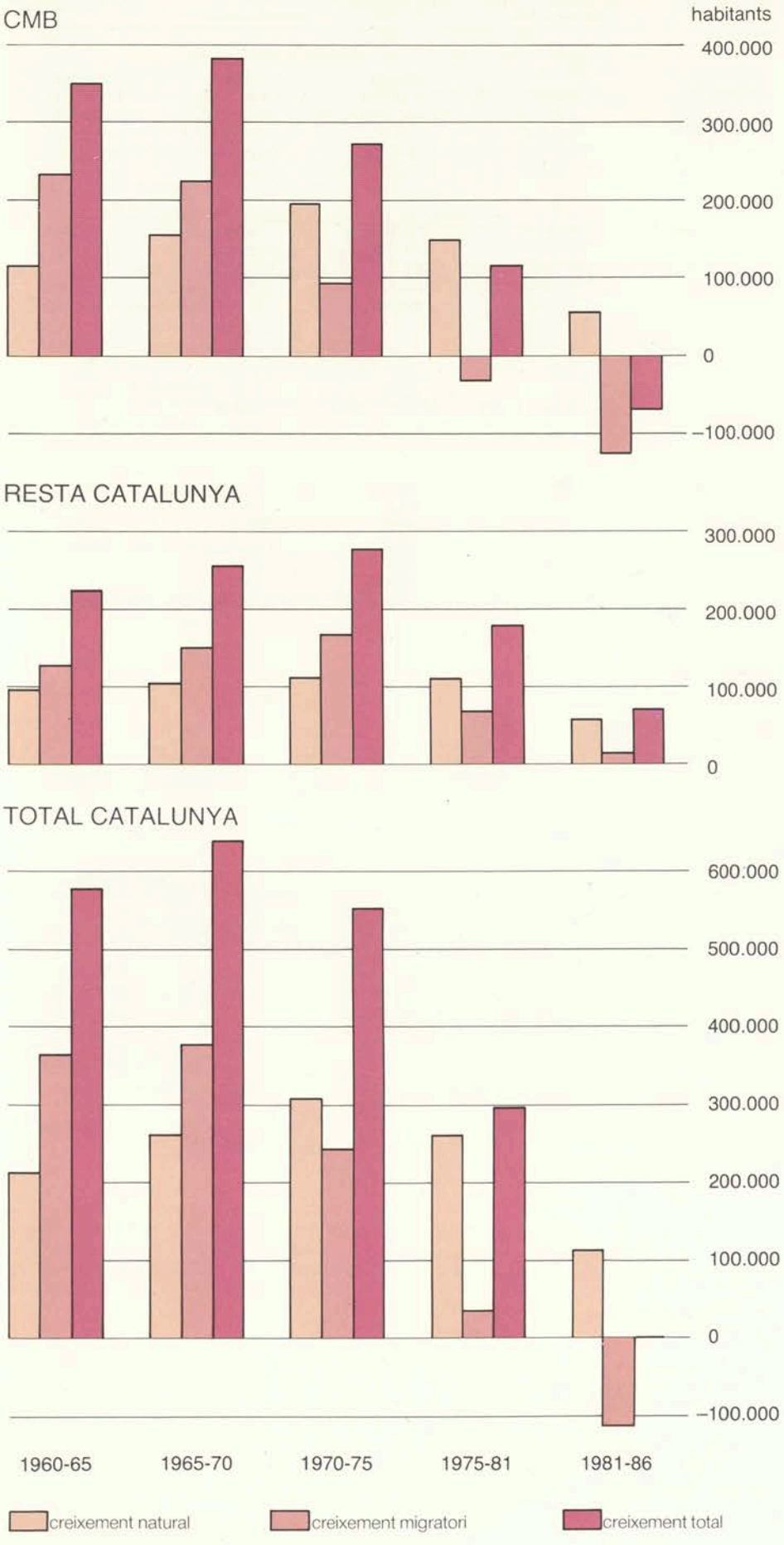
Pel que fa als moviments migratoris, la crisi econòmica ha provocat una dràstica disminució de les immigracions de llarga distància i, fins i tot, en el cas de Catalunya i especialment l'àrea metropolitana (altament afectades per l'atur i la crisi de la indústria tradicional), una significativa tendència de retorn d'antics immigrants als seus llocs d'origen, que s'ha traduït en un saldo negatiu respecte d'aquestes regions (taula 2).

D'altra banda, s'han intensificat els moviments de curta i mitjana distància, que es produeixen en el sentit d'una certa des-

1.
Creixement absolut per corones territorials, 1950-1986. Mitjanes anuals, en milers d'habitants

2.
Components del creixement. CMB i resta de Catalunya, 1960-1986
Per quinquennis

concentració: la conurbació central metropolitana ha perdut població en favor d'alguns municipis de la CMB més perifèrics i l'àrea en el seu conjunt ha perdut població en favor de la segona corona metropolitana (resta de la Regió 1a) i, en menor grau, d'altres zones de Catalunya.

Factors principals a la base d'aquests moviments i que n'expliquen la seva plasmació espaial (gràfic 3) són: la localització majoritària de les noves ofertes d'ocupació i la millora de les noves ofertes residencials. Pel que fa a les motivacions laborals, la creació de noves empreses —o el trasllat d'altres anteriorment localitzades a l'Àrea Metropolitana— s'ha produït en major mesura a certes zones de recent dinamisme econòmic (entorn de Tarragona, eixos de les autopistes) i especialment en sectors fronterers a la CMB (eix Mollet-Granollers, Riera de Caldes, entorn de Terrassa i Sabadell, etc.) en els quals existeix una més àmplia i més barata oferta de sòl industrial, juntament amb una bona accessibilitat.

Quan a l'oferta residencial, l'elevat grau de densificació i saturació física dels municipis centrals metropolitans ha provocat en ells una acusada escassetat de sòl, amb el consegüent desplaçament de les noves promocions cap a altres municipis —de la CMB o exteriors, però gairebé sempre propers— amb majors disponibilitats. Un cas específic el constitueix l'oferta residencial de mitjà i alt standing, que cobreix una demanda en expansió: els municipis que disposen de sòl i de promocions dirigides a aquest segment es troben entre els que han tingut un major creixement relatiu en els darrers anys, tant dins de la CMB (Sant Cugat, Castelldefels, Tiana) com fora (sobretot al Baix Maresme, Garraf-Ordal, Vallès Oriental, etc.).

TAULA 1

Evolució de la població. 1950-86. Catalunya per corones territorials

Anys	Barcelona	CMB sense Barcelona	Total CMB	Regió 1ª sense CMB	Total Regió 1ª	Catalunya sense Regió 1ª	Total Catalunya
Població							
1950	1.276.675	257.878	1.534.553	354.207	1.888.760	1.329.836	3.218.596
1960	1.526.550	443.112	1.969.662	509.921	2.479.583	1.408.902	3.888.485
1970	1.741.979	964.401	2.706.380	748.299	3.454.679	1.652.927	5.107.606
1975	1.751.136	1.228.853	2.979.989	915.862	3.895.851	1.764.542	5.660.393
1981	1.752.627	1.344.121	3.096.748	1.008.150	4.104.898	1.851.516	5.956.414
1986	1.701.812	1.323.854	3.025.666	1.049.665	4.075.331	1.881.098	5.956.429
Creixement absolut							
50-60	249.875	185.234	435.109	155.714	590.823	79.066	669.889
60-70	215.429	521.289	736.718	238.378	975.096	244.025	1.219.121
70-75	9.157	264.452	273.609	167.563	441.172	111.615	552.787
75-81	1.491	115.268	116.759	92.288	209.047	86.974	296.021
81-86	–50.815	–20.267	–71.082	41.515	–29.567	29.582	15
Creixement relatiu (% anual acumulatiu)							
50-60	1,80	5,56	2,53	3,71	2,76	0,58	1,91
60-70	1,33	8,09	3,23	3,91	3,37	1,61	2,76
70-75	0,10	4,97	1,94	4,12	2,43	1,32	2,08
75-81	0,02	1,81	0,77	1,94	1,05	0,97	1,02
81-86	–0,59	–0,30	–0,46	0,81	–0,14	0,32	0,00
Distribució població (% respecte total Catalunya)							
1950	39,4	8,0	47,4	10,9	58,3	41,7	100,0
1960	38,9	11,3	50,2	13,0	63,2	36,8	100,0
1970	34,1	18,9	53,0	14,6	67,6	32,4	100,0
1975	30,9	21,7	52,6	16,2	68,8	31,2	100,0
1981	29,4	22,6	52,0	16,9	68,9	31,1	100,0
1986	28,6	22,2	50,8	17,6	68,4	31,6	100,0

TAULA 2

Migracions respecte grans àmbits. Estimació 1981-86

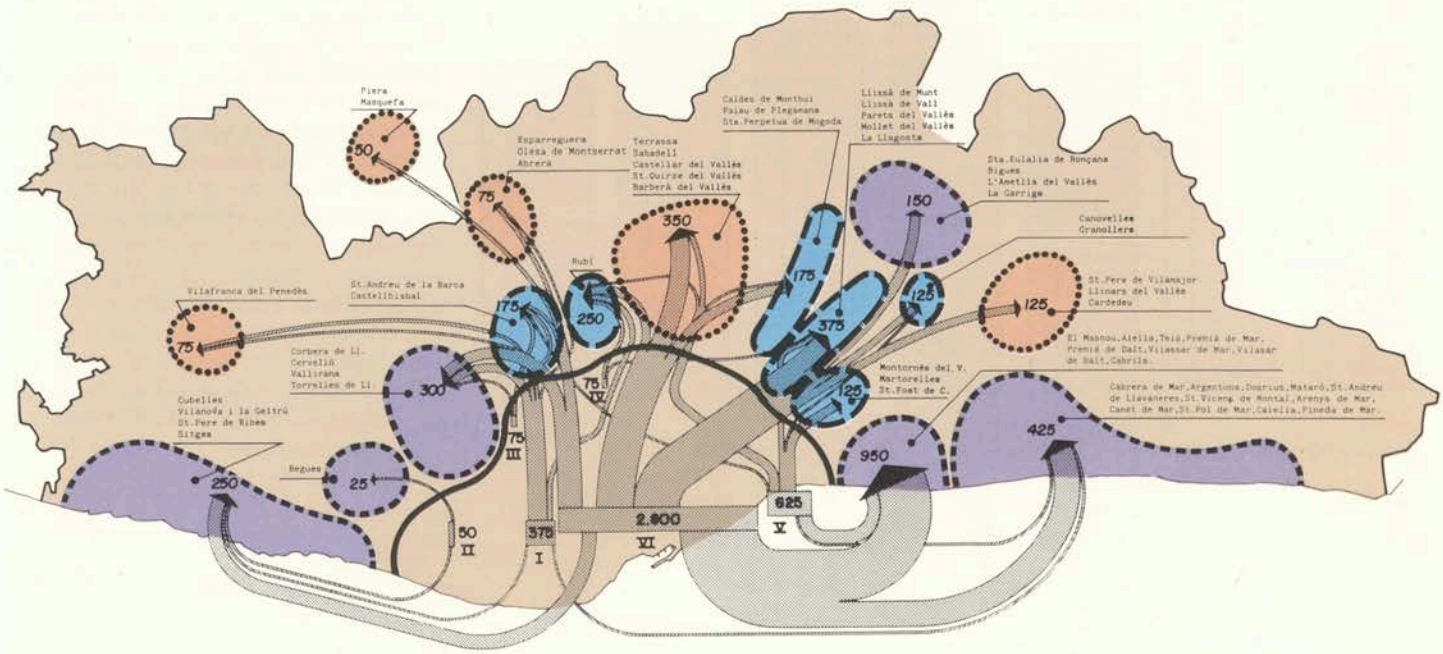
	CMB			Fora CMB					
	Barcelona	Municipis Resta CMB	Total CMB	Resta Regió 1.ª	Resta Catalunya	Resta Espanya	Estranger	Total Fora CMB	TOTAL
CMB SENSE BARNA									
Immigració	29.731	43.425	73.156	6.979	4.666	18.286	3.983	33.914	107.070
Emigració	21.935	43.425	65.360	17.565	12.420	56.556	1.486	88.027	153.387
Saldo Migratori	7.796	——	7.796	–10.586	–7.754	–38.270	2.497	–54.113	–46.317
BARCELONA									
Immigració	—	21.935	21.935	4.543	5.622	13.986	2.528	26.661	48.596
Emigració	—	29.731	29.731	19.632	15.808	34.332	1.975	71.747	101.478
Saldo Migratori	—	–7.796	–7.796	–15.089	–10.186	–20.364	553	–45.086	–52.882
TOTAL CMB									
Immigració	29.731	65.360	95.091	11.522	10.288	32.254	6.511	60.575	155.666
Emigració	21.935	73.156	95.091	37.197	28.228	90.888	3.461	159.774	254.865
Saldo Migratori	7.796	–7.796	—	–25.675	–17.940	–58.634	3.050	–99.199	–99.199

TAULA 3

Taxes d'atur totals i per sectors. 1981.

	Espanya		Catalunya		CMB	
	Total	%	Total	%	Total	%
Població Activa (milers)	12.735	100	2.205	100	1.162	100
Ocupats	10.668	83,8	1.842	83,5	936	80,5
En atur	2.067	16,2	363	16,5	226	19,5
Demandants 1r treball	787	6,2	117	5,3	74	6,4
Amb treball anterior	1.280	10,0	246	11,2	152	13,1
Taxes d'atur per sectors						
Agric., Ramad. i Pesca		8,5		1,9		7,7
Energia i Aigua		5,1		6,3		7,6
Extractives, Químiques i Siderúrgia		8,7		8,9		10,7
Manufactures Metàl·liques		9,8		11,3		12,5
Altres Manufactures		12,0		12,5		40,0
Construcció		26,4		29,2		40,0
Comerç i Hosteleria		9,2		8,7		10,3
Transports i Comunicació		6,3		7,1		9,5
Finances. Assegurances, Serveis Empreses		5,2		4,9		9,2
Altres Serveis		4,2		6,6		6,1

3.
Migracions de curta distància. Mitjana anual 1982-84.

Principals saldos migratoris CMB-resta regió metropolitana. Mitjana anual 1982-1984
(Saldos entre àrees CMB i àrees resta regió metropolitana ≥ 25 migrants/any)

Àrees CMB

Nombre d'emigrants nets anuals dirigits a la resta de la regió metropolitana

— Límit CMB

I St. Feliu de Ll., St. Just D., St. Joan D, Esplugues de Ll., Cornellà, l'Hospitalet de Ll., el Prat de Ll.

II Castelldefels, Gavà, St. Climent de Ll., Viladecans, Sta. Coloma de C., St. Boi de Ll.

III St. Vicenç dels Horts, Pallejà, el Papiol, Molins de Rei.

IV St. Cugat del V., Cerdanyola del V., Ripollet, Montcada i Reixac.

V St. Adrià de B., Sta. Coloma de G., Badalona, Montgat, Tiana.

VI Barcelona

Àrees resta regió metropolitana

Nombre d'immigrants nets anuals procedents de la CMB.

- Àrees predominantment industrials.
- Àrees predominantment residencials.
- Àrees mixtes

Economia

Les variacions experimentades en el marc econòmic internacional, l'evolució pròpia espanyola (caracteritzada per polítiques d'ajustament i per la ressituació exterior davant l'ingrès a la CEE), les transformacions en el sistema productiu (tant a nivell general com en concret a l'àrea de Barcelona, fortament afectada per la crisi de la indústria tradicional), els condicionants urbanístics i de l'oferta de sòl, i les repercussions de l'evolució i l'estructura demogràfica són alguns dels factors que es troben a l'origen de les modificacions apreciables en els darrers anys en la base econòmica metropolitana.

Entre els principals aspectes a destacar poden assenyalar-se:

a) un elevat índex d'atur, concentrat, de forma molt especial, en els sectors industrials tradicionals: construcció, tèxtil, transformats metàl·lics, etc. (taula 3);

b) una forta pressió sobre el mercat de treball per part del grup de població jove, molt nombrós i encara en augment per l'alta natalitat anterior a 1975 (gràfic 4);

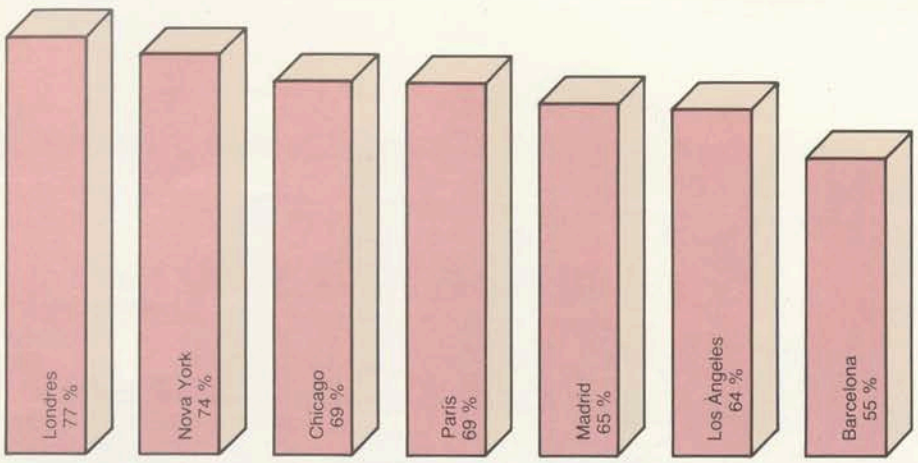
c) un cert procès de reconversió i relocalització industrial que modifica la distribució geogràfica de l'activitat econòmica a la CMB i al seu entorn immediat;

d) una participació relativament reduïda del sector terciari en l'estructura econòmica, en comparació amb altres àrees metropolitanes (gràfic 5);

e) una incipient implantació d'empreses basades en la introducció de noves tecnologies, que ha d'ésser ajudada mitjançant la dotació d'adequades infrastructures i serveis.

Com a reflexió final respecte la recent evolució demogràfica i econòmica pot assenyalar-se que les pèrdues de població experimentades en els darrers anys no són un fenomen exclusiu de l'àrea de Barcelona sinó comú a la major part de grans metròpolis, i que, d'altra banda, els seus efectes no són necessàriament negatius. El que esdevindria preocupant seria que aquest fet comportés també una pèrdua de dinamisme econòmic i de pes específic de l'àrea en el context català, estatal i internacional. En el cas de Barcelona i la CMB el que resulta, doncs, decisiu és el manteniment del seu paper com a «motor de Catalunya», mentre que una certa desconcentració econòmica i demogràfica pot resultar fins i tot beneficiosa tant per a l'àrea com per al conjunt de Catalunya, donat l'alt grau de concentració actual.

5.
Població ocupada en el sector terciari a diverses àrees metropolitanes

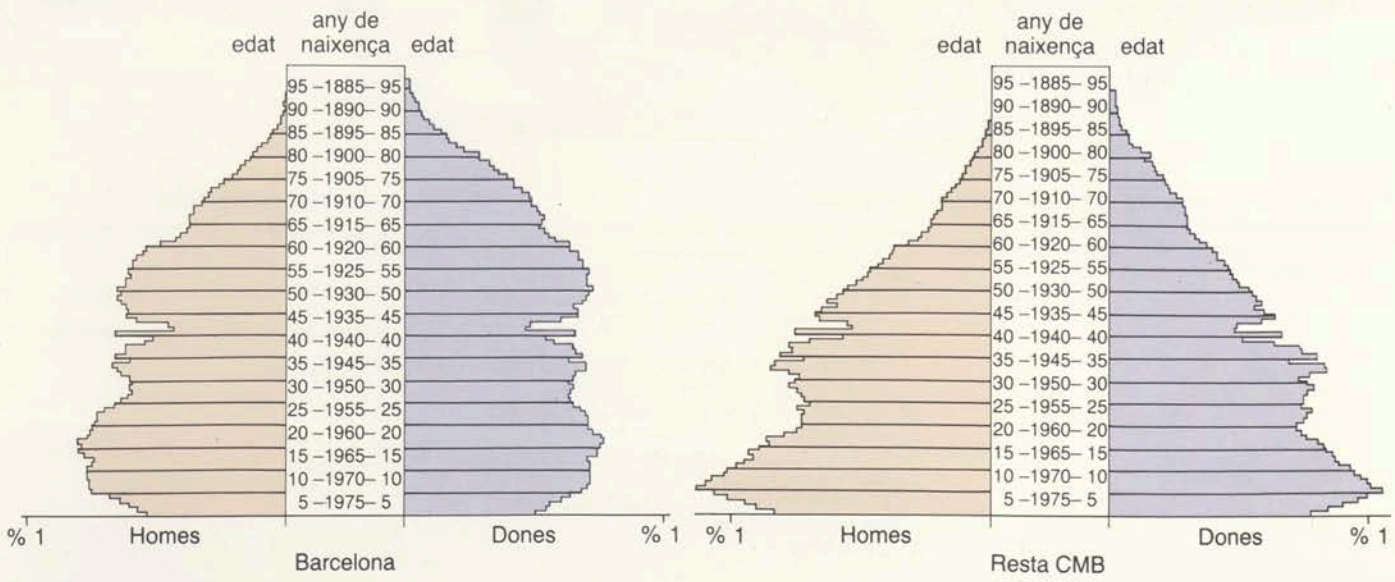

Ús del territori

A Catalunya, l'etapa d'intens creixement i urbanització dels anys 1960-1975 es caracteritza per una important concentració de població i d'activitats a l'àrea de Barcelona. En aquesta àrea l'extensió de la urbanització i de les implantacions industrials en «taca d'oli», enllaçant els centres històrics dels municipis i perllongant-se al llarg dels eixos de comunicació, ha format un únic conglomerat urbà sense solució de continuïtat, que comprèn pràcticament tots els municipis de la CMB i, en alguns punts, es perllonga cap al seu exterior (gràfic 6).

A més de la seva unitat urbanística, l'àrea metropolitana constitueix també una unitat econòmica i un sol mercat de treball. L'anàlisi de la mobilitat diària de la població entre el seu lloc de residència i el seu lloc de treball ho demostra palesament. La CMB és un espai caracteritzat per una elevada mobilitat interna: una tercera part de la població activa treballa en un municipi diferent d'aquell on resideix. Si s'exclou Barcelona, la proporció s'inverteix: gairebé els 2/3 dels actius es desplacen des del seu municipi cap a un altre de la CMB, principalment Barcelona (40 %).

4.
Estructura d'edats. 1981.

Alhora es dóna una reduïda mobilitat externa: només un 5 % del total de viatges es produeix amb municipis exteriors a la CMB; la major part d'aquests, a més, correspon a localitats contigües situades just fora dels límits de la CMB però incloses en l'àrea d'influència directa de Barcelona (gràfics 7 i 8).

Juntament amb la mobilitat per treball, altres relacions de caràcter quotidià o periòdic com, per exemple, les d'ordre comercial i les d'ús d'equipaments i serveis de caire supramunicipal, confirmen l'existència d'una unitat metropolitana urbanística, econòmica i funcional, amb una delimitació territorial molt similar a la de la CMB i, fins i tot, una mica més gran.

Dins d'aquesta unitat, tal com és característic de totes les aglomeracions metropolitanes, es donen una gran diferenciació interna i una forta especialització funcional dels espais, que generen l'alta mobilitat per diversos conceptes a què s'ha fet referència.

Al gràfic 9 es presenta la tipologia de zones obtinguda d'una combinació de variables sòcio-econòmiques, urbanístiques (usos de sòl) i de mobilitat (per treball i per estudis), partint d'una divisió prefixada de la CMB en 155 zones.

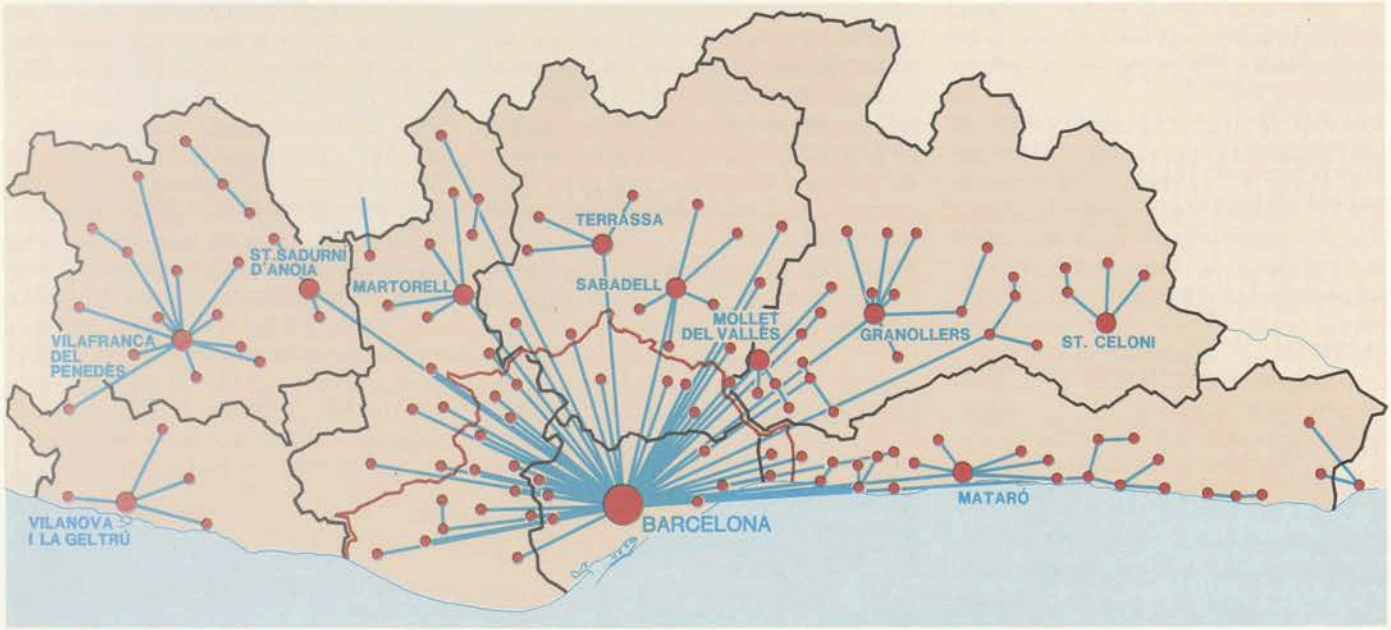
Com a fets remarcables poden citar-se, en primer lloc, que les delimitacions entre els grups de zones homogènies no coincideixen amb les divisions dels termes municipals: la majoria de municipis queden partits en diferents tipus de zones, i cadascun d'aquests s'agrupa amb les equivalents dels municipis veïns: això referma l'artificialitat dels límits administratius, des del punt de vista funcional, en un espai metropolità integrat. En segon lloc, la superposició de la mobilitat a aquesta classificació zonal —que no s'ha dibuixat al mapa per no dificultar la seva lectura— demostra les fortes interdependències que s'estableixen entre les zones de diferents tipus, com és lògic per la seva especialització i per la complementarietat entre totes elles, conformant en conjunt una sola unitat de relacions quotidianes.

D'altra banda, la constatació de les diferències territorials existents quant a nivells sòcio-econòmics, infrastructures i qualitat urbana —establertes sobre la base del creixement caòtic i especulatiu dels anys 1960-1975, i agreujades per l'impacte desigual de la crisi econòmica— posa de relleu la necessitat d'actuacions reequilibradores i estructuradores del conjunt del territori metropolità, que només poden fer-se a partir d'instruments d'administració democràtics, representatius i amb capacitat de dur a terme el desenvolupament global, el planejament i la gestió d'aquest àmbit funcionalment unitari.

6.
Continu urbà metropolità

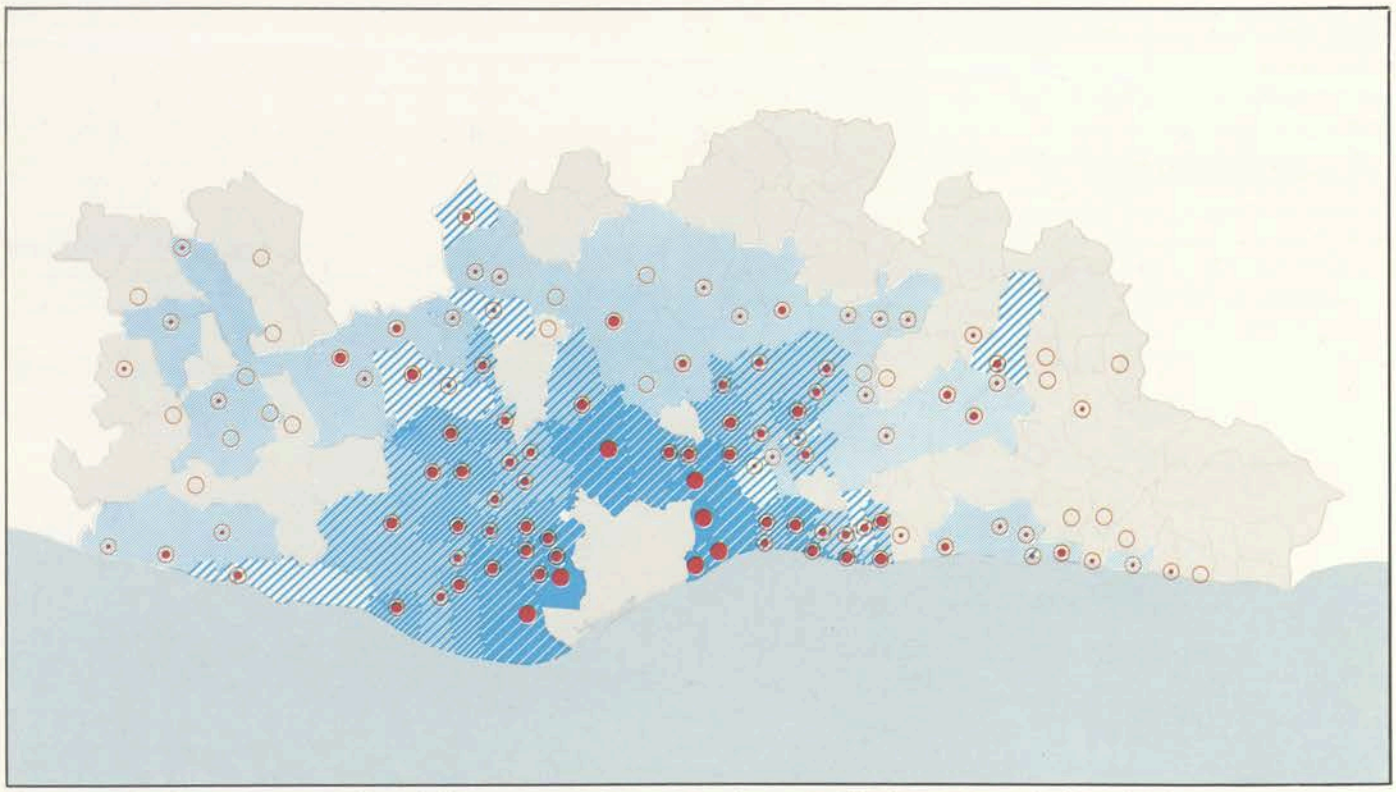

7.
Mobilitat intermunicipal per treball a la regió metropolitana de Barcelona
Primera relació exterior de cada municipi

— Límit comarques — Límit CMB

8.
Relacions amb Barcelona per motiu de treball

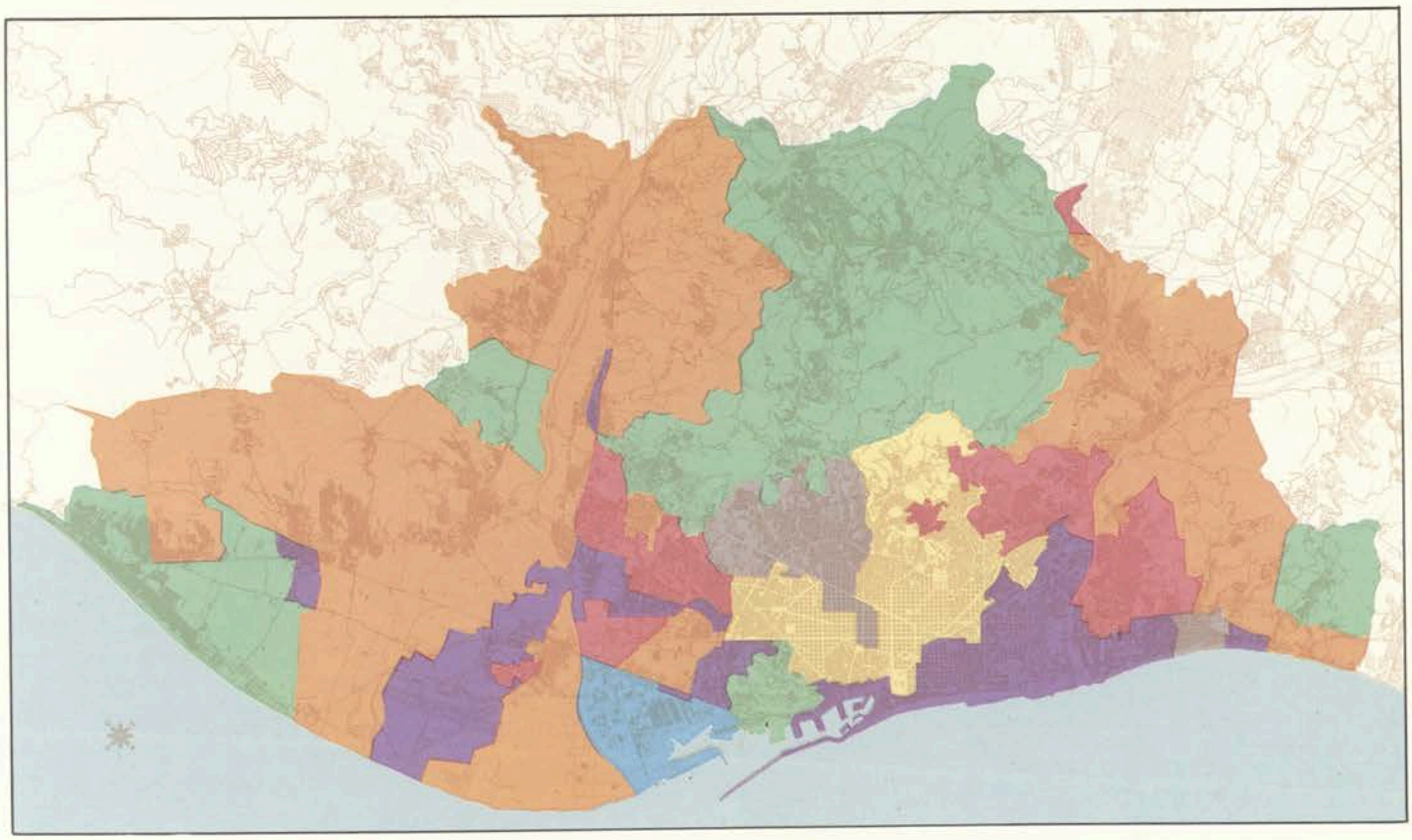
Respecte a desplaçaments externs del municipi
(entrades + sortides)

- 50-75 %
- 30-50 %
- 20-30 %
- 10-20 %
- 5-10 %

Respecte a desplaçaments totals del municipi
(entrades + sortides + interns)

- 50-60 %
- 35-40 %
- 25-30 %
- 20-25 %
- 15-20 %
- 10-15 %
- 5-10 %

9.
Classificació del territori de la CMB en zones homogènies
segons criteris sòcio-econòmics, urbanístics i de mobilitat

Residencial nivell alt, baixa densitat
Residencial nivell alt + terciari
Residencial nivell mitjà, alta densitat
Residencial nivell baix, alta densitat
Residencial nivell baix i indústria.
Indústria
Zones mixtes: residencial mitjà-baix, densitat mitjana-baixa, combinació d'usos.

Organització metropolitana

Els nivells d'administració de l'Estat que, en aquests moments, segons la Constitució, l'Estatut i les lleis del Parlament de Catalunya, afecten o poden afectar l'àmbit geogràfic de l'actual CMB són: municipis (27), comarques (4), ens metropolitans, vegueria o regió, província, Generalitat i Administració Central. A més a més, tots aquests nivells poden establir sistemes de gestió delegats (p. e.: mancomunitats, consorcis, ens sectorials...).

Ens trobem, doncs, davant d'una complexa estructura d'administracions públiques a l'àmbit metropolità i, per tant, també amb un complex sistema de decisions col·lectives per gestionar i resoldre els serveis i equipaments públics.

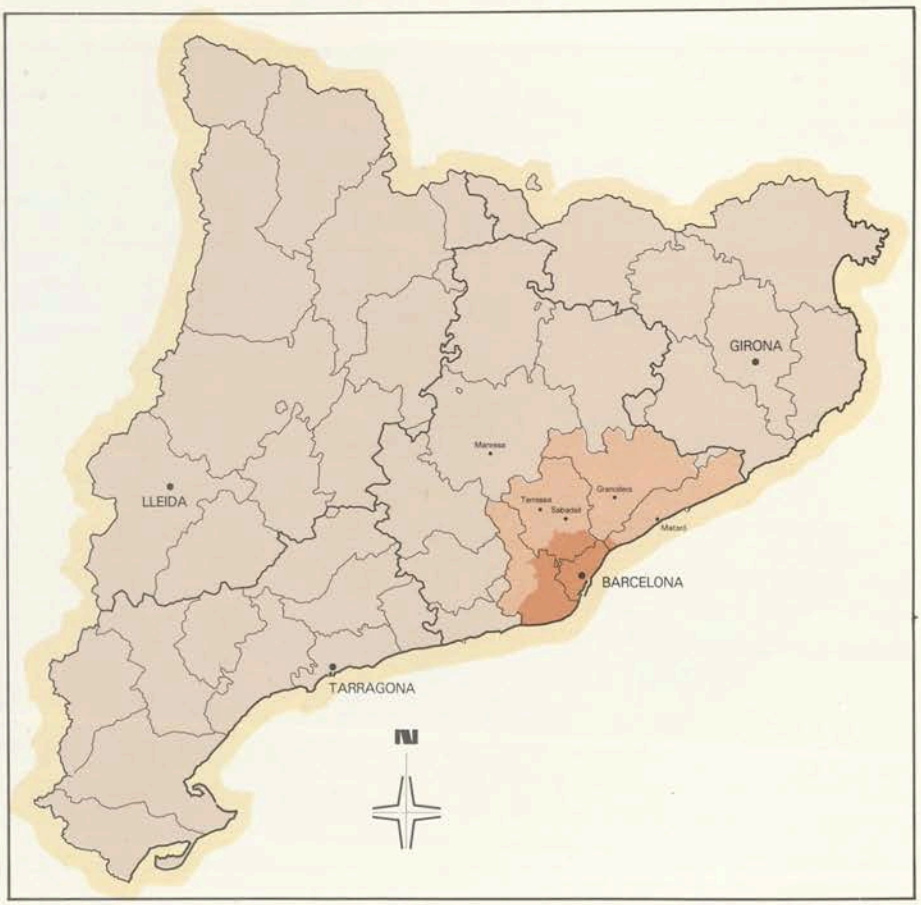
La CMB, com a institució metropolitana, és una entitat local integrada pels municipis que formen l'aglomeració real de Barcelona per sobre de les seves divisions administratives i que, per tant, requereixen un règim de planificació conjunta i la coordinació de determinats serveis i obres. Com a nivell intermedi d'administració ha de facilitar la governació dels assumptes públics i aconseguir un sistema de decisions col·lectives eficient en l'àmbit de les competències metropolitanes.

Es pot diferenciar clarament entre el concepte de REGIÓ METROPOLITANA (que inclou, aproximadament, les comarques del Garraf, l'Alt Penedès, el Baix Llobregat, el Barcelonès, el Vallès Occidental, el Vallès Oriental i el Maresme) entès com l'ampli espai que s'organitza entorn d'un centre principal (Barcelona) i uns subcentres secundaris (les capitals d'aquelles comarques i algunes altres ciutats, indicades al gràfic 7, cadascuna d'elles amb una àrea d'influència pròpia), i el concepte d'ÀREA METROPOLITANA, més restringida i entesa com a continu urbà i espai d'influència directa de Barcelona, caracteritzat per intenses relacions quotidianes i per ser àmbit adequat de gestió i prestació de la majoria de serveis supramunicipals.

La breu descripció que s'ha fet de la realitat metropolitana en alguns dels seus trets actuals posa ja de manifest la necessitat de mantenir a l'àrea metropolitana un organisme de decisió democràticament constituït i que respongui, entre d'altres, a aquestes característiques:

1) Ens local, de segon grau; 2) competència plural en temes metropolitans bé per delegació dels ens locals o de la Generalitat; 3) representació i participació de tots els Ajuntaments, i 4) competència en els aspectes urbanístics —grans equipaments, infrastructures— indissociables de la pròpia existència del fet metropolità.

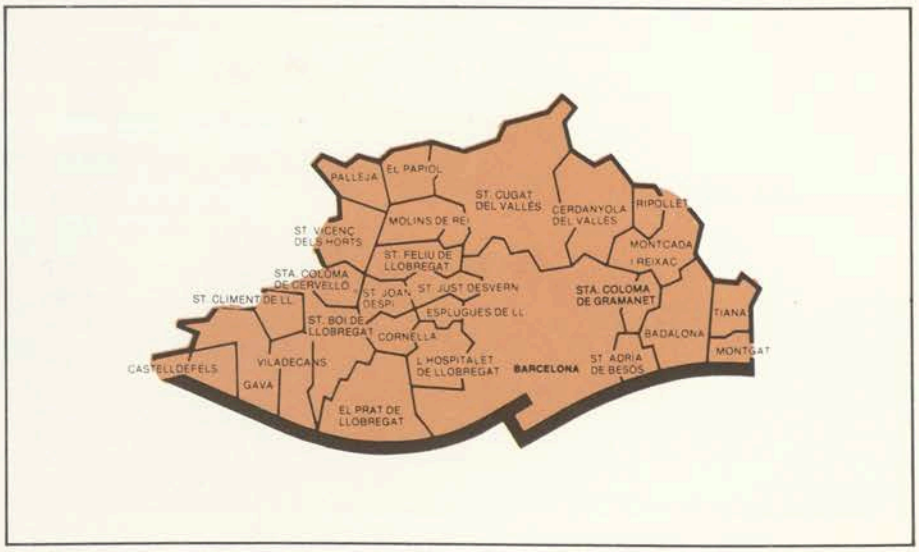
10.1.
Àmbits administratius

— Províncies
— Comarques

Resta Catalunya
Regió 1a
CMB

10.2.
Municipis de la CMB

Els objectius metropolitans

Vertebració i connectivitat del territori

Planificar l'urbanisme

Consolidació i millora de la ciutat construïda.

Integració dels nous creixements a la ciutat preexistent.

Estructuració i connectivitat del conjunt metropolità.

Gestionar l'urbanisme

Coordinar l'actuació directa de les administracions locals actuants en el territori de la CMB.

Catalitzar l'actuació del sector privat

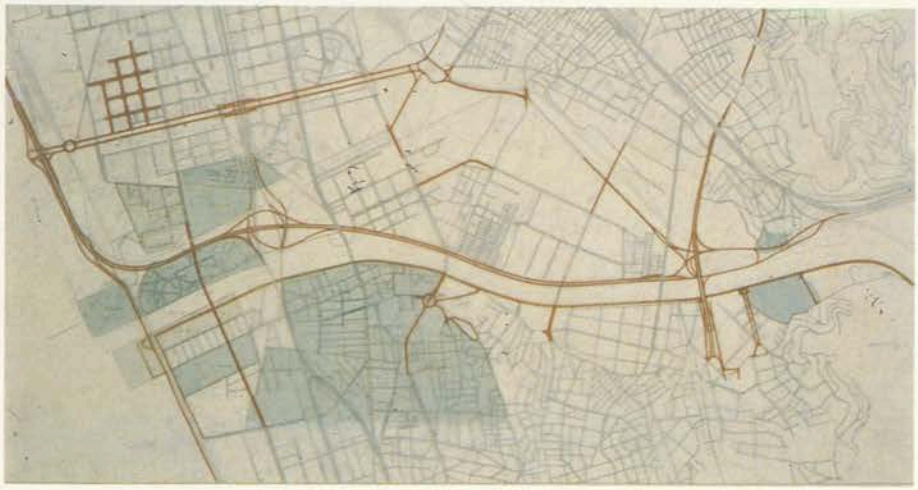
L'origen i competències de la CMB han donat, històricament, una forta prioritat a la incidència en l'urbanisme.
Realitzada ja la tasca de planejament general derivada del PGM de 1976, s'ha entrat cada cop més en el planejament executiu (Plans Parcials, Especials) i en la construcció de les grans infrastructures i equipaments metropolitans, passant així la gestió urbanística a assumir el protagonisme principal de l'actuació en aquest camp. Juntament amb la **coordinació de les actuacions** de les administracions públiques en l'àmbit metropolità s'han realitzat actuacions directes en temes de competència pròpia. Per altre cantó, s'ha procurat **facilitar l'actuació privada** que continua sent l'element central en el desenvolupament de la major part dels projectes urbanístics de l'àrea.
Des d'una visió metropolitana —que de vegades escapa als objectius concrets de la varietat d'agents tant públics com privats que actuen en el territori— s'ha treballat en aquells aspectes on l'actuació municipal o la iniciativa privada no arribaven i en els quals es requeria una gestió pública o de conjunt.

Consolidació i millora de la ciutat construïda

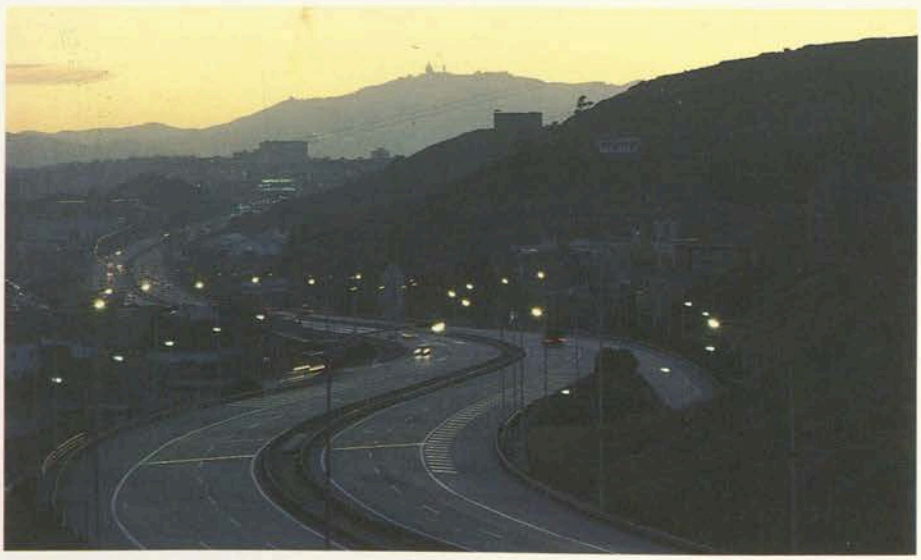
La ciutat és un organisme viu en procés continu de canvi. A més de la renovació «espontània» que es produeix permanentment en l'ampli estoc d'inversions de tot tipus que històricament s'hi ha anat acumulant, les autoritats locals estan obligades a portar a terme una inacabable i complexa tasca de manteniment de les infrastructures bàsiques i dels teixits urbans i residencials. En un espai urbanitzat de forma tan densa i contínua com el metropolità —on un 42 % de les seves 47.800 Ha correspon a la ciutat construïda— el paper impulsor i coordinador de la CMB resulta indispensable en aquest sentit.

Integració dels nous creixements a la ciutat preexistent

El Pla General Metropolità (PGM) establí els límits màxims per al creixement urbà dins de l'àmbit metropolità. Dins d'aquest marc general és funció dels Programes d'Actuació Urbanística establir periòdicament les prioritats i les estratègies de creixement, tot definint —com fan l'actualment vigent (1983-1987) i el que es troba en tràmit per al proper quadrienni (1988-1992)— els sectors de desenvolupament prioritari i els elements urbans que els han de donar suport.
El PGM reservava el 24 % del territori metropolità per a futurs desenvolupaments, i en determinava els emplaçaments. A partir d'això, la concreció de quantes i quines són les zones de creixement desitjables per als propers anys es fa des d'una doble perspectiva: a) atenció a les demandes sectorials (residència, indústria i serveis) previstes per als períodes considerats, i b) mesures per a completar i racionalitzar la ciutat existent. Es tracta, en definitiva, d'entendre els nous creixements urbans en la seva relació amb el conjunt i no de forma autònoma, com en altres moments s'havia fet.

Pla de Vies. Proposta d'actuacions a l'Eix Besòs.

Autopista A-19. Travessia de Montgat.

Estructuració i connectivitat del conjunt metropolità

L'activitat sòcio-econòmica comporta, en un espai metropolità com el de Barcelona, un complex entramat i un gran volum quotidià de desplaçaments de persones, mercaderies i fluxs d'informació, que necessiten d'uns canals i mitjans adequats per a la seva realització.
La millora de l'actual connectivitat ha de basar-se en promocionar i afavorir el transport públic a través d'una coordinació i integració de tots els seus mitjans, en el desenvolupament d'una xarxa viària que contraresti els efectes de les polaritats i les disparitats territorials tot facilitant la mobilitat urbana, i en la promoció d'una moderna xarxa de comunicacions per a la circulació de la informació.

Creixement descontrolat.

Qualitat de vida

Prestació i millora dels serveis metropolitans.

Conservació i recuperació del medi natural.

Garantir la salut ambiental.

La CMB ha assumit la responsabilitat de prestar un conjunt de serveis i de funcions que afecten, tot millorant-la, directament la qualitat de vida dels ciutadans.
Un cop superats els problemes més greus de «quantitat de serveis» derivats de l'etapa de fort creixement dels anys seixanta i setanta, en els darrers anys les demandes de la població i l'èmfasi dels governs locals han passat a centrar-se en la millora de la qualitat en la seva prestació. Malgrat que aquest objectiu s'ha produït encara en una etapa de forta crisi financera dels governs locals, s'han començat a enfrontar exigències de qualitat que fins ara el nivell de vida del país no havia permès assolir davant d'altres prioritats més urgents.
Així, per exemple, s'ha passat d'un objectiu quantitatiu de nombre d'habitatges a construir a objectius qualitatius de rehabilitació i millora dels habitatges i dels teixits urbans més degradats. S'ha passat de l'objectiu d'assegurar el sistema de clavegueres de la ciutat, a un objectiu de construcció de grans col·lectors i depuradores que ajudin a millorar la qualitat de les aigües residuals i, per tant, de les aigües del mar, possibilitant la recuperació de la costa i el seu ús per al lleure. S'ha passat d'un objectiu d'assolir un sistema de transports que garantís bàsicament l'accés entre residència i treball, a un sistema dirigit a facilitar la connectivitat global de l'àrea i en condicions cada cop més adequades de temps i qualitat del servei.
La prestació i millora dels diferents serveis metropolitans ha estat, doncs, un

Millora de la qualitat de vida.

Millora de la qualitat de vida. Recuperació de la costa per al lleure.

objectiu central de la CMB per tal de contribuir a la qualitat de vida dels ciutadans. Dins del repartiment de competències entre diferents nivells administratius, s'han assumit també els objectius de conservar i recuperar el medi natural i garantir la salut ambiental. Un 34 % de la superfície metropolitana correspon a espais agrícoles i forestals. Els conflictes entre els usos urbans-periurbans i el manteniment d'un medi natural encara important des del punt de vista quantitatiu i qualitatiu han justificat les intervencions de la CMB orientades a preservar per a les generacions actuals i futures el patrimoni natural del seu àmbit.

La protecció del medi ambient és un problema que afecta sobretot les grans àrees metropolitanes i una altra competència que no poden assumir els municipis individualment. Garantir la salut ambiental ha estat, per tant, un dels objectius en els quals s'ha actuat amb decisió introduint esquemes de control totalment innovadors.

Redistribució territorial

Reduir els desequilibris entre grups socials-territorials.

Establir unes noves bases per al finançament metropolità.

Un altre dels grans objectius d'àmbit metropolità és combatre els desequilibris socials i el desigual dèficit que, a nivell territorial, s'han heredat de l'etapa de creixement urbanístic descontrolat. Segons una recent enquesta (Institut d'Estudis Metropolitans: Enquesta 1985 sobre condicions de vida i hàbits de la població), un 17 % de les famílies de l'Àrea té uns ingressos inferiors a 500.000 pessetes anuals (que es pot considerar com a nivell de pobresa). A més, tant la pobresa com la riquesa es distribueixen de manera no homogènia. El Delta Occidental, el Besòs, àdhuc el Vallès, i els districtes I, III i VIII de Barcelona, tenen percentatges de pobresa superiors al 20 %. El percentatge de famílies de rendes altes (més de 2,5 milions d'ingressos per any) també és molt desigual, i passa d'un 27 % a Sarrià a l'1,1 % al districte I o a l'1,3 % al Besòs. És a nivell metropolità on la política urbana pot plantejar una forta acció social tendent a reduir els desequilibris. Les actuacions més importants s'han de produir en

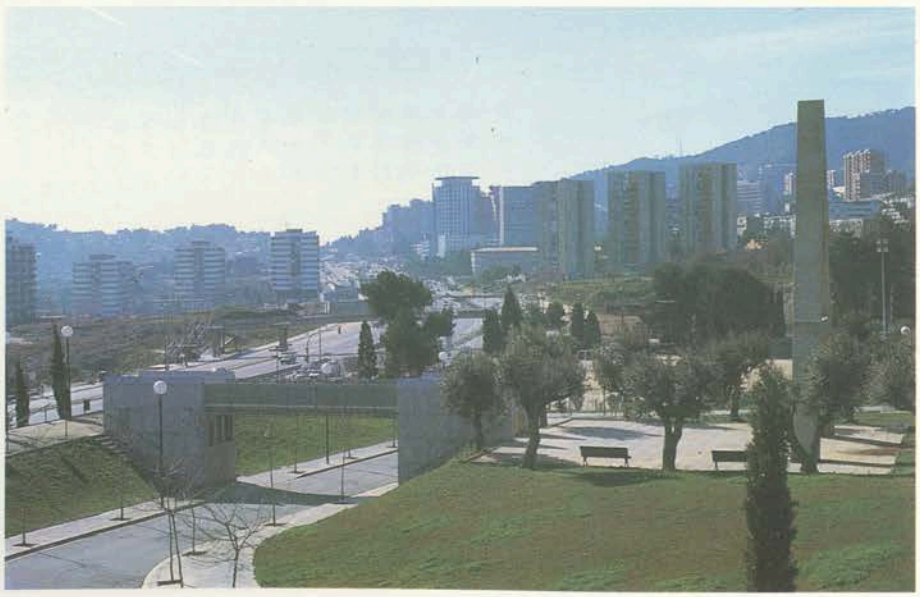
Parc Torre-roja. Viladecans.

Urbanisme del desenrotllisme.

Parc Torre-roja. Viladecans.

Urbanisme equilibrador.

els nuclis on es concentren les zones més degradades, és a dir, al centre de la ciutat de Barcelona i a les zones perifèriques tant de Barcelona com d'altres municipis on la manca d'urbanització, de serveis, d'equipaments, ha estat un dèficit que s'arrossega des de fa molts anys. Integrar i cohesionar sòcio-culturalment les diferents parts del territori metropolità i evitar així l'aparició de grups i zones marginals ha estat un objectiu constant en l'actuació de la CMB.

La política de solidaritat territorial s'ha articulat tant per la via dels ingressos com per la via de les despeses. Les disparitats d'ingressos municipals assenyalen l'existència de nivells diferents de renda que repercuteixen també en disparitats dels serveis que pot oferir cada municipi als seus ciutadans.

La posada en comú de recursos municipals (el 3 % dels corresponents Pressupostos Ordinaris) constitueix la base per a la inversió i la prestació de serveis metropolitans, i és el suport efectiu de la solidaritat metropolitana, ja que permet la prestació de serveis amb uns nivells homogenis de qualitat a tots els habitants, independentment del seu nivell de renda. D'altra banda, el vigent sistema de determinació de les transferències de l'Administració central a l'Administració local comporta que l'existència de molts ajuntaments en un àrea metropolitana es tradueixi en una notable pèrdua d'ingressos locals. L'existència de la CMB i la seva fermesa en la reivindicació de la necessitat de corregir aquesta situació discriminatòria, han permès d'obtenir majors recursos, en ser ateses les seves demandes, si bé encara de forma parcial. La CMB ha rebut de l'Estat al llarg dels anys 1985, 1986 i 1987 una aportació suplementària d'un total de 8.800 milions de pessetes, la qual cosa ha permès d'augmentar de forma molt important la inversió reequilibradora efectuada per la Corporació Metropolitana de Barcelona.

Desenvolupament econòmic

Dinamitzar la localització d'activitats econòmiques.

Promocionar i connectar l'àrea metropolitana de Barcelona a l'economia internacional.

La CMB, com moltes entitats locals, s'ha plantejat la necessitat d'intervenir en la promoció de l'activitat econòmica, especialment en els aspectes relacionats amb la localització, àmbit en el qual les seves competències són més àmplies.

En relació a la **política de sòl industrial** s'han plantejat dos grans directrius per desbloquejar una oferta de sòl potencialment alta però en la pràctica enormement limitada: **1. Rehabilitació de zones industrials urbanes,** per tal de facilitar el trasllat de la indústria tradicional a ubicacions més adequades i, alhora, permetre l'assentament en el teixit urbà de petites empreses que requereixen localitzacions centrals però poc espai físic.

2) Desenvolupament de nou sòl industrial per tal de consolidar les zones industrials mitjançant la seva urbanització total i la millora de serveis i infrastructures. Això repercuteix en la productivitat de les empreses ja establertes i facilita la instal·lació d'altres que demanden una localització metropolitana amb bon nivell d'equipaments. També permet donar entrada en el mercat a nou sòl industrial que per les seves característiques ha d'anar dirigit a les noves activitats de tecnologia

Indústria tradicional.

Noves tecnologies.

avançada (p.e.: proposta de parc tecnològic al Vallès).

En aquests processos la CMB assumeix el paper de catalitzador i de dinamitzador de la iniciativa privada en la millora i increment de l'oferta de localitzacions per activitats econòmiques. Ajudant a la transparència i al millor funcionament del mercat de sòl i d'immobles industrials s'està ajudant a la inversió industrial. Sense aquest tipus d'actuació a nivell de mercat de sòl difícilment les directrius de política econòmica i els incentius a la inversió i a la creació de llocs de treball podrien acabar materialitzant-se.

Un segon gran objectiu és **promocionar i connectar l'àrea metropolitana de Barcelona a l'economia internacional.**

Una gran àrea metropolitana ha d'estar situada dins del procés d'internacionalització de les relacions econòmiques. En aquest sentit ha de definir la seva especialització funcional en comparació a la resta del sistema d'àrees metropolitanes mundials i ha d'incorporar-se a la xarxa de transferència de tecnologies que cada cop marca més la diferència entre les regions econòmiques amb futur i les regions en declivi.

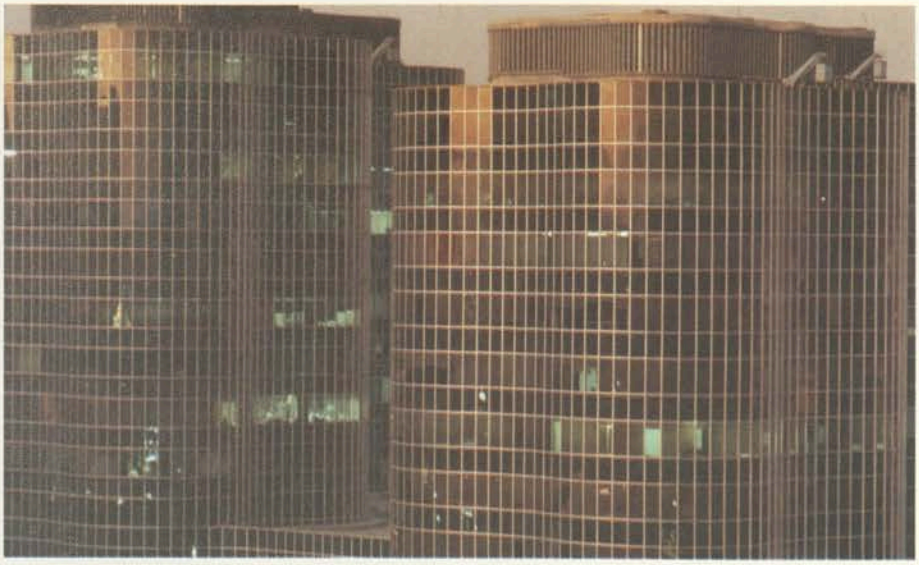
Barcelona ocupa una situació estratègica en el sistema urbà de les regions de contacte hispano-francoitalianes situades en la franja compresa a l'arc Nàpols-Milà-Lió-València, en una posició pont entre aquest sistema de ciutats i el sistema urbà espanyol.

Aquesta favorable situació geogràfica a l'arc nord-occidental mediterrani representa per a Barcelona i la seva àrea metropolitana un potencial econòmic considerable per quant proporciona a aquesta aglomeració un elevat grau d'accessibilitat a importants mercats exteriors (gràfic 12).

Consolidar el paper de capital econòmica d'aquest mercat és un objectiu prioritari.

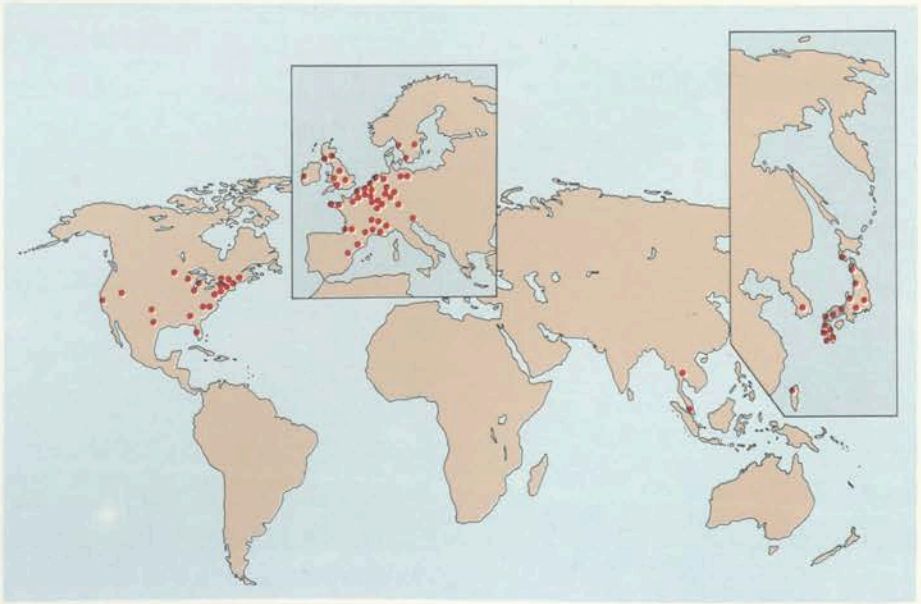

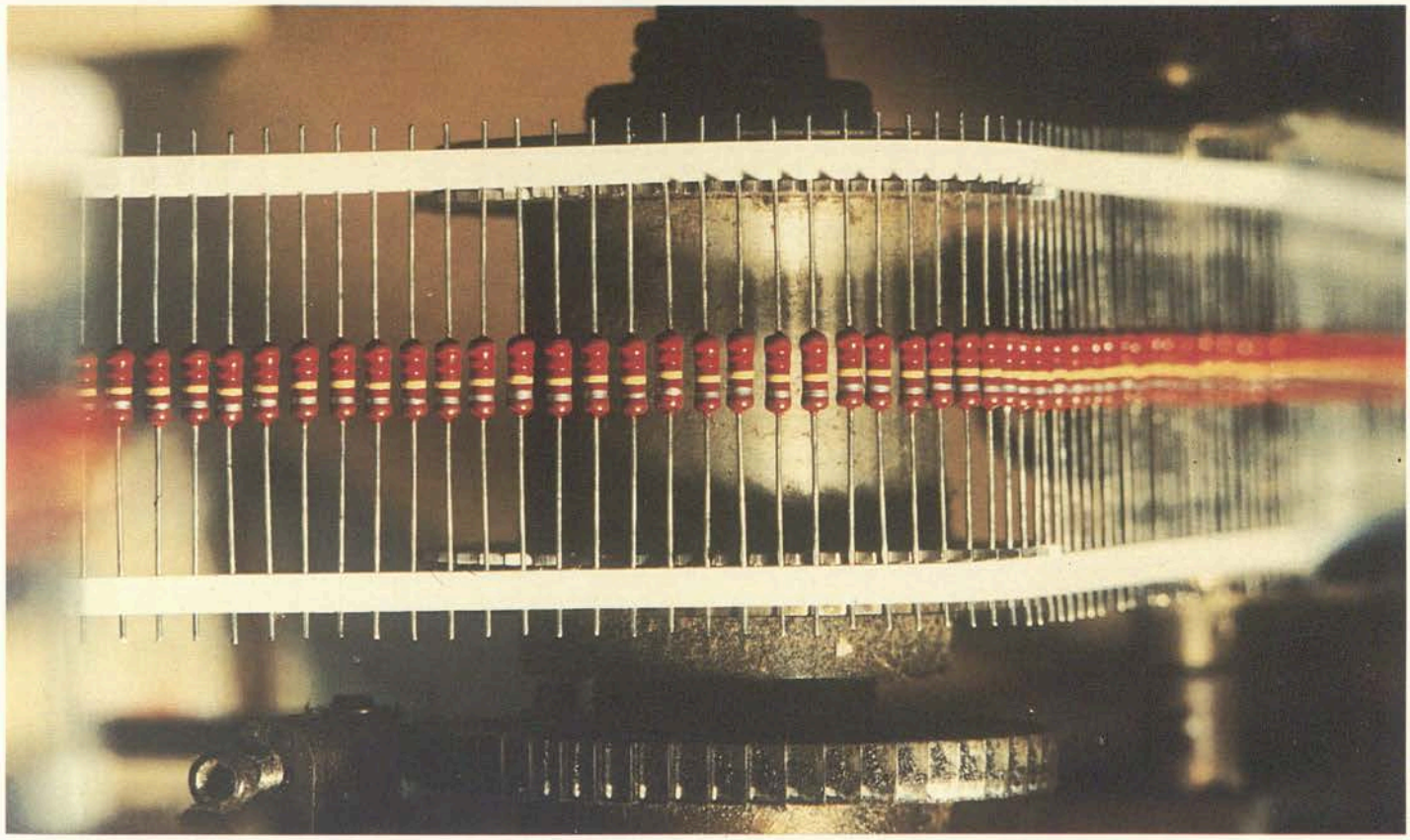
Muntatge de components electrònics.

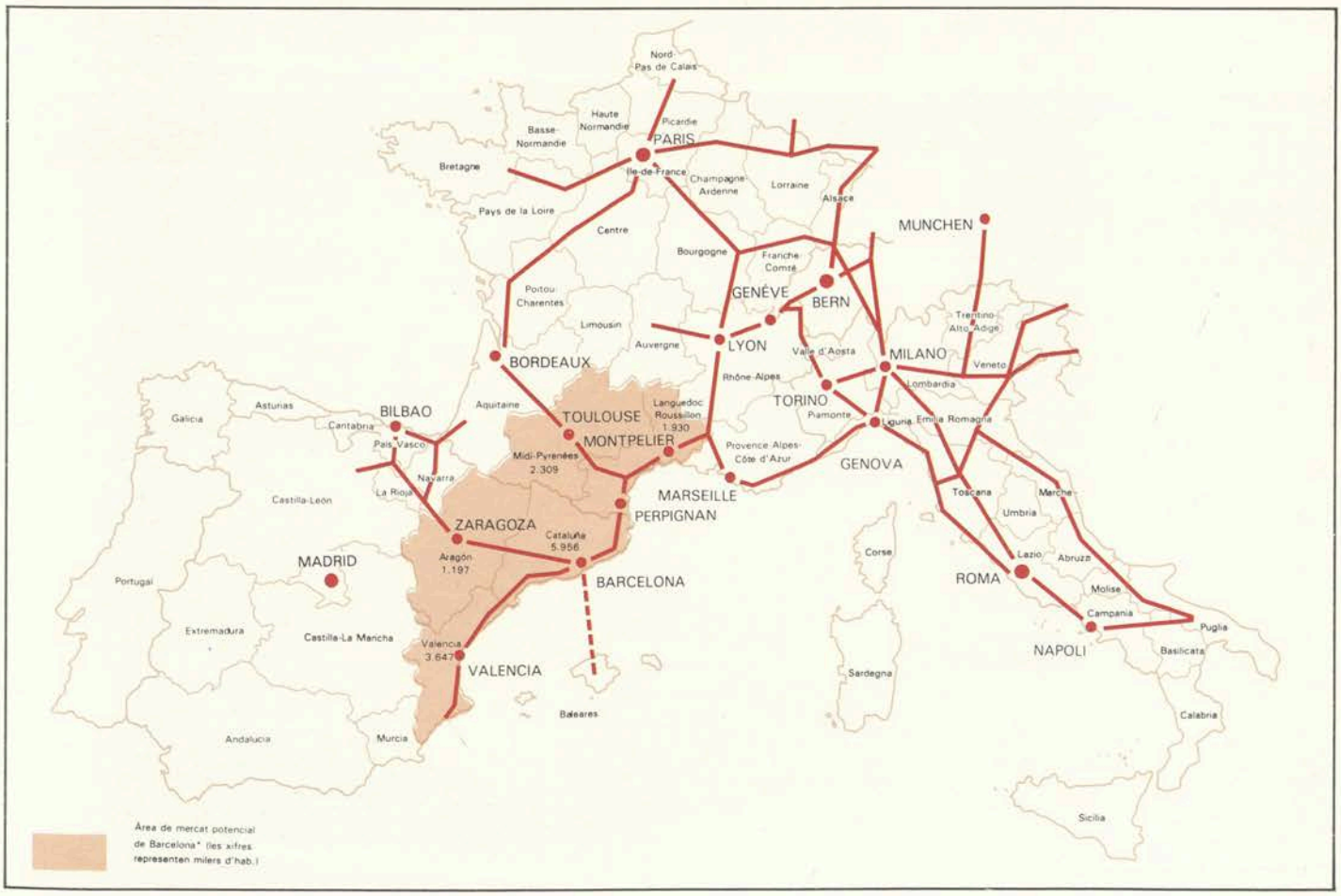
Atracció d'activitats terciàries.

11.
Xarxa mundial de parcs tecnològics

12.
Barcelona a l'arc nord-occidental mediterrani

Desenvolupament institucional

Eficiència en la gestió interna.

Cooperació local i participació municipal en les decisions metropolitanes.

Cooperació internacional.

La CMB, al llarg de tretze anys, ha anant configurant un model propi d'organització que s'encaixa dins d'una estructura de govern públic força complexa. De fet, la seva consolidació com a administració local es produeix a partir de les primeres eleccions municipals democràtiques, donat el caràcter bàsicament tècnico-urbanístic que havia tingut entre 1974 i 1979. En el període 1983-1986, els objectius del desenvolupament institucional de la CMB s'han centrat en: **1. Eficiència en la gestió interna i en la provisió de uns serveis i funcions d'àmbit metropolità.** La demostració de la necessitat d'una institució metropolitana intermèdia s'havia de fer a través d'una gestió interna eficient que permetria una millor prestació que si cada municipi ho fes individualment. Els bons resultats assolits han determinat que els municipis que formen la CMB hagin anat atorgant-li funcions legalment reconegudes cada cop més àmplies (tal com es recull a l'apartat d'actuacions) i que superen les competències de planejament urbanístic que inicialment exercia la CMB. Les economies d'escala i la solució dels efectes externs en la prestació de serveis a una població territorialment contínua són les raons últimes de la major eficiència de la CMB enfront d'una prestació municipi a municipi. **2. Cooperació local i participació municipal en les decisions metropolitanes.** L'existència de la CMB com a fòrum on es troben les autoritats locals per tractar i decidir els temes d'àmbit supramunicipal ha estat un objectiu bàsic de la seva institucionalització. La CMB s'organitza en comissions informatives on tots els municipis estan representats i on, de fet, es consensuen la majoria dels temes que després aproven la Comissió de Govern i el Ple Metropolità. La demanda d'una major representativitat directa de tots els municipis en els òrgans de govern ha estat assumida reiteradament per la institució encara que per motius externs no s'hagi pogut aconseguir. Malgrat aquesta deficiència, assegurar la compatibilitat i el consens entre els diferents interessos locals i entre aquests i els interessos metropolitans ha estat, doncs, un objectiu prioritari. **3. Cooperació internacional.** Barcelona ha de guanyar-se un lloc dins del conjunt d'àrees metropolitanes mundials si no vol que la seva manca de capitalitat política condicioni el seu desenvolupament futur.

En aquest sentit, la presència i la participació activa en les instàncies de cooperació internacional entre ciutats i entre àrees metropolitanes resulta fonamental.

Cooperació internacional.

Actuacions

Grans projectes metropolitans

Recuperar la costa

L'àrea de Barcelona viu d'esquena al mar. Aquesta afirmació és tan tòpica com real: dels 40 quilòmetres de costa metropolitana només 10 són d'accés franc i fàcil. La resta té el pas barrat pel ferrocarril, els càmpings, les indústries i la manca o la insuficiència de camins.

Estès des del massís del Garraf fins al turó de Montgat, el front costaner comprèn zones populars de concurrència massiva —com el port de Barcelona i les platges de la Barceloneta, Badalona i Castelldefels— però també interessants espais poc coneguts, com les pinedes de Gavà, Viladecans i el Prat, i els aiguamolls i les llacunes del delta del Llobregat. Altres sectors, com les platges voltades d'indústries del Poblenou, St. Adrià, Badalona i Montgat, requereixen una decidida acció per rescatar-los a l'ús comunitari. A la façana marítima també s'assenten infrastructures fonamentals per a la vitalitat metropolitana, com el port i l'aeroport (ambdós amb necessitats d'expansió), i importants enllaços viaris i ferroviaris. Finalment, el fet que Barcelona esdevingui seu dels Jocs Olímpics de 1992, alhora que comporta noves demandes d'espais per als equipaments necessaris —esports d'aigua, complex d'instal·lacions de Montjuïc, Vila Olímpica al Poblenou—, representa una oportunitat i un estímul per accelerar l'ordenació integral de la costa metropolitana, tan llargament ajornada. Aquests motius han portat a la redacció de l'anomenat Pla de Costes, que respon als següents objectius:

Recuperació, per a ús directe dels ciutadans, de part de les instal·lacions portuàries de Barcelona, mitjançant la trasformació d'alguns molls en passeigs i canvi parcial d'usos comercials a esportius-pesquers. Construcció de dos ports nous esportius-pesquers, als extrems de la franja costanera —Castelldefels i Montgat-Badalona— i, ja fora del territori metropolità, a Sitges.

Previsió de l'ampliació de les instal·lacions i expansió dels molls del port actual com a suport de la seva dinàmica comercial, de forma vinculada a la canalització-desviament de l'actual llera del riu Llobregat.

Recuperació de les platges més densificades dels fronts urbans de Barcelona i Badalona, mitjançant la construcció d'espigons o elements de defensa davant l'erosió i els corrents marins. Neteja de les sorres de forma contínua i sanejament de les aigües mitjançant un interceptor de col·lectors i les corresponents estacions depuradores o emissaris submarins.

Construcció d'un passeig Marítim continu, com a eix articulador de les dotacions comunitàries d'ús massiu de les platges de Castelldefels, Gavà i Viladecans.

Protecció dels espais lliures del delta i la desembocadura del Llobregat, i localització d'instal·lacions esportives i d'esbarjo compatibles amb la protecció del medi ambient i integrades en el paissatge de forma que permetin el contacte directe amb la natura.

Recuperació de la façana marítima de Barcelona al Poblenou, mitjançant la supressió de la via fèrria, el trasllat de la indústria obsoleta, i el guany de terrenys al mar; perllongació de l'actual trama urbana fins vora la platja, on és prevista la ubicació de la futura Vila Olímpica pel Jocs Olímpics de 1992, i construcció d'equipaments de caire institucional i esportiu, amb nous parcs i espais enjardinats.

La redacció del Pla de Costes s'inicia a finals del 1983, per part d'un equip tècnic específic. La proposta definitiva d'ordenació va ser aprovada a finals del 1984. Vinculades a aquesta, s'han produït posteriorment l'aprovació definitiva del Pla Especial del Sector Carles I (on es preveu la ubicació de la Vila Olímpica, que constitueix un dels sectors que el Pla de Costes contempla en la seva ordenació global) i la provisional de les modificacions del PGM motivades per l'ordenació de l'àmbit costaner. Complementàriament

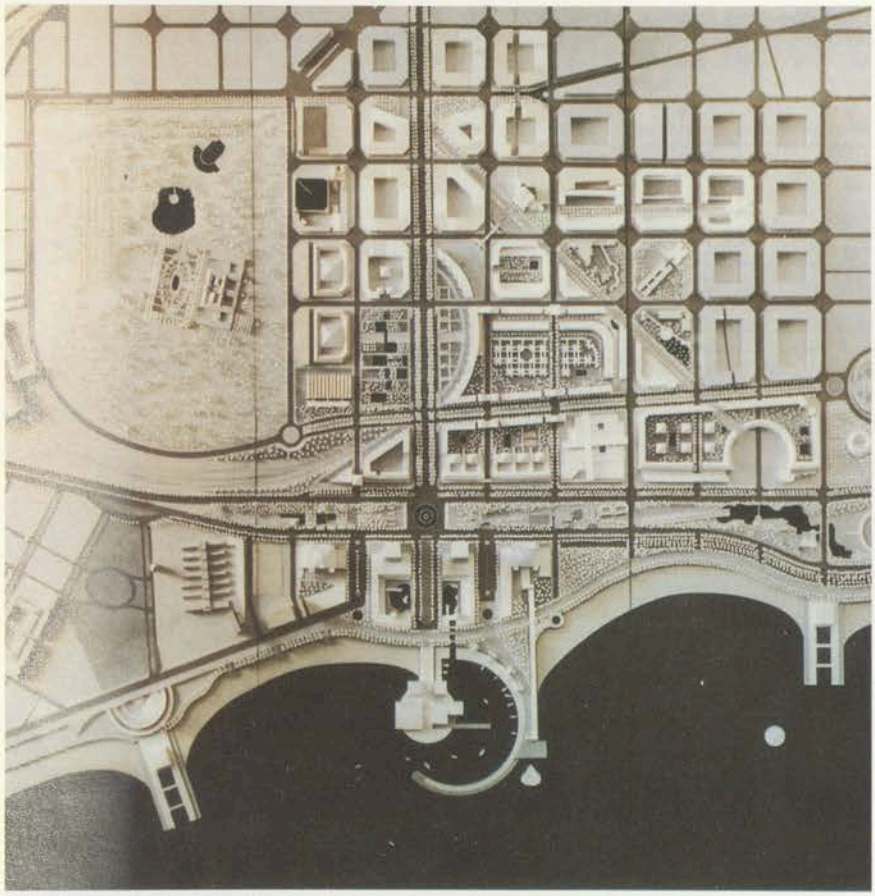
13.
Àmbit del Pla de Costes

Pla Especial del sector del Remolar (el Prat de Llobregat).

Pla Especial de la Vila Olímpica.

Serra de Collserola. Tractament específic dels llocs singulars.

«Tibidabo és Collserola».

s'ha iniciat també la redacció dels Plans Especials del sector del Remolar i del front marítim de Castelldefels.

Totes aquestes actuacions comporten una complexa coordinació entre molt diversos nivells d'administració, institucions i agents privats, tant gestors com finançadors de la proposta. Per tal de garantir la coordinació i millorar l'eficàcia de la gestió, la CMB ha creat una **Gerència de la Costa** responsable de gestionar la transformació de la façana marítima.

La gerència ha posat en marxa un Pla d'Actuació que té com a objectius prioritaris:

a) Desenvolupament i execució de les propostes d'ordenació de la zona costanera metropolitana.

b) Promoció d'activitats econòmiques lligades al desenvolupament del Pla de Costes i en especial totes aquelles relacionades amb l'oci.

c) Promoció de serveis i equipaments a les platges.

El pressupost propi de la Gerència de la Costa per a 1987 inclou 20 milions de pessetes per al funcionament i 322 milions de pessetes per a inversions. D'altra banda, inclosos dins d'altres capítols pressupostaris de la CMB (Urbanisme i Serveis) hi ha previstos 970 milions de pessetes, bàsicament destinats a l'adquisició de sòl en la façana marítima.

Façana marítima metropolitana. Recuperació de les platges.

Sector costaner del Poblenou.

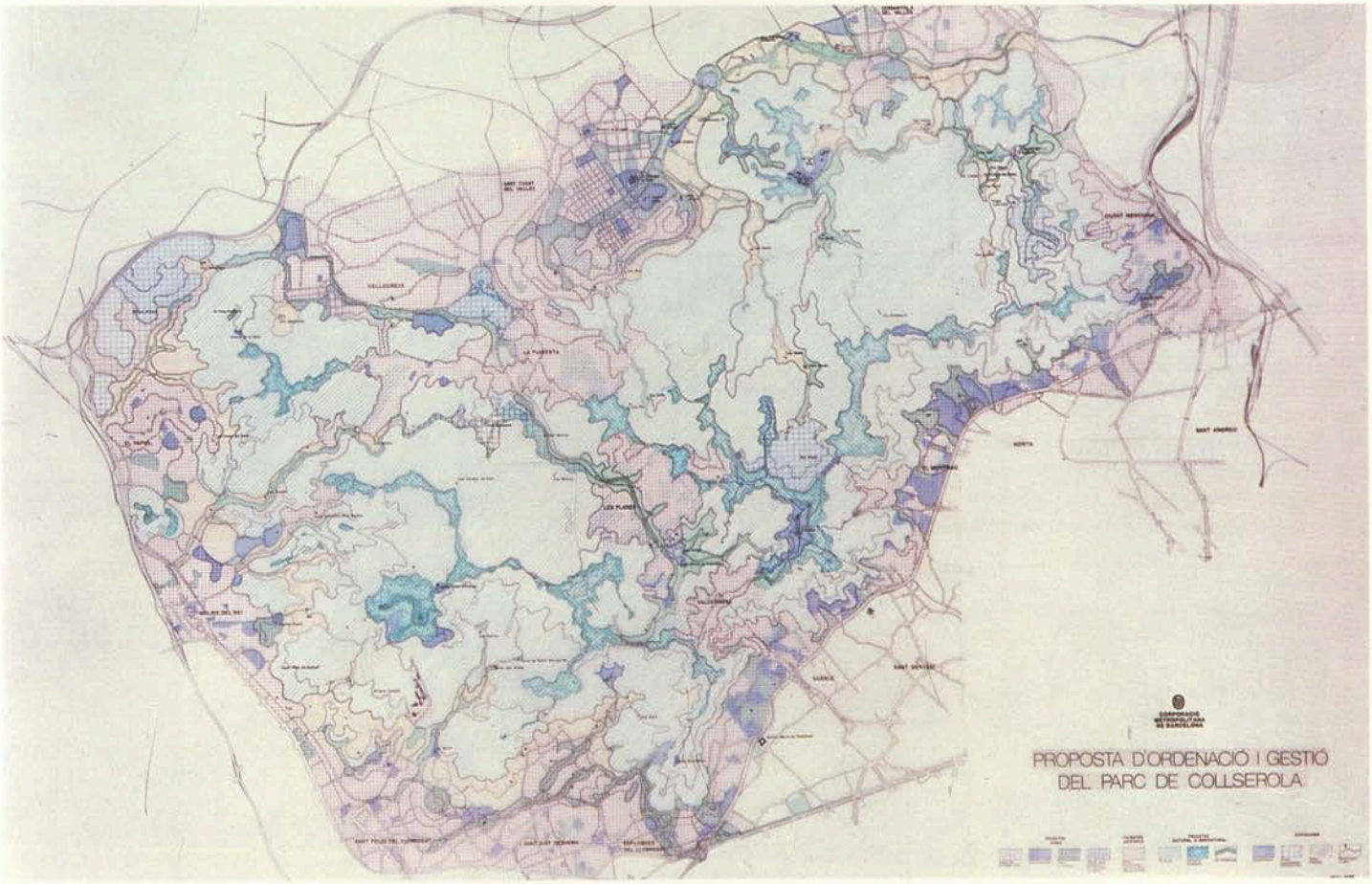
Collserola: parc central de l'àrea metropolitana

La serra de Collserola, amb les seves 6000 hectàrees de superfície situades a cavall de vuit municipis en una posició central en el territori metropolità, constitueix un espai ple de suggestives potencialitats d'ús, en un àrea tan densament urbanitzada com la de Barcelona. En aquest sentit, esdevé un objectiu prioritari facilitar l'accés al Parc per part de tots els ciutadans i, en especial, d'aquells que resideixen en les zones més mancades d'espais naturals i de lleure.

Proposta d'ordenació

L'any 1985, i després d'un ampli procés d'informació pública, s'aprovà l'Avenç de Pla d'Ordenació de la Serra de Collserola. La proposta parteix d'un triple objectiu: millorar les condicions ambientals i ecològiques, promocionar el coneixement del medi natural i històrico-cultural, i potenciar-ne la utilització per part dels ciutadans metropolitans, tot regulant els usos d'oci i d'activitat a l'aire lliure.

Els principals elements d'ordenació són la delimitació de l'àmbit del parc, de les seves grans unitats (diferenciades quant a característiques paisatgístiques, intensitat d'ús, nivell d'urbanització, etc.), la

Avenç del Pla d'Ordenació de la Serra de Collserola.

definició de la xarxa viària (d'accés, de ronda, de recorreguts interns i de vianants) i el tractament específic dels llocs singulars més significatius.

Gestió

L'avenç del Pla estableix també els mecanismes de gestió, basats en una doble política d'adquisició de sòl per part de la iniciativa pública i convenis d'ús amb els particulars. En aquest sentit s'han aprovat els estatuts per a la constitució del Patronat de Gestió del Parc, amb la participació d'administracions públiques i entitats privades.

També s'ha signat un conveni amb l'empresa Sansón per a la restauració del medi físic a les seves pedreres d'extracció d'àrids, establint certs terminis i restriccions per a l'explotació, i compromisos d'inversió per a la restauració. Aquesta iniciativa s'inclou en una operació més àmplia en la mateixa zona, que contempla el condicionament com a àrea de pic-nic dels entorns de Santa Creu d'Olorda i la reconstrucció de l'ermita.

Política de sòl

En conjunt, al llarg del període 1983-1986, s'han realitzat adquisicions de sòl en terrenys del Parc per valor d'uns 433 milions de pessetes, i estan ja aprovades adquisicions per valor d'uns 1.720 milions més, que acumulats als realitzats en períodes anteriors dóna un valor total d'uns 2.500 milions.

Urbanització

Quant al condicionament d'espais d'esbarjo, s'han redactat els projectes d'urbanització dels entorns de Santa Creu d'Olorda, Ermita de la Salut, Sant Pere Màrtir, Torre Baró i l'itinerari de Sant Medir, i s'han subvencionat les obres d'instal·lacions per a pic-nic al castell Ciró i la pavimentació de l'enllaç des de les rodalies de Molins de Rei a Sant Creu d'Olorda, en el marc de les actuacions ja esmentades en aquesta zona.

Ja estan iniciades les obres corresponents a Santa Creu i la Salut, i en tràmit d'adjudicació les de Sant Pere Màrtir i Torre Baró.

Estudis

S'han realitzat diversos estudis sobre vialitat (impacte de l'obertura del túnel de Vallvidrera, traçats alternatius a la connexió Vallès-Segon Cinturó), usos possibles a les masies de la serra, fauna existent, impacte paisatgístic de la instal·lació d'una torre de telecomunicacions i ubicació de la seu social de l'Òrgan de Gestió del Parc a la Vil·la Joana.

Divulgació

La labor de donar a conèixer als ciutadans de l'àrea les possibilitats que els ofereix la serra de Collserola ha estat, i seguirà sent, de gran importància per rendibilitzar socialment les actuacions i els recursos invertits en un Parc destinat a assolir un elevat nivell d'utilització.

En aquest sentit s'han organitzat diversos actes i exposicions i s'ha editat la **Guia del Sector Oriental de Collserola**, amb completa informació sobre flora i fauna, llocs d'interès, masies, itineraris, etc., la qual va comportar un meticulós treball de camp.

Ja sobre el terreny, i en concordança amb els continguts de la **Guia**, s'ha procedit a la senyalització de recorreguts i llocs singulars, col·locant més de 200 rètols i cartells informatius.

Equipaments i serveis per millorar la qualitat de vida

Parcs metropolitans

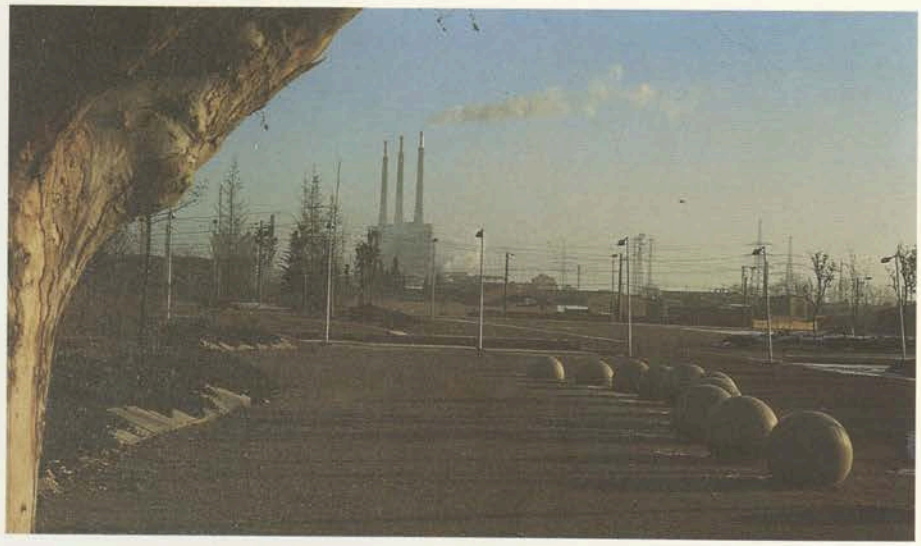
Es tracta de grans espais verds per atendre les demandes socials d'oci i d'esbargiment i de pràctica esportiva informal a l'aire lliure. Es troben a mig camí entre el jardí o la plaça urbana i l'espai natural de tipus forestal. Per la seva posició i accessibilitat, dimensions i conjunt de dotacions, acompleixen un paper similar al de les grans àrees d'equipament, prestant un servei de caire supramunicipal i metropolità.

L'actuació en parcs metropolitans va ser iniciada l'any 1983 i des de llavors ha seguit una continuada dinàmica de projectes i construcció.

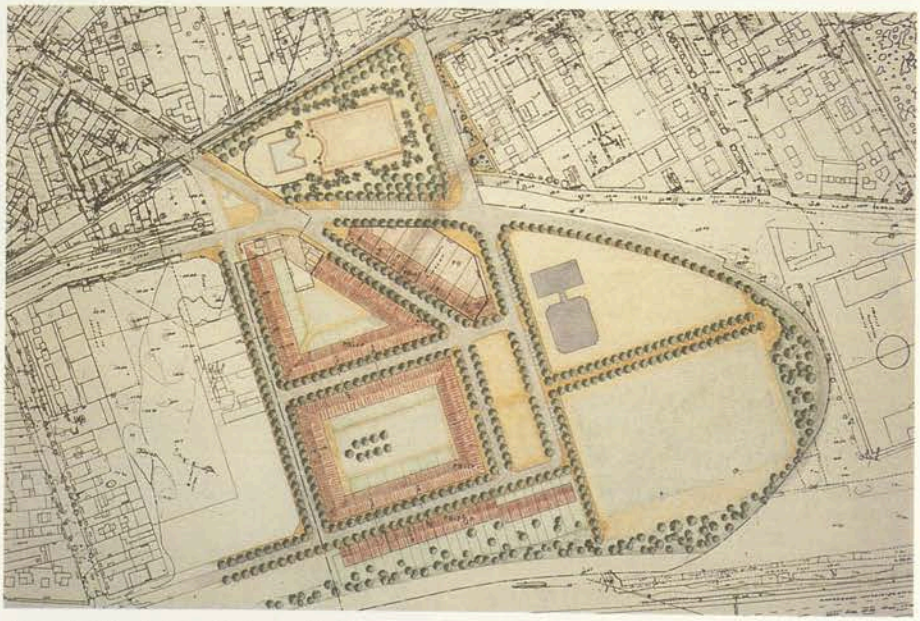
La definició del programa de parcs metropolitans s'ha fet atenent a criteris de grandària, àmbit de servei, transcendència urbanística de la seva construcció, singularitat i valor emblemàtic del lloc, així com a objectius de distribució territorial de la inversió per aquest concepte, intentant augmentar la proximitat entre residències i parcs.

La localització, la superfície, l'àmbit de servei i l'estat de realització dels parcs metropolitans al llarg del quadrienni 1983-1986, queden reflectits en el mapa i la taula adjunts, on pot copsar-se la importància de les actuacions realitzades i en curs: més de 300 ha de noves zones verdes i mig milió d'habitants com a beneficiaris directes, en residir a menys de 10 minuts a peu d'aquests equipaments.

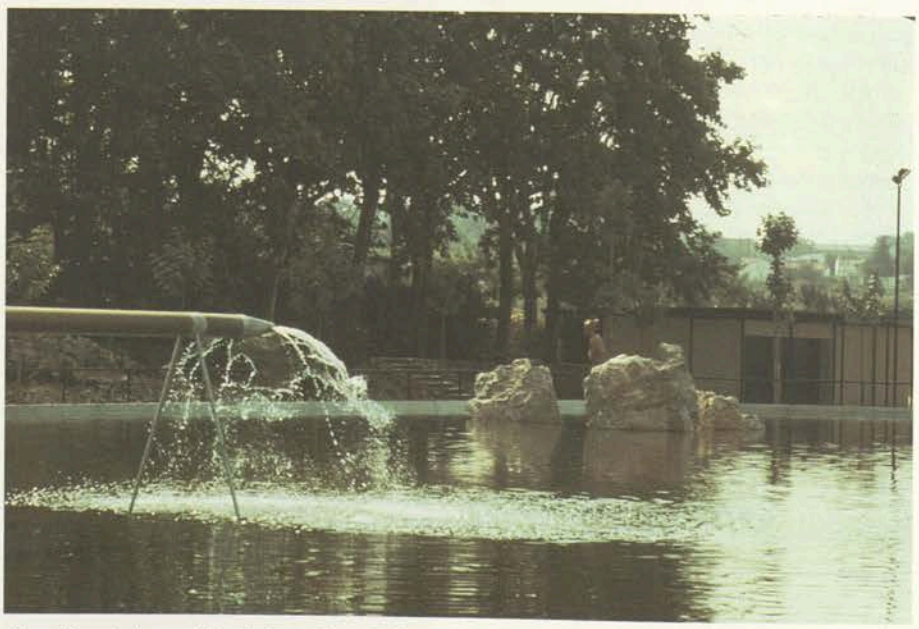
Altres iniciatives més puntuals han estat la plantació d'arbrat i la instal·lació de mobiliari urbà de caràcter representatiu, aspecte en què destaca la realització d'un model de font ornamental de la qual n'és prevista la col·locació de 32 unitats repartides pels diferents municipis.

Parc del Besòs, entre Sant Adrià de Besòs i Barcelona.

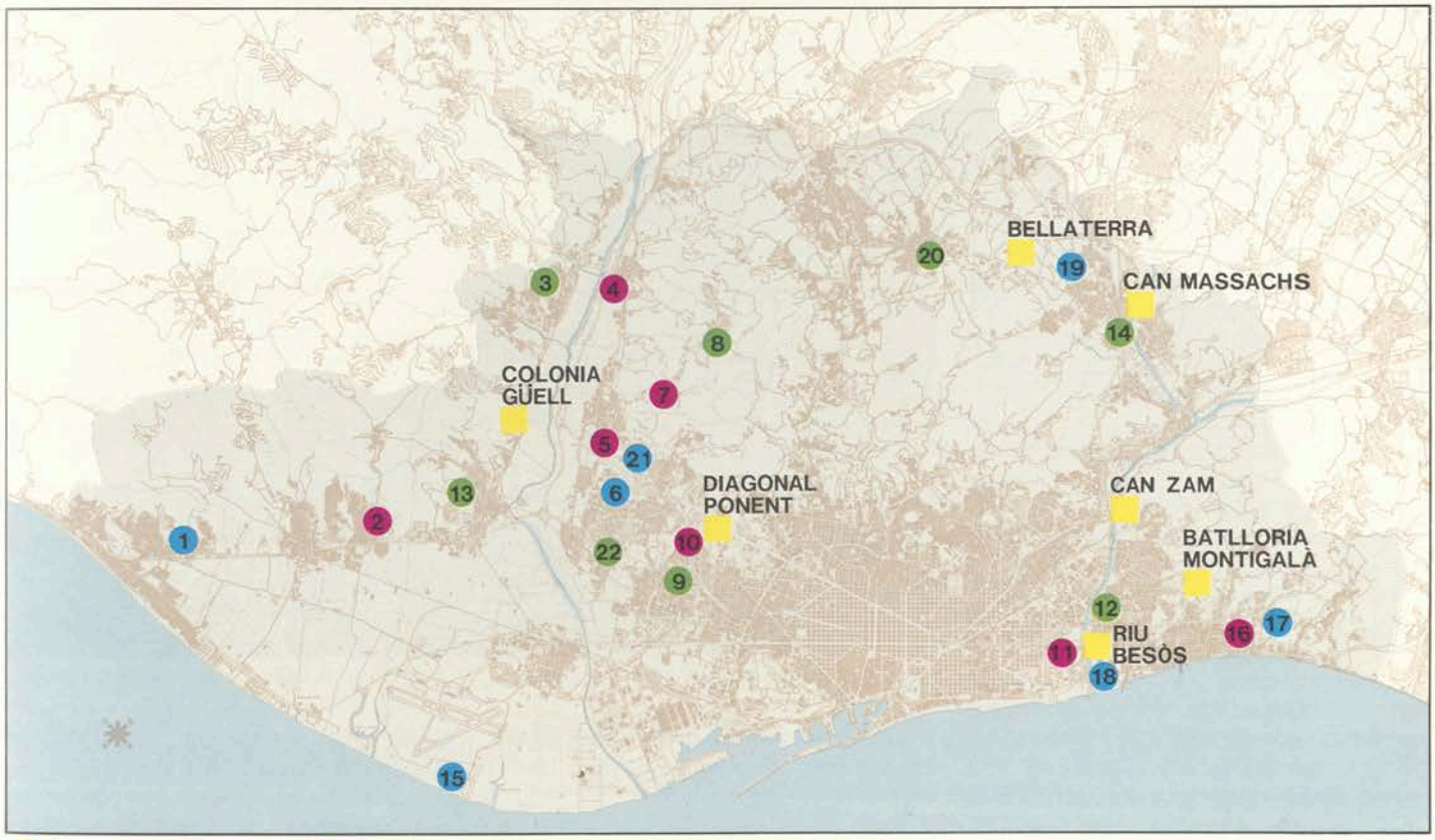

Parc del Pont de la Cadena. Molins de Rei.

Parc Torreblanca (Sant Joan Despí, Sant Feliu de Llobregat, Sant Just Desvern).

14.
Parcs i àrees d'equipaments

En construcció
Realitzat
En projecte
Àrees d'equipament

Realitzats

núm. ident.	nom	sup. (Ha)	municipi	*població servida* (residents en un radi de 10' a peu)
2	Torre-roja	4,5	Viladecans	29.755
4	Pont de la Cadena	0,7	Molins de Rei	17.268
5	Torreblanca	10,0	St. Feliu de Ll. St. Joan Despí	13.035 1.192 14.227
7	La Salut	4,1	St. Feliu de Ll.	*
10	La Bòbila	1,0	L'Hospitalet de Ll. Esplugues de Ll.	43.488 20.846 64.334
11	del Besòs	6,7	St. Adrià de Besòs Barcelona	19.216 16.116 35.332
16	Ca n'Arnús-Can Solei	8,0	Badalona	26.960
Total realitzats		35,0		187.876

En construcció

3	Parc Central	23,0	St. Vicenç dels Horts	15.493
8	Sta. Creu d'Olorda	2,5	Barcelona	*
9	Les Planes	10,0	L'Hospitalet	114.361
12	Esperit Sant	2,0	Sta. Coloma Gramenet Badalona Barcelona St. Adrià de Besòs	9.349 24.440 5.293 1.374 40.456
13	de la Muntanyeta	30,0	St. Boi de Ll.	25.550
14	Massot	1,3	Ripollet Cerdanyola	7.251 10.295 17.546
				17.546
22	Can Mercader	10,0	Cornellà	26.467
Total en construcció		78,8		239.873

En projecte

1	del Castell	11,4	Castelldefels	22.309
6	Fontsanta	24,0	St. Joan Despí	15.910
15	Can Camins	65,0	El Prat de Ll.	*
17	Turó d'En Sariol	85,0	Badalona Montgat	*
18	Litoral del Besòs	8,8	St. Adrià de Besòs	6.117
19	dels Gorgs	4,0	Cerdanyola	17.433
20	Torre Blanca	20,0	St. Cugat del V.	20.536
21	Sansón	0,5	St. Just Desvern St. Joan Despí	3.351 596 3.947
Total en projecte		218,7		86.252
Total general		332,5		514.001

* Parc no urbà i d'accés prioritari amb vehicle. No quantificable la població directament servida en un radi de 10 minuts a peu.

Sanejament d'aigües residuals

Un cop utilitzada, l'aigua retorna al medi natural. Aquest retorn ha de fer-se amb les suficients garanties de salubritat per al propi medi i per a la població. Això és especialment important en un espai tan densament urbanitzat i industrialitzat com és l'àmbit metropolità.

Per aquest motiu, la CMB va endegar, en col·laboració amb el MOPU i la Generalitat, el Pla de Sanejament (PESM), aprovat inicialment l'any 1981 i incorporat al Pla de Sanejament de Catalunya regulat per la Llei Autonòmica 5/83.

El Pla inclou, a més de les plantes depuradores, els col·lectors necessaris per assegurar la correcta evacuació de les aigües residuals i les conduccions fins a la planta depuradora corresponent. Donada la manca de recursos hidràulics de l'àrea, el Pla contempla també l'aprofitament dels efluents de les plantes per a llur reutilització per a rec.

La xarxa general prevista desenvolupa les infrastructures municipals mitjançant set sistemes territorials que cobreixen tot l'àmbit metropolità. Paral·lelament, s'ha constituït una empresa pública (EMSSA), que s'encarrega de realitzar els projectes i obres de sanejament en «alta» i de prestar el corresponent servei.

El PESM contempla fonamentalment tres aspectes:

— Estacions Depuradores d'Aigües Residuals (EDAR).
— Col·lectors concentradors.
— Col·lectors unitaris.

En relació al primer apartat, durant el període 1983-1986, EMSSA ha passat a explotar directament o a supervisar les estacions del Besòs, Bogatell, Vallvidrera, Castelldefels, Sant Just, Gavà-Viladecans i Ciutat Badia.

Pel que fa al segon apartat es preveia en el PESM una longitud aproximada de 125 km de col·lectors. A l'inici de la posada en marxa del Pla es trobava en execució únicament el primer tram del col·lector de Llevant així com la seva primera elevadora (Badalona). En finalitzar 1986 s'havien conclòs les obres del col·lector de Llevant, incloses les restants elevadores (Montgat i Sant Adrià), els col·lectors de Castelldefels (primera fase) i s'havien iniciat les obres del canal de la Infanta a Molins de Rei i de l'interceptor de la costa de Gavà.

Quant als col·lectors unitaris, l'any 1983 no existia cap tram iniciat sobre els 110 km previstos. La finalitat d'aquest tipus d'obra és tant recollir les aigües residuals com permetre el desguàs de les pluvials. Fins al moment actual s'han conclòs l'interceptor nord de Sant Vicenç, la riera fonda a Pallejà, els trams primer i segon del col·lector de la Bunyola al Prat de Llobregat, torrent Rigal a l'Hospitalet, i s'han iniciat els col·lectors de la riera de la Font a Sant Feliu de Llobregat i del carrer Ponent a Badalona. En el terme municipal de Barcelona s'ha finalitzat la primera fase de la riera d'Horta (c/ Prim) i s'han iniciat les obres de la segona fase, així com les de la riera Blanca, amb càrrec a la Junta de Sanejament i amb una aportació de 80 milions per part de la CMB.

Depuradora del Besòs.

Col·lector de Llevant

Entre totes les obres de sanejament realitzades destaca per la seva transcendència, tant en l'aspecte sanitari com en el de recuperació d'espais per a ús col·lectiu, l'anomenat col·lector de Llevant, el qual entrà en funcionament durant l'any 1985. L'obra ha suposat una inversió de més de 1.000 milions.

La zona que serveix comprèn els municipis de Tiana, Montgat, Badalona, Santa Coloma de Gramenet i Sant Adrià de Besòs. Abans de la realització del col·lector, les aigües residuals d'aquest sector abocaven al mar en cinquanta-dos punts diferents, i provocaven una elevada contaminació de les platges i de l'aigua del mar.

La longitud del col·lector és de quasi 9 km, amb diàmetres que oscil·len entre 0,4 i 2 m. El seu traçat és paral·lel a la línia de la costa, interceptant així els col·lectors perpendiculars existents. Altres característiques tècniques destacades són l'existència de sobreeixidors per als excedents d'aigües de pluja, les tres estacions elevadores construïdes per resoldre la manca d'alçada abans de l'arribada a la planta de tractament del Besòs, i el pas en sifó sota el llit d'aquest riu.

Les anàlisis bacteriològiques realitzades amb posterioritat a la posada en servei del col·lector demostren una importantíssima disminució dels nivells de contaminació en tot el sector servit.

Col·lector de la Fontsanta

La finalitat del col·lector, inclòs en el sistema núm. 3 del Pla de Sanejament, és, a més de conduir les aigües residuals, la d'evitar les inundacions que amb relativa freqüència pateix la part baixa de Sant Joan Despí. Les obres s'han realitzat durant l'any 1985, per un import de 45 milions.

Col·lector de la Bunyola

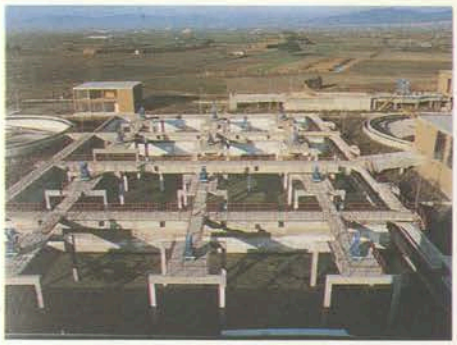
S'han conclòs les obres d'aquest col·lector, al terme municipal del Prat, per un import de 40 milions de pessetes per al conjunt de les dues fases de construcció.

Col·lector del Torrent Batsachs

El mes d'octubre de 1984 es realitzaren unes obres urgents en aquest col·lector, destinades a solventar la contaminació apareguda en els pous d'abastament d'aigua potable del Papiol. El cost de les obres fou de 419 milions de pessetes.

By-pass del canal de Ferrer i Mora

L'obra, d'una longitud total de 2.180 m, ha alliberat el casc de Molins de Rei de la servitud de pas d'aigües de rec destinades al canal de la Infanta. Un cop resolt aquest problema previ, s'ha iniciat l'execució dels col·lectors unitaris bàsics de la població.

Planta depuradora Gavà-Viladecans.

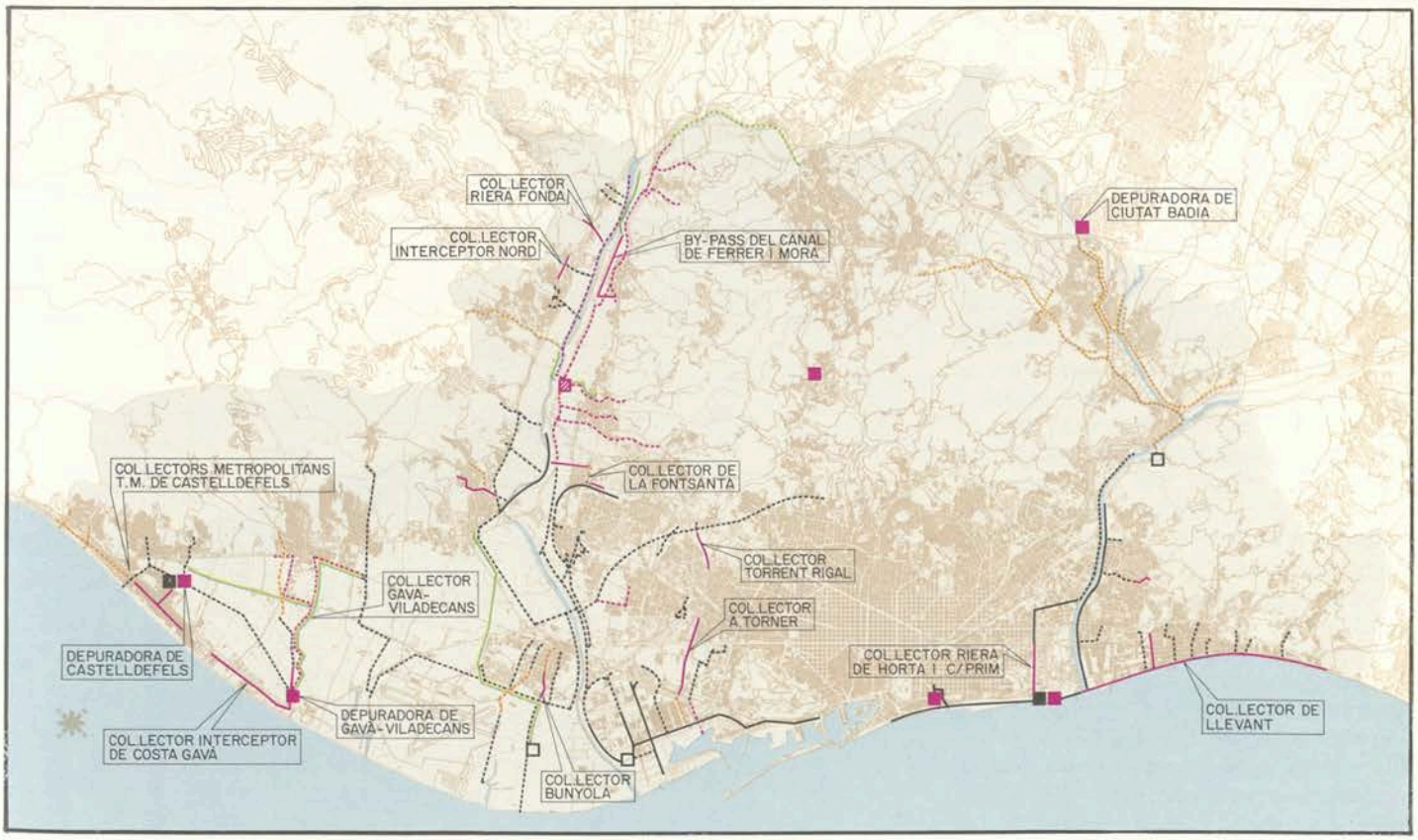

Obres del col·lector de la Riera Blanca.

Depuradora del Besòs. Sitges de reactius.

15.
Xarxa metropolitana de sanejament

	Col·lectors	Depuradors
Existents l'any 1983		
Construïts en el període 1983-1986		
En construcció		
De propera construcció		
Altres previstos		
Retorns de rec previstos		

Depuradora i col·lectors de Gavà-Viladecans

La depuradora, peça clau del sistema núm. 1 del Pla de Sanejament, ha permès d'iniciar ja una substancial millora de les platges de ponent (Castelldefels, Gavà, Viladecans), tan freqüentades pels habitants de l'àrea. La seva posada en servei completa una obra que haurà suposat la inversió de 1.300 milions, dels quals la CMB n'haurà aportat el 50 % més els terrenys necessaris.

Depuradora de Ciutat Badia

Aquesta instal·lació funciona des d'agost de 1984, després d'haver estat reparada per la Mancomunitat de Ciutat Badia. Se n'assumeix l'explotació en el marc del Pla de Sanejament, per un import anual d'uns 20 milions.

Depuradora de Castelldefels

S'explota des d'abril de 1983, sota un pressupost anual d'uns 35 milions. La planta, integrada en el sistema núm. 6, fou ampliada i remodelada fins aconseguir una capacitat de tractament de 4.500 m^3/dia. El cost anual d'explotació és de 4,5 milions de pessetes.

Altres depuradores: s'han realitzat també les depuradores de St. Just i Vallvidrera-les Planes, la de St. Feliu està en procés de construcció i la de Montcada i l'ampliació del Besòs estan en fase de projecte.

Control ambiental

Les activitats industrials, els vehicles i les calefaccions domèstiques són les principals fonts de contaminació de l'aire. La labor del Servei de Control Ambiental ha anat orientada, des de la seva creació i declaració d'interès metropolità (1980), a garantir l'eficàcia d'intervenció davant de situacions puntuals que excedissin els límits tolerables, i també a promoure actuacions d'abast més general sobre els focus permanents. Les directrius en aquestes dues vessants s'estableixen, respectivament, en el Pla d'Actuació i Mesures Urgents (posat en marxa diverses ocasions, a partir de 1982), i en el Pla de Descontaminació Atmosfèrica de la CMB. Un element imprescindible per a un eficaç control i una ràpida intervenció és el coneixement precís de l'estat de contaminació a les diverses zones del territori. En els propers apartats es descriuen els principals recursos de què es disposa per mantenir aquest seguiment.

Xarxa manual de control de la pol·lució de l'aire

Actualment la conformen 90 captadors de diòxid de sofre (SO_2) i fums, 30 estacions d'anàlisi de partícules sedimentables, i 16 captadors d'alt volum.
Diàriament es recullen i s'analitzen les dades referents a les concentracions de SO_2 i fums, segons la metodologia i els estàndars exigits per la legislació vigent.
Les 30 estacions d'anàlisi de partícules sedimentàries formen part de la Xarxa Nacional de Previsió de la Contaminació. Proporcionen resultats mensuals, tal com està establert normativament.
Els 16 captadors d'alt volum mesuren també, un dia per setmana, la pols en suspensió i la fracció d'anions (nitrats, sulfats, clorurs, fluorurs, bromurs i fosfats) i de cations o metalls pesants (plom, ferro, coure, níquel, vanadi, manganès i cadmi), a més de compostos orgànics policíclics.

Xarxa automàtica de control de la pol·lució de l'aire

La componen 11 estacions de recull de mostres i anàlisi de contaminants, estratègicament situades per tal que els valors determinats siguin representatius dels diferents sectors de l'àmbit metropolità. Mesuren els nivells de diòxid de sofre, òxids de nitrogen, ozon, monòxid de carboni, partícules en suspensió i hidrocarburs.
A més, quatre estacions meteorològiques proporcionen informació sobre els paràmetres bàsics que permeten una anàlisi microclimàtica detallada. Complementàriament, estan en curs d'instal·lació 11 estacions pluviomètriques.
Les dades de totes les estacions són trameses per ràdio a l'ordinador central instal·lat a la CMB, de manera que és possible conèixer d'immediat l'estat de l'aire i adoptar, si és convenient, mesures correctores per baixar els nivells de contaminació.

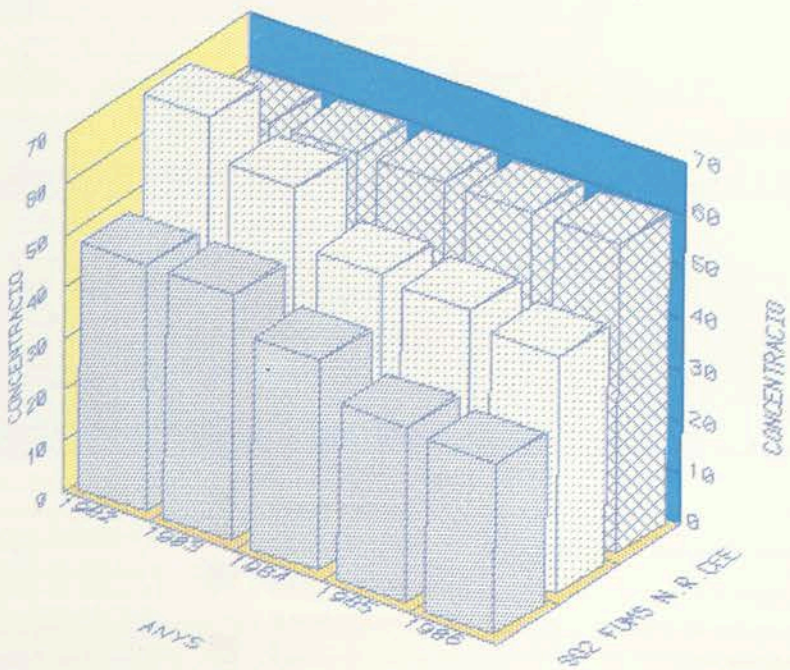
Xarxa de detecció de corrosió de materials

Des de principis de 1986 està en funcionament una xarxa de detecció de corrosió ubicada en 13 estacions de mesura on s'obté informació sobre la influència del medi en el deteriorament de diversos materials. Això permet d'adoptar mesures per fer front a un problema que ocasiona pèrdues anuals d'uns 3.000 milions de pessetes en aquest àmbit.

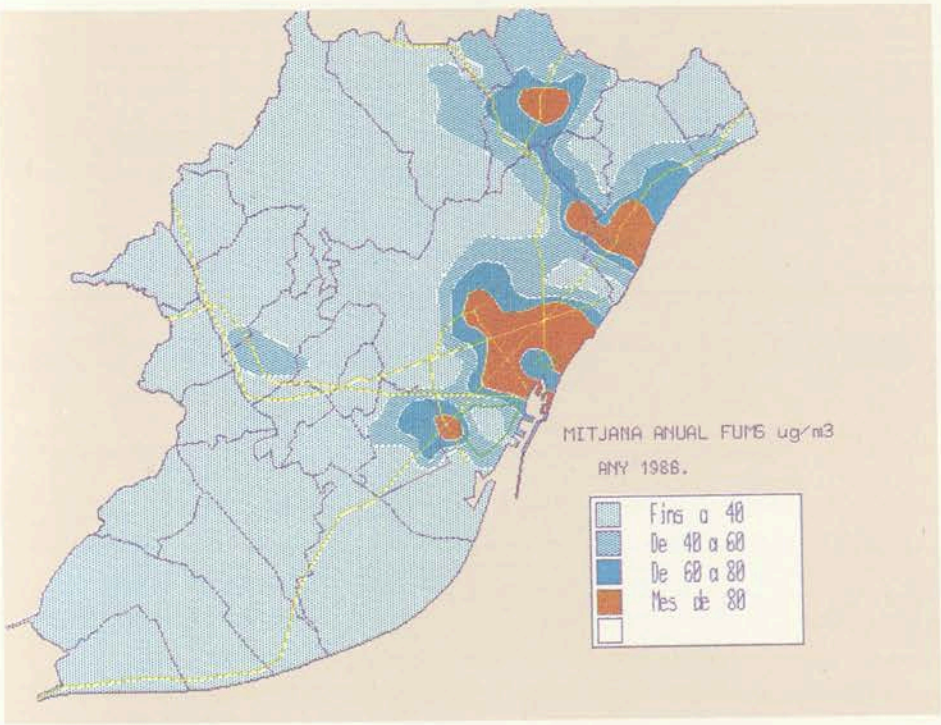
Anàlisi meteorològica

A més dels recursos ja descrits, es disposa d'un globus captiu que fa diàriament un sondatge termodinàmic de la capa fronterera, tot elevant-se fins una alçada de 1.000 metres. L'anàlisi dels paràmetres que proporciona és fonamentalment per conèixer els nivells de contaminació que es poden assolir, en permetre detectar l'alçada de la capa d'inversió i, per tant, estimar el volum d'aire disponible per a la dispersió dels contaminants.
D'altra banda, es disposa de facsímils de rebuda de la informació meteorològica, amb els quals es fan informes diaris de la situació i de la previsió a curt termini. Cada dia es reben uns 20 mapes procedents de diversos serveis meteorològics nacionals i internacionals: Madrid, París, Bracknell (Anglaterra), Offenbach (Alemanya) i altres.

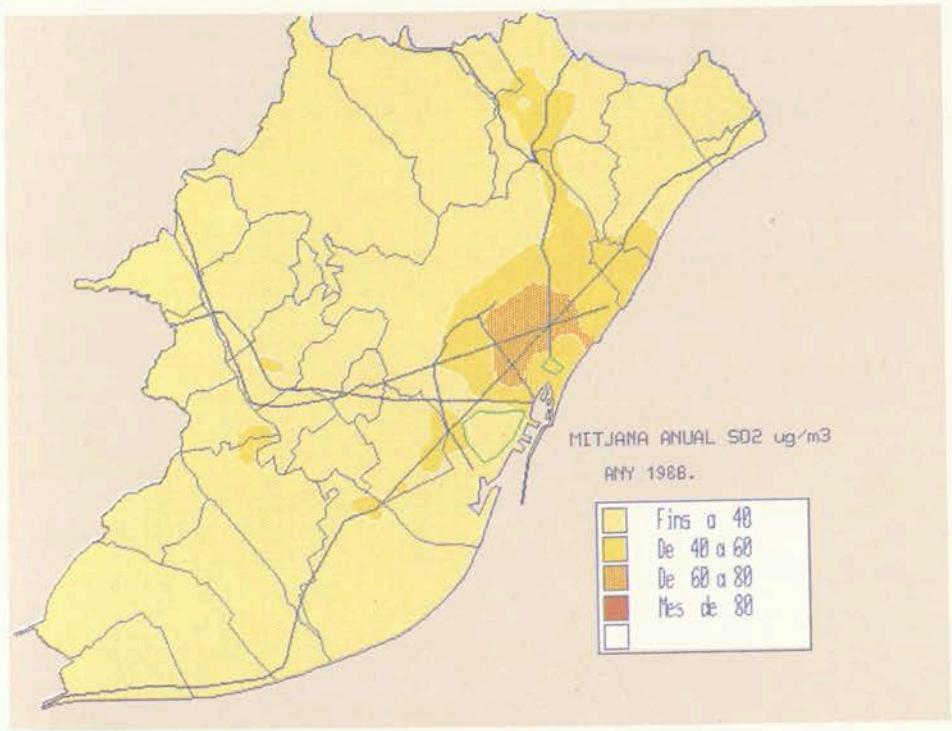
17.
Concentració de fums - SO_2

16.1
Medicions del nivell de pol·lució de l'aire

16.2
Medicions del nivell de pol·lució de l'aire

Laboratori

Des de 1984 està en funcionament un laboratori d'anàlisi, enquadrat en dos programes internacionals: el de pluja àcida promogut per la World Meteorological Organization, i el de l'Environmental Protection Agency; també s'han signat convenis de col·laboració amb l'Institut Químic de Sarrià i amb el Consejo Superior de Investigaciones Científicas.

El laboratori analitza mostres de contaminants específics procedents de les xarxes de control. Durant l'any 1985 s'han realitzat unes 14.000 determinacions referents a metalls pesants, anions, fumassola fotoquímica (amb anàlisi, entre altres, de contaminants amb elevat poder cancerigen) i diversos contaminants especials. Aquests estudis s'han continuat en el decurs de 1986 com a control periòdic d'aquest tipus de contaminants.

Actuacions sobre els focus emissors

En el marc del Pla de Descontaminació Atmosfèrica de la CMB s'han realitzat, en els darrers anys, diverses actuacions sobre els principals focus emissors, ja siguin fixos o mòbils.

Així, s'ha gestionat el canvi de combustibles a les centrals d'energia elèctrica i a les cimenteres, s'han estudiat nous sistemes de control de fums per acereries d'arc elèctric i de la planta incineradora de Montcada i Reixac, s'han realitzat més de 50.000 inspeccions de les emissions dels tubs d'escapament dels automòbils, s'han fet proves per a reduir les emissions dels autobusos, s'ha iniciat la realització permanent d'un inventari d'indústries potencialment contaminadores, i s'ha assessorat permanentment als municipis en matèria de control ambiental.

Actuacions i projectes metropolitans

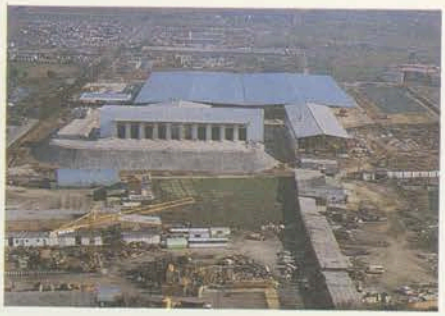
Tractament de residus sòlids

L'eliminació i el tractament dels residus sòlids urbans (RSU) és un dels grans problemes a totes les àrees urbanes. A l'àmbit metropolità cada habitant produeix, com a mitjana, quasi 1 kg d'escombraries al dia; el volum total que això representa (prop d'un milió de tones anuals) es duplica si es consideren també les deixalles generades per la indústria.

L'any 1981 s'aprovà el Pla Especial d'Eliminació de Residus Sòlids, elaborat per la CMB per tal de donar resposta global a les necessitats actuals i futures de l'Àrea en aquest camp. Els principals objectius del Pla són l'operativitat, la garantia de funcionament, la diversificació de sistemes, l'adaptabilitat futura, l'abaratiment dels costos, la minimització de l'impacte sobre el medi ambient, i la recuperació d'energia i de matèries primeres.

D'acord amb el Pla, s'ha millorat el rendiment de la planta incineradora de Sant Adrià de Besòs, propietat de l'Ajuntament de Barcelona, s'ha efectuat l'ampliació de la planta incineradora de Montcada amb un forn de 70 Tm/dia i amb la construcció d'un forn per a residus hospitalaris, s'ha construït a Gavà-Viladecans una planta de recuperació de 800 Tm/dia, i es prepara el concurs per a la construcció d'una gran planta incineradora, amb capacitat de tractar 295.000 Tm/anuals, que suposa una inversió de 6.000 milions de pessetes. D'aquesta forma, en un termini de cinc anys, als abocadors s'eliminaran únicament els residus menys contaminants. La inversió total per al conjunt d'instal·lacions esmentades és de 8.000 milions de pessetes.

Pel que fa a la gestió dels serveis, cal destacar la constitució de l'empresa mixta TERSA (50 % CMB més Ajuntament de Barcelona i 50 % empreses concessionàries), que s'ocupa ja de l'explotació d'algunes de les plantes.

Planta de reciclatge de residus sòlids. Gavà-Viladecans.

Planta de Gavà-Viladecans. Recuperació de matèries primeres.

Planta de Montcada i Reixac. Forn per a residus hospitalaris.

Planta incineradora de Montcada i Reixac.

Planta incineradora de Montcada i Reixac

Des del mes de setembre de 1985 està en funcionament l'ampliació de la planta, la qual ha permès de passar de la inicial capacitat de 18.000 Tm/any a les actuals 42.000, tot satisfent les necessitats presents i futures dels municipis metropolitans del Vallès pel que fa a l'eliminació de residus urbans.

L'obra realitzada respon a les més avançades concepcions tecnològiques. Això ha possibilitat assolir, juntament amb l'augment de la capacitat, altres objectius no menys importants:

— Amillorament del servei d'eliminació i disminució dels costos.

— Estalvi energètic, donat que la planta s'autoabasteix i, a més, genera excedents elèctrics i de vapor que són comercialitzats.

— Respecte envers el medi ambient, solucionant l'emissió de partícules sòlides d'acord amb les legislacions europees més exigents.

La inversió total, realitzada durant els anys 1984 i 1985, ha estat de 320 milions. Adjunt a la planta s'ha construït un forn per al tractament dels residus sòlids hospitalaris que ha requerit una inversió de 63,5 milions de pessetes, realitzada l'any 1985. L'obra ha obtingut una subvenció de 17,5 milions per part del Ministerio de Industria y Energía.

Planta de reciclatge de Gavà-Viladecans

La planta, inaugurada a principis de 1987, efectua el tractament de 800 Tm/dia, en tres torns de treball, i la seva capacitat anual de tractament és de 250.000 Tm, tot recuperant i valoritzant les matèries primeres contingudes en els residus sòlids urbans.

El procés està plantejat en dues línies idèntiques, que posseeixen una capacitat de tractament de 25 Tm/h. Els productes que es recuperen són els següents: adob orgànic refinat en pols, adob orgànic granulat, combustible a lloure, cartró, ferralla magnètica estanyada i depurada, plàstic PVC triturat o en bales, plàstic dur en bales separat en blanc i color, vidre i alumini.

Producció de gas a l'abocador del Garraf

En la mateixa línia d'estalvi d'energia i aprofitament de les matèries primeres amb contingut energètic, s'ha subscrit, el mes de desembre de 1985, un conveni per a la producció de gas a l'abocador del Garraf. Les entitats signants són: Ajuntament de Barcelona (propietari de l'abocador), Departament d'Indústria i Energia de la Generalitat de Catalunya, Catalana de Gas i Electricitat, S.A., i Corporació Metropolitana de Barcelona. La planta pilot s'ha posat en marxa a finals de febrer de 1987.

Abastament d'aigües

L'aigua, recurs imprescindible per a un gran nombre d'activitats bàsiques —necessitats domèstiques, industrials, agrícoles, etc.—, és un bé escàs: a l'àrea de Barcelona les disponibilitats actuals són d'uns 11,5 m^3/s, mentre que la demanda se situa entorn dels 10 m^3/s. Aquest marge tan estret (només un 15 % d'excedent) obliga a unes acurades planificació i gestió per tal de garantir el subministrament i fer front a qualsevol eventualitat.

Amb aquesta finalitat la CMB aprovà l'any 1982 el Pla Coordinat per a l'Establiment i la Prestació del Servei Metropolità d'Abastament d'Aigües, en el qual es fixen les competències que assumeix l'entitat en matèria d'aigües. De forma resumida poden destacar-se les següents:

— Gestió de l'abastament en alta (xarxa primària de captació, tractament i conducció) de les aigües procedents de l'embassament de la Baells (Llobregat).

— Sol·licitud de nous cabals, si s'estima necessari.

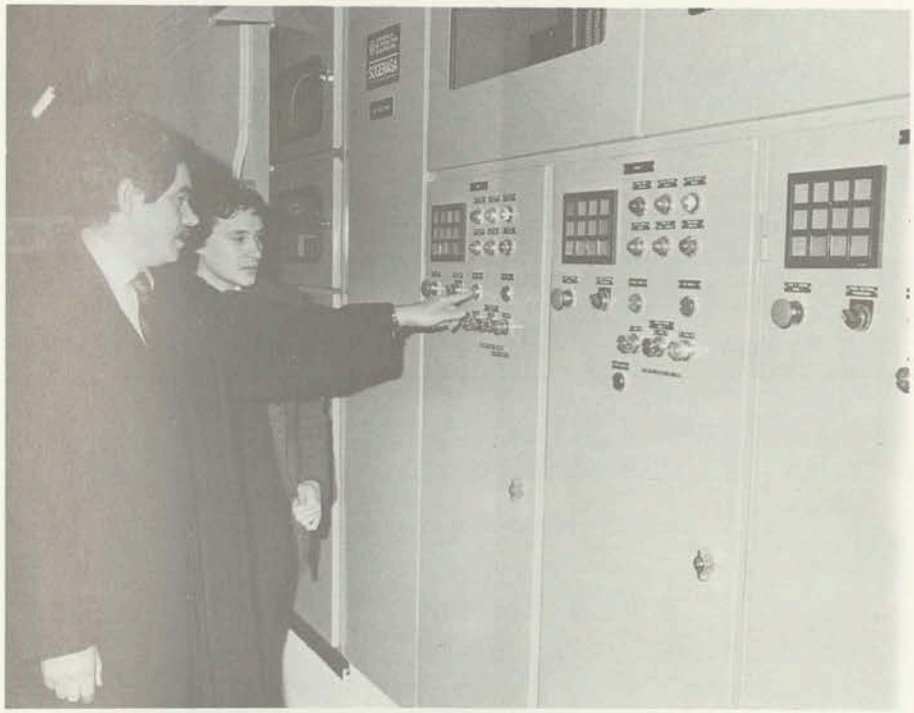
— Assumpció de la propietat de les instal·lacions de la xarxa en alta que correspon-

Planta de tractament i distribució d'aigua potable. Abrera.

18.
Xarxa d'abastament d'aigües

Inauguració d'instal·lacions a la planta d'Abrera.

Cementiri metropolità de Roques Blanques. El Papiol.

guin als cabals de titularitat de la CMB.
— Coordinació i reglamentació de l'abastament en baixa (xarxa de distribució als usuaris).
D'acord amb aquestes competències, s'emprengueren tres actuacions decisives per a la prestació efectiva del servei assumit.
— Sol·licitud d'una nova concessió de 3,5 m^3/s al riu Llobregat, al seu pas pel municipi d'Abrera. L'objectiu és obtenir un subministrament suficient per a les necessitats actuals i futures dels municipis metropolitans. El mes de desembre de 1985 el MOPU atorgà la meitat d'aquest cabal, i queden pendents de resolució definitiva els 1,75 m^3/s restants.
— Adquisició de les instal·lacions de la planta de tractament situada en aquest mateix municipi. El contracte de compravenda fou signat l'any 1983, per 5.429 milions a pagar en 18 anys, a través principalment de tarifa de complements.
— Constitució de la Societat de Gestió Metropolitana d'Abastament d'Aigües, S.A. (SOGEMASA), també l'any 1983, per a la gestió integrada del servei en alta.

Abastament en alta: planta d'Abrera

En el moment de la seva compra, la planta donava servei als municipis d'Abrera, Martorell, Rubí, Terrassa, Sabadell i Sant Quirze del Vallès, amb una població de 400.000 habitants i un consum anual d'uns 15 Hm^3. L'adquisició per part de la CMB suposa l'assumpció de la responsabilitat directa del subministrament a aquestes localitats, així com a d'altres del Llobregat i l'Anoia que han sol·licitat concessió de cabals: Collbató, Sant Andreu de la Barca, Sant Esteve de Sesrovires, Masquefa, etc.
L'extensió de l'àmbit de servei de la planta a tota l'Àrea i a la resta de poblacions esmentades obliga a la realització d'importants obres:
— Ampliació i adaptació de la planta, com a mínim fins a 3 m^3/s en una primera fase.
— Construcció de la conducció Abrera-Sant Joan Despí. Es realitzarà en dues fases: una canonada de 17 km entre Sant Joan i Castellbisbal i un túnel de 4 km entre Castellbisbal i Abrera. L'obra està adjudicada actualment per un import de 2.600 milions de pessetes. La fabricació de la canonada s'efectuarà per un import de 3.100 milions de pessetes. El termini d'execució previst és de dos anys i mig per a cada una de les fases.
— Dipòsit regulador al Polígon de la Fontsanta (Sant Joan Despí), amb 100.000 m^3 de capacitat, des d'on s'enllaçarà amb la xarxa metropolitana de distribució en baixa.

Abastament en baixa

La distribució domiciliària en baixa suposa, a l'àmbit de la CMB, el transport de 300 milions de m^3 d'aigua anualment, per abastir una població de 3,1 milions d'habitants, amb una dotació mitjana de 270 litres per habitant i dia, a través d'una xarxa de conduccions de més de 200 km (contant només les principals), gestionada per vint companyies municipals i privades.
Les competències assumides per la CMB fan referència a la coordinació i la reglamentació de l'abastament en baixa, a la fixació de les corresponents tarifes i a la programació global dels plans d'inversió.

Altres serveis

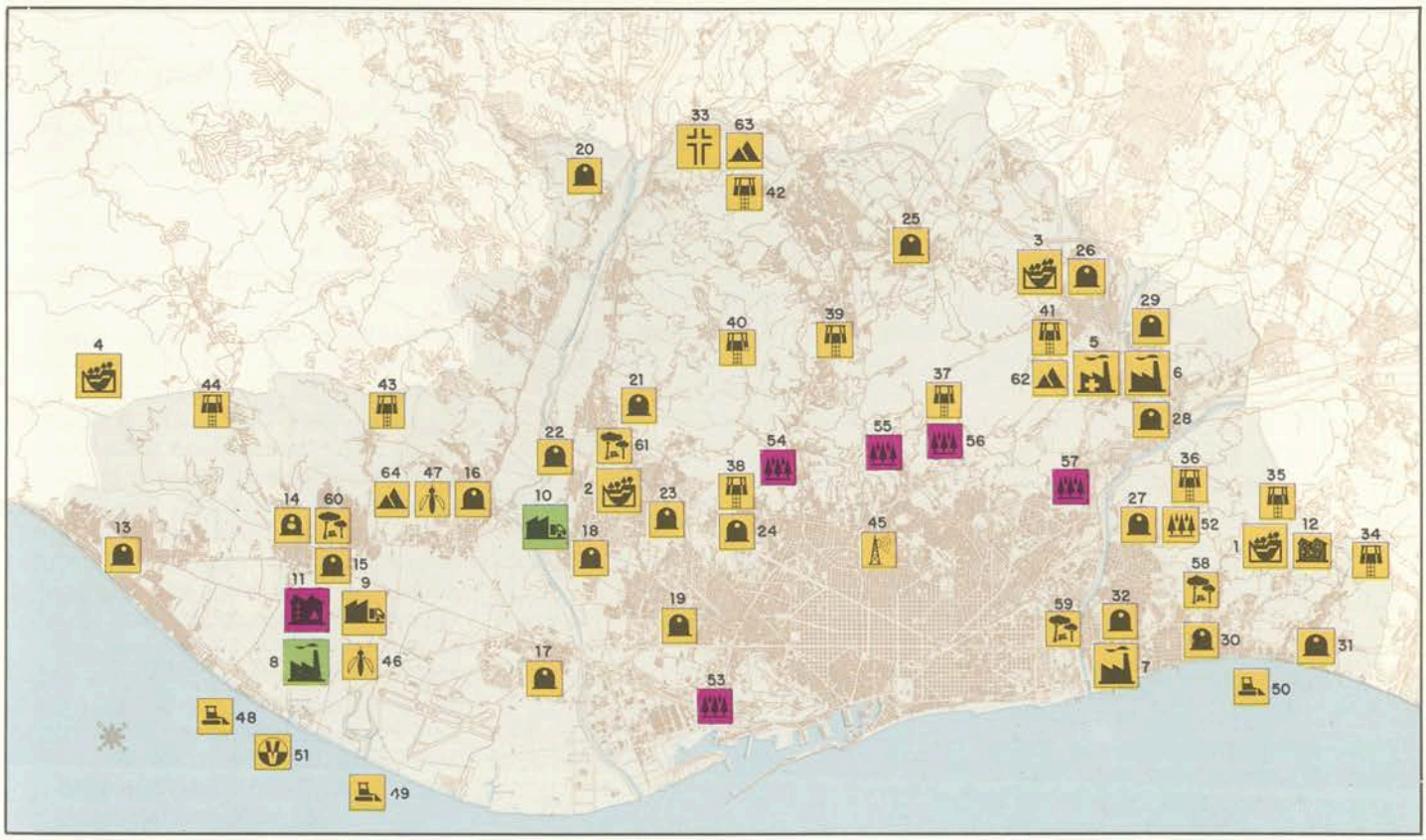
Cementiris

L'entrada en funcionament del Cementiri Metropolità de Roques Blanques (juny 1984), situat al terme del Papiol, ha representat un important alleujament de les limitacions i la inadequació que pateixen molts dels antics cementiris dels municipis de l'àrea del Llobregat.
L'obra constitueix una innovació en els conceptes tradicionals, tant per les seves característiques constructives com per les estètiques i paisatgístiques.
El mes de juliol de 1986 va iniciar-se la construcció de la segona fase. La nova agrupació afegirà 2.245 nínxols als 2.100 inicials, dels quals s'havien ocupat 1.608 a 31 de desembre de 1986. Es preveu l'éntrada en servei de la segona fase el maig de 1987, i el seu acabament l'agost d'aquest mateix any; en total haurà representat una inversió de 200 milions.
Durant l'any 1986, el nombre d'inhumacions ha estat de 599, amb una mitjana aproximada de dues diàries.

Protecció contra incendis forestals i repoblació

Les actuacions s'han realitzat a les serres de Collserola i de Marina, i també a la

19.
Serveis metropolitans

Existent En curs de realització En projecte

1. Abocador controlat de residus industrials i de mercats. Badalona.
2. Reompliment controlat de residus industrials. Fontsanta.
3. Reompliment controlat de residus industrials. Cerdanyola.
4. Abocador controlat de residus urbans. Garraf. Propietat Ajuntament de Barcelona.

5. Planta incineradora de residus hospitalaris. Montcada i Reixac.
6. Planta incineradora de residus urbans. Montcada i Reixac.
7. Planta incineradora de residus urbans. St. Adrià de Besòs.
8. Planta metropolitana d'incineració. Viladecans.

9. Planta de transvàs de residus urbans. Viladecans.
10. Planta de transvàs de residus urbans. Cornellà.

11. Planta de reciclatge de residus urbans. Gavà-Viladecans.

12. Planta pilot de solidificació de residus Badalona.

13-32. Recollida selectiva de vidre.

33. Cementiri metropolità de Roques Blanques. El Papiol.

34. Torre de vigilància d'incendis. Brolla d'en Matas.
35. Torre de vigilància d'incendis. La Coscoia.
36. Torre de vigilància d'incendis. Turó del Pollo.
37. Torre de vigilància d'incendis. Turó d'en Valldaura.
38. Torre de vigilància d'incendis. St. Pere Màrtir.
39. Torre de vigilància d'incendis. Turó del Fumet.
40. Torre de vigilància d'incendis. Puig d'en Serra.
41. Torre de vigilància d'incendis. Puig de la Guàrdia.
42. Torre de vigilància d'incendis. Puig Madrona.
43. Torre de vigilància d'incendis. Turó Tabor.
44. Torre de vigilància d'incendis. La Desfeta.

45. Centre de comunicació de la xarxa de prevenció d'incendis.

46. Àrea de desinsectació.
47. Laboratori de desinsectació.

48-50. Zones de neteja de platges.

51. Zona de vigilància de platges.

52. Repoblació forestal. Parc de St. Mateu.
53. Repoblació forestal. Cinturó del Litoral.
54. Repoblació forestal. Can Baró.
55. Repoblació forestal. Font del Bacallà.
56. Repoblació forestal. Forat del Vent.
57. Repoblació forestal. Torre Baró.

58. Manteniment Parc Metropolità. Can Solei.
59. Manteniment Parc Metropolità. Besòs.
60. Manteniment Parc Metropolità. Torre-roja.
61. Manteniment Parc Metropolità. Torreblanca.

62-64. Dipòsit de sal per a nevades.

zona del Parc del Garraf compresa dins l'àmbit de la CMB. La seva finalitat és protegir aquests ecosistemes destinats a convertir-se en grans parcs metropolitans.
D'entre les diverses iniciatives endegades, destaca la instal·lació de 14 torres de vigilància i la creació d'una xarxa de comunicacions que enllaça tots el llocs de vigilància i els organismes que participen en les extincions.
Altres actuacions són la neteja de carreteres, la construcció de pistes i tallafocs, el finançament de l'adquisició de vehicles tot-terreny per part de diversos ajuntaments, l'actualització de la cartografia que utilitzen els cossos de bombers, i l'edició de fullets d'informació general.

Abastaments alimentaris

En el període 1983-1986 s'han posat les bases per a la coordinació de la política sobre abastament municipal d'aliments, tant pel que fa a la infrastructura de comerç majorista com a l'ordenació del minorista.
L'any 1985 s'aumentà la participació de la CMB en el capital de Mercabarna fins a un 12 %, amb la compra d'accions d'aquesta societat per un import de 160 milions de pessetes.
D'altra banda, s'ha realitzat un estudi sobre l'ordenació del comerç alimentari en el municipi de Badalona i se n'ha encarregat un altre sobre l'equipament comercial alimentari a l'àmbit metropolità, per un import de 10 milions de pessetes.

Platges

D'acord amb el Pla de Serveis a les Platges, de 1984, s'han desenvolupat les següents actuacions:
Neteja: S'ha procedit anualment (una o dues vegades) a la neteja de les platges de tota la costa metropolitana, excepte els sectors de l'aeroport i del municipi de Barcelona, rasclejant fins a 40 cm de profunditat al llarg d'uns 14 km de platja.
Vigilància: Servei coordinat per la CMB i realitzat per agents municipals de Sitges (les Botigues), Castelldefels, Gavà i Viladecans, durant els períodes de màxima afluència.
Creu Roja del Mar: Les actuacions d'aquesta entitat a les platges metropolitanes també han estat subvencionades, per tal d'augmentar-ne les dotacions i la capacitat de resolució.

Implantació de jocs infantils en parcs i platges

S'ha promogut la instal·lació, el manteniment i l'intercanvi de jocs infantils a sis zones de la ciutat de Barcelona i a sis municipis de l'àrea, mitjançant la subscripció de convenis de col·laboració amb els diferents ajuntaments.

Recollida selectiva del vidre

L'any 1984 s'inicià experimentalment aquesta activitat a cinc municipis, mitjançant la instal·lació de 48 contenidors. Els positius resultats obtinguts (300 Tm anuals) portaren a estendre l'actuació a la quasi totalitat dels municipis restants; actualment existeixen un total de 250 contenidors instal·lats i durant el darrer any 1986 s'han recollit més de 1.000 Tm de vidre.
Per a la realització d'aquesta pràctica s'han subscrit convenis amb els ajuntaments i l'Associació de Fabricants de Vidre. Els beneficis nets que s'obtenen es distribueixen entre els municipis, proporcionalment als respectius volums de recollida.

Pla especial de línies elèctriques d'alta tensió

La CMB ha decidit posar en marxa el Pla Especial d'Ordenació de les Xarxes Elèctriques d'Alta Tensió en tot l'àmbit metropolità i la seva zona d'influència, amb la finalitat, entre altres, de deslliurar els cascs urbans dels perills que comporten algunes de les línies que els creuen.

Desinsectació

Continuant campanyes anteriors, ha prosseguit la labor de detecció dels principals punts de desenvolupament de larves de mosquit; s'han localitzat fins a 550 d'aquests focus, principalment en aigües estancades del delta del Llobregat. També s'han realitzat operacions en certes zones urbanes. Els tractaments amb insecticides es complementen amb la neteja de canals, la utilització d'herbicides i altres mitjans.

Foment de l'activitat econòmica

La participació de les Administracions locals en la dinamització de l'activitat econòmica ha estat constant i progressiva, especialment en el que es refereix als processos relacionats amb el territori. Així, la localització de les activitats econòmiques, la intervenció sobre els mercats del sòl i sobre les instal·lacions i l'adequació de les estructures territorials, juntament amb un treball d'animació i d'informació, són elements bàsics de qualsevol política local de foment econòmic.
Tradicionalment, l'administració dels municipis de la metròpoli de Barcelona ha estat allunyada de la creació i/o gestió del sòl urbanitzat per a usos industrials. El continu urbà de Barcelona, amb un vell nucli industrial, amb una important infrastructura aeroportuària i amb una òptima comunicació per autopista amb Europa, no ofereix suficient sòl industrial urbanitzat: les àrees existents tenen una pobre xarxa viària i una escassa dotació d'equipaments i d'infrastructura urbana. Per corregir aquesta situació, les principals línies d'actuació endegades han estat:
a) **Resoldre els problemes tècnics i legals que bloquejaven l'oferta de sòl** per a la localització d'activitats econòmiques. En aquest sentit, al llarg de 1986 s'ha actuat sobre 810 hectàrees, en les quals s'ha desenvolupat el planejament en les seves distintes fases, mitjançant trentadues iniciatives, de les quals sis són plans especials, once projectes de reparcel·lació i quinze són projectes d'urbanització.
b) **Gestionar la urbanització i els equipaments dels polígons industrials.** Les actuacions s'han concretat en la urbanització de dos polígons industrials amb una superfície de 145 hectàrees.
Els dos objectius esmentats són previs a l'oferta de sòl per activitats, que ha de comprendre, entre altres elements de dinamització, els següents aspectes:
— Promoció de la imatge metropolitana tant en l'àmbit nacional com internacional.
— Promoció del sòl tant públic com privat.
— Reutilització d'instal·lacions ja existents.
— Assessorament a les empreses intrametropolitanes o extrametropolitanes a fi de facilitar trasllats, ampliacions o noves localitzacions.

20.
Foment de l'activitat econòmica
Eixos de Promoció Industrial

Filat de fibres sintètiques.

Activitats de tecnologia avançada.

Eixos de Promoció Industrial

L'actuació en temes econòmics suposa una funció estratègica nova que requereix una estructura organitzativa adequada i que s'aparta dels esquemes tradicionals. Aquesta estructura es basa en tres principis:

— Descentralització territorial.
— Autonomia de gestió.
— Coordinació metropolitana.

La necessitat de coordinar actuacions locals i objectius metropolitans en el foment de l'activitat econòmica ha portat a crear una estructura de gestió descentralitzada però coordinada a nivell metropolità. S'han creat cinc gerències autònomes que cobreixen cinc àrees o Eixos de creixement. Aquestes gerències, amb un marcat caràcter de «gestió empresarial», tenen autonomia de funcionament dins d'un pressupost especial finançat per la CMB. Les gerències són els òrgans executius d'una Junta formada per polítics representants dels municipis de l'Eix i representants de la institució metropolitana. La coordinació s'estableix a través d'una Ponència i dels serveis tècnics de la Direcció de Serveis de Programació i Finances.

Eix de Promoció Industrial de l'Hospitalet-Cornellà

L'activitat de l'òrgan de gestió de l'Eix l'Hospitalet-Cornellà durant 1986 abastà un àmbit de 335 hectàrees.

El desenvolupament i l'execució del planejament s'ha dirigit a:

1. Polígons consolidats amb dèficit d'urbanització, com el sector Carretera del Mig, Travessia Industrial i Almeda.
2. Polígons en fase de revisió del planejament existent, com el polígon Est de Cornellà.
3. Polígons en fase d'execució del planejament i la urbanització, com el polígon Gran Via Sud de l'Hospitalet.

Tot això ha suposat tramitar cinc projectes de reparcel·lació i quatre projectes d'urbanització (ja aprovats).

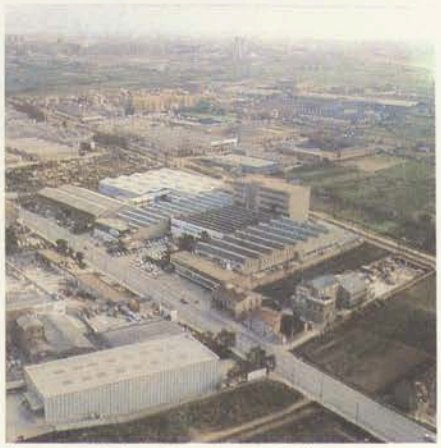
Un segon aspecte en el qual s'ha intervingut ha estat el desenvolupament de propostes d'infrastructura viària de connexió del sòl industrial amb la xarxa viària bàsica metropolitana. Les iniciatives per als dos propers anys es dirigeixen a executar l'obra urbanitzadora atenent a implicacions tècniques com el trasllat de l'estesa elèctrica o de certes activitats incompatibles dins dels polígons.

Eix de Promoció Industrial de Molins de Rei - Sant Feliu

L'actuació s'ha concretat molt específicament en un únic polígon comú a ambdós municipis, el sector del Pla, el qual, un cop consolidat, connectarà els dos cas-

Promoció de sòl industrial. Barcelonès-Nord.

Promoció de sòl industrial. L'Hospitalet-Cornellà.

cos actuals transformant-los en un continu urbanitzat.

Al llarg de 1986 s'ha desenvolupat el planejament d'aquest polígon, de 136 hectàrees de superfície.

Això ha suposat redactar dos plans especials dels sectors que tenen plena implantació industrial però dèficit d'urbanització, així com els respectius projectes d'urbanització i reparcel·lació i tres plans parcials per desenvolupar la resta de polígons de sòl urbanitzable. Pel que fa a les infrastructures, s'ha finançat un col·lector ubicat a l'esmentat polígon.

Els objectius per als dos propers anys es dirigeixen bàsicament a:

1. Executar l'obra urbanitzadora dels subpolígons d'ambdós municipis, amb les respectives obres associades de sanejament de caràcter metropolità.
2. Completar la solució dels problemes de desenvolupament urbanístic del PGM, per tal d'iniciar posteriorment les obres d'urbanització a la resta del sector i la nova oferta de sòl industrial.

Eix de Promoció Industrial del Llobregat Occidental

És un dels Eixos amb major potencial de creixement. Al llarg de 1986 s'ha actuat en cinc polígons industrials que ocupen 205,5 hectàrees. El planejament que s'hi ha desenvolupat s'orienta a:

1. Executar la urbanització de polígons ja consolidats però amb dèficit urbanístics.
2. Desenvolupar el planejament de polígons semi consolidats adaptant la seva normativa i ordenació a la demanda i necessitats actuals. Aquest era el cas dels polígons Bullidor-Fonollar i Salinas.
3. Desenvolupar nous sectors de sòl urbanitzable per tal d'afavorir el creixement industrial de l'Eix. Així, s'ha iniciat el desenvolupament del polígon Can Calderon.

Per aconseguir els esmentats objectius s'ha tramitat al llarg de 1986 un pla parcial, tres plans especials, quatre projectes d'urbanització i tres projectes de reparcel·lació. A més, s'han iniciat obres de sanejament i serveis en aquells polígons en els quals l'obra urbanitzadora es troba en la seva fase d'execució.

Al llarg del bienni 1987-1988 es preveu finalitzar l'obra urbanitzadora del polígon Salas, iniciar la dels polígons Bullidor-Fonollar i completar el planejament en totes les seves fases d'aprovació dels polígons Salinas, Fonollar-Nord, Ampliació La Post, Can Calderon i Can Rabadà.

Eix de Promoció Industrial del Vallès

Les actuacions s'han centrat en una primera etapa, de la mateixa manera que a la resta dels Eixos, en desbloquejar el planejament urbanístic, actuant sobre una superfície de 129 hectàrees corresponents a diferents situacions:

1. Polígons ja consolidats com Can Magí, de Sant Cugat, o bé amb un cert grau d'implantacions industrials, com és el polígon del Pla d'en Coll a Montcada, però que disposa encara d'una gran oferta.
2. Nous sectors de Sant Mamet a Sant Cugat i del Parc Tecnològic i Uralita a Cerdanyola, destinats a la ubicació de certes empreses especialitzades i de tecnologia avançada.

El desenvolupament d'aquests sectors es concreta en el tràmit de un pla especial, quatre projectes d'urbanització i un projecte de reparcel·lació. Les propostes per a 1987-1988 pretenen, en primer lloc, executar la urbanització dels polígons en els quals ja s'ha realitzat el planejament i, en segon lloc, iniciar el desenvolupament de l'eix tecnològic de l'àrea d'influència de la A-7. La consolidació d'aquest com a zona d'activitats de tecnologia avançada dóna continuïtat a les iniciatives ja existents, com són la localització d'empreses multinacionals com Hewlett Packard, Olivetti, Sharp.

Eix de Promoció Industrial del Barcelonès Nord

Es tracta d'un Eix d'antiga implantació industrial, on les actuacions s'han orientat a un doble objectiu:

1. En els polígons industrials que encara permeten un creixement industrial, estimular, a través d'una adequada urbanització, la seva total ocupació. És el cas, per exemple, del sector de les Guixeres de Badalona, el qual presenta una oferta considerable de sòl, que ha estat absorbit per la pròpia indústria del municipi a efectes d'ampliació.
En altres municipis s'ha actuat en polígons que representen un petit creixement, com el sector de les Valls del Bosc Negre i les Canyes de Santa Coloma de Gramenet.
2. Recuperar els terrenys industrials de la façana marítima. En aquest sentit es poden citar les gestions que hi ha hagut al sector de Badalona-Montgat, on s'ha concretat ja l'operació de compra i trasllat de la fàbrica Cros, amb una superfície superior a les 7 ha.

Parc Tecnològic del Vallès

Aquest és un projecte de singular importància per diversificar l'oferta de sòl industrial. Les anàlisis i els estudis portats a terme han detectat una complexa tipologia de demandes de sòl industrial. Dins d'aquesta tipologia, tal com confirmà un estudi encarregat al CEAM («Estudi previ per a la realització d'un parc industrial al triangle Barcelona-Sabadell-Terrassa»), s'observà la inexistència de localitzacions adequades per a un cert tipus d'activitats de tecnologia avançada que normalment requereix característiques molt especials.
Atenent aquest fet, la CMB s'ha plantejat la promoció del Parc Tecnològic del Vallès. L'objectiu és oferir un nou tipus de polígon caracteritzat per la seva proximitat a la universitat i a nuclis residencials d'alta qualitat, pels avantatges d'aglomeració entre empreses, baixa ocupació de sòl, baixa edificabilitat, alta qualitat de la urbanització i de l'entorn ambiental i pel fet d'oferir serveis dirigits fonamentalment a empreses i sectors de tecnologia avançada.
Des de l'inici del projecte el 1985, i bàsicament al llarg de 1986 i 1987, les actuacions s'han centrat en:
1. Desenvolupar els estudis previs per a la realització d'un parc científic.
2. Endegar el projecte urbanístic, que comporta, prèviament, resoldre tota la tramitació urbanística. S'han redactat i tramitat diferents figures de planejament: Modificació del Pla General Metropolità (aprovació 5-11-1986), pla parcial del sector (aprovació 24-7-1986), projecte d'urbanització (aprovació inicial 30-10-1986), projecte de la carretera variant BP 1413 de Sant Cugat a Cerdanyola (aprovació 20-2-1986), compra i expropiació de terrenys i projecte de l'edifici del Centre Empresarial i Tecnològic.
En segon lloc, s'ha iniciat l'execució de les obres de la carretera BP 1413, vial imprescindible per al desenvolupament del polígon. També s'ha resolt l'adjudicació de la gestió del parc a favor del Consorci de la Zona Franca (CZF) mitjançant la convocatòria d'un concurs públic (15-1-1987) i es preveu que les obres d'urbanització s'acabin a finals de 1987.
3. Definir una política de foment, a través de les següents actuacions:
a) Programa d'ajut a la creació de noves empreses i activitats.
b) Oferta de locals i serveis d'assessorament a les noves empreses (construcció d'un Business Technology Center).
c) Creació d'una oficina tecnològica per assessorar les empreses i establir la col·laboració empresa-universitats.
Es tracta de crear un centre tecnològic simbiosi de CIUTAT-UNIVERSITAT-INDÚSTRIA que faciliti la creació de noves empreses de «bona» tecnologia i l'aplicació de noves tecnologies a sectors ja tradicionals.
Aquesta política de foment es defineix en un informe elaborat durant 1986, en el qual es recullen els resultats de tres estudis encarregats a consultors estrangers (Control Data i PA): Pla d'Empresa del Centre Empresarial i Tecnològic, Pla d'Empresa de l'Oficina Tecnològica i Estudi dels Segments Tecnològics Prioritaris.

Parc Tecnològic del Vallès. Proposta d'ordenació.

Projecció exterior

La projecció exterior de l'àrea realitzada a partir de 1984 gira en torn de dos objectius prioritaris:

— Connectar Barcelona amb la xarxa mundial de grans ciutats per tal de conèixer experiències externes i formular polítiques urbanes específiques que ajudin a superar els problemes comuns de les grans aglomeracions urbanes.

— Desenvolupar les potencialitats de Barcelona com a àrea d'atracció de noves activitats, empreses i institucions de caire internacional.

En aquesta línia, les actuacions de la CMB es poden aplegar en tres grans grups:

Presència Internacional. Fira de Montpeller.

Accions de promoció a l'exterior

a) **Connexió amb la xarxa d'organismes de cooperació internacional:** s'ha ampliat i reforçat la presència de la CMB en el si d'organismes internacionals, principalment en els sectorials i en els de nova creació.

La CMB s'ha incorporat a la Federació Mundial de Grans Ciutats, a la International Union of Local Authorities, l'Associació Mundial de Grans Metròpolis (com a entitat fundadora), INTA (International New Towns Association), IPWF (International Public Works Federation), IWSA (International Water Supply Association), entre d'altres.

b) **Activitats de promoció de l'àrea econòmica de Barcelona:** els anys 1985 i 1986 s'ha establert un conveni de col·laboració entre la CMB i el Consorci de la Zona Franca mitjançant el qual s'han elaborat diversos materials de divulgació econòmica de Barcelona (publicacions *Barcelona, la millor inversió* i *Barcelona Investment Guide*, filmació amb informació bàsica sobre sòl industrial, campanya publicitària a nivell nacional i internacional), s'han organitzat visites i seminaris a l'estranger (Amsterdam, Estats Units —Chicago, Nova York, Boston, San Francisco i Los Angeles—) i s'ha començat a establir una xarxa de contactes i corresponsals per captar inversions procedents d'altres països.

c) A més, s'ha assistit a nombroses **conferències, seminaris i reunions internacionals,** seguint un doble criteri de selecció: l'interès teòric o formatiu i l'interès pràctic com a medi de coneixement de noves polítiques de possible aplicació a la CMB. També s'ha participat activament en algunes fires estrangeres com, per exemple, les de Montpeller i Tolosa de Llenguadoc, i s'han establert acords especials amb Buenos Aires, Montpeller i Lima.

Accions de promoció des de Barcelona

a) **Potenciació de Barcelona com a centre d'acollida de reunions i congressos internacionals.**

La CMB ha acollit nombroses reunions i congressos entre els quals poden esmentar-se, per la seva importància, la Conferència de Grans Ciutats del Consell Internacional de Ciències Socials de la UNESCO (febrer-març de 1985), el Seminari Mediterrani INTA-CMB (desembre de 1985), la Conferència sobre Fiscalitat i Valoració Urbana del Lincoln Institute (gener de 1986), la Conferència Internacional de Població i Futur Urbà en col·laboració amb la FNUAP de les NN.UU (maig de 1986), etc.

b) **Activitats d'assessorament i informació** a empreses interessades a localitzar-se a Barcelona o institucions interessades a conèixer problemàtiques específiques de la nostra àrea.

La CMB ha rebut nombroses visites d'empreses que demanaven informacions puntuals sobre temes de sòl industrial, facilitats de localització, ajuts financers-fiscals, temes urbanístics, etc., i s'han elaborat informes específics tant per empreses nacionals com estrangeres.

També s'han rebut visites de delegacions i experts estrangers interessats a conèixer determinats aspectes de l'organització i funcionament de l'entitat metropolitana.

Accions de formació i intercanvi tècnic

Les accions esmentades han anat acompanyades d'un esforç permanent de formació, que en aquest període s'ha centrat en:

— **Creació de l'Institut d'Estudis Metropolitans** (consorci integrat per la CMB, la Universitat Autònoma de Barcelona i la Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona) amb els principals objectius de: formació superior de tècnics en temes metropolitans (cursos de tercer cicle a la UAB); activitats de recerca, estudis i definició de polítiques metropolitanes (enquesta metropolitana sobre «Condicions de vida i hàbits de la Població Metropolitana», estudi sobre viabilitat de tecnologies urbanes...).

— **Establiment d'un programa de beques** amb universitats nord-americanes (John Hopkins, Indiana).

— **Formació i reciclatge dels quadres de l'administració de la CMB** a través de convenis amb institucions especialitzades.

Actuacions que fan ciutat metropolitana

Vialitat i transports

Xarxa viària

El Pla General Metropolità expressa el programa màxim de la vialitat metropolitana. Defineix una xarxa racional, coherent amb l'abast del desenvolupament que es preveia en el moment de la seva redacció, sota unes hipòtesis de creixement i transformació de les àrees urbanes que no s'han confirmat. Sense qüestionar els objectius d'ordenació i homogeneïtat de servei que hi ha darrera d'aquesta proposta viària, calia disposar d'un Pla de Vies Metropolitanes concebut en funció d'una nova lectura del territori i amb la previsió d'un horitzó de realització que comprengués un període de 20 o 30 anys, significatiu en termes de desenvolupament urbà o territorial.

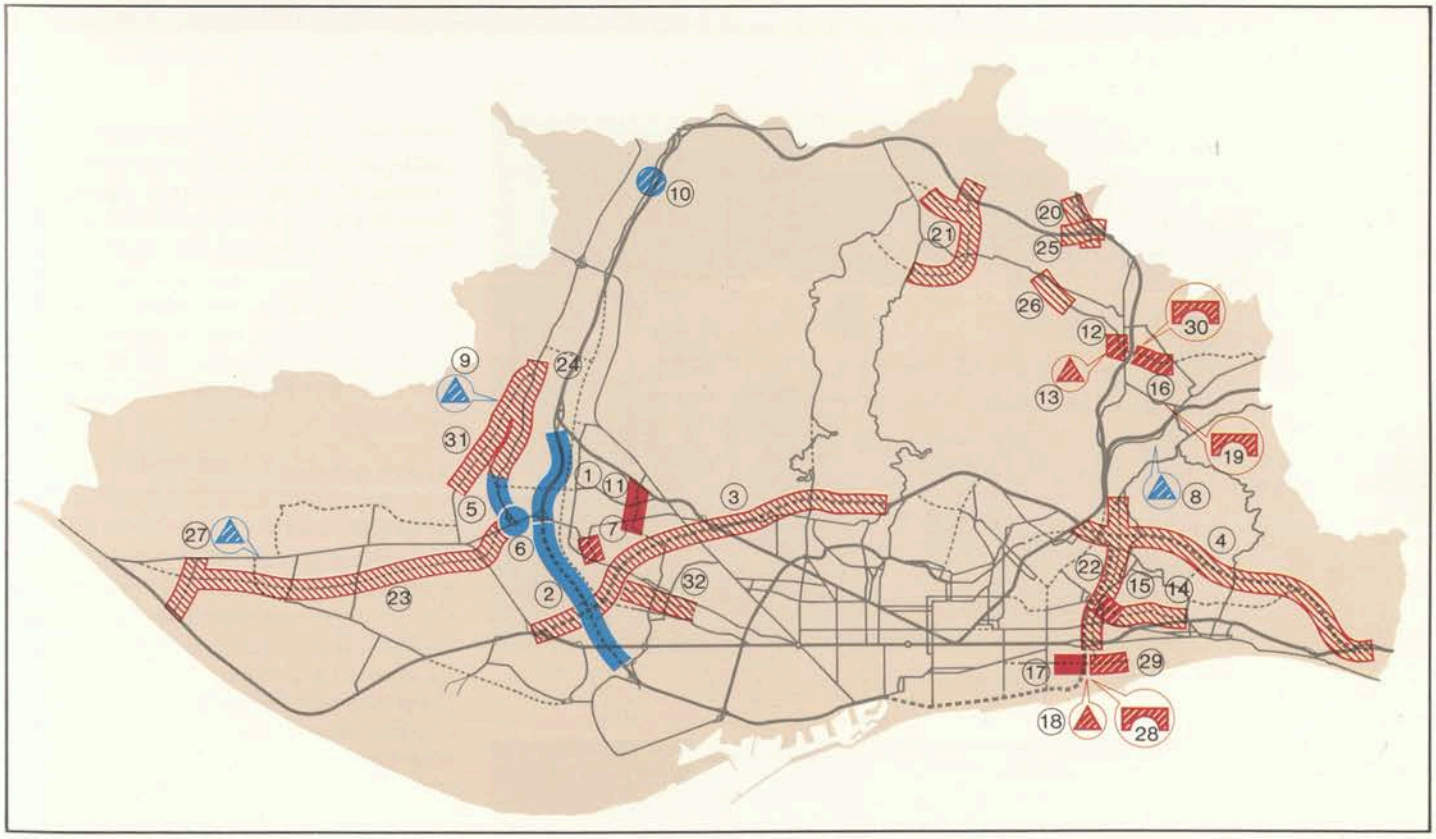
Aquest pla, ja redactat, selecciona traçats, redreçant-ne alguns, i proporciona el model de referència per a la definició de les prioritats d'actuació, que respon tant als requeriments de mobilitat, avaluats en diversos estudis elaborats per la D. S. de Transports, com als objectius d'ordenació territorial prèviament establerts. El pla distingueix dos nivells principals de vies:

— **Xarxa arterial:** la conformen aquells vials que, per llur cost i importància funcional, requereixen convenis i fonts de recursos especials per a la seva realització: túnel de Vallvidrera, Segon Cinturó, Cinturó del Litoral, etc.

— **Vies metropolitanes:** tenen aquesta consideració les variants de carreteres nacionals, comarcals i locals, les vies de connexió interurbana i els principals distribuïdors urbans.

S'ha confeccionat també un programa d'Actuacions Prioritàries a la Xarxa Viària Metropolitana per al període 1985-

21.
Actuacions a la xarxa viària bàsica

Contractació directa per la CMB

- Obres realitzades 1983-1986
- Obres en construcció
- Projectes o estudis

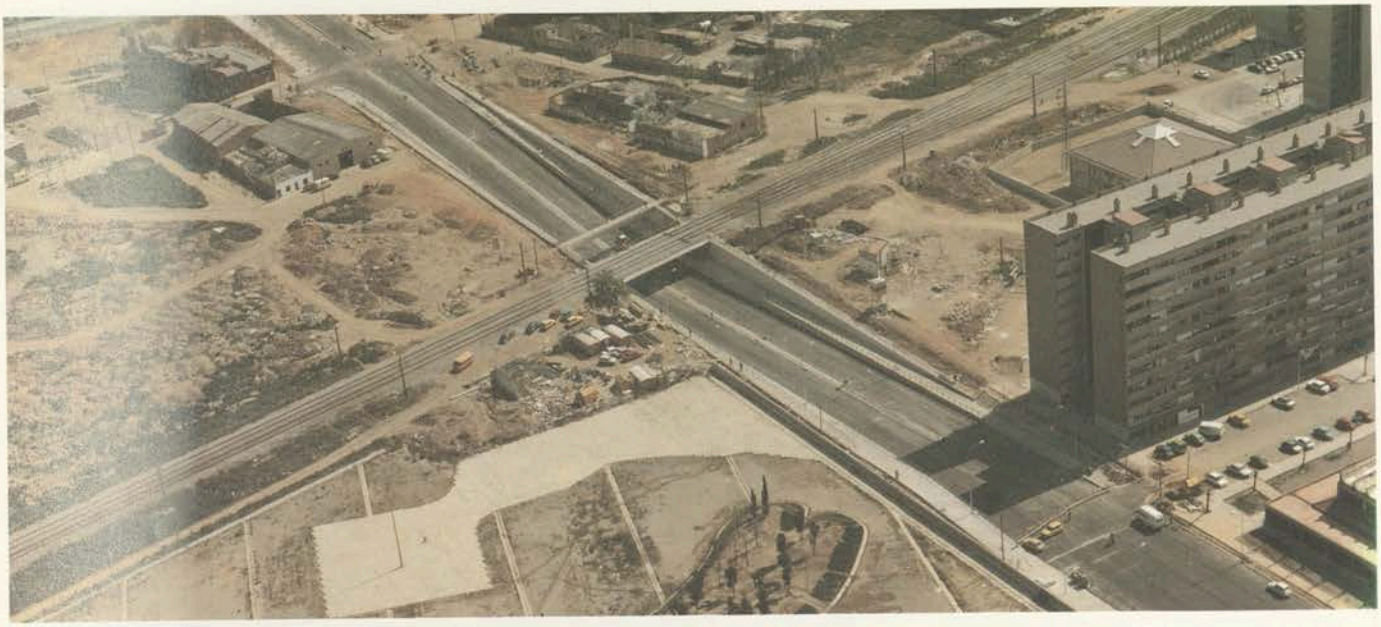
Finançament compartit amb d'altres organismes

- Obres realitzades 1983-1986
- Obres en construcció

Tipus d'obra

- Via
- Enllaç
- Supressió pas a nivell
- Ponts

1. Cinturó del Litoral. (Entre A-2 i CC-245.)
2. Cinturó del Litoral. (Entre CC-245 i tram obert al trànsit.)
3. Segon Cinturó. (Entre Av. Jordà i CC-245.)
4. Segon Cinturó. (Entre Av. Meridiana y A-19).
5 i 6. Variant de la BV-2002 (nus de St. Boi).
7. Connexió entre la CC-245 i la B-200.
8. Pont sobre la via del FFCC de Barcelona a França.
9. Supressió de pas a nivell FFCC de la Generalitat a Sta. Coloma de Cervelló.
10. Accés al Papiol.
11. C/ Sabina Mitjavila. (Entre A-2 i CC-245.)
12. Perllongació de la Ronda de Cerdanyola i enllaç amb la A-18.
13. Supressió de pas a nivell sobre els FFCC de Barcelona a Manresa.
14. Via d'enllaç entre Barcelona i Badalona.
15. Accessos al Pont del Molinet.
16. Pont sobre el Riu Ripoll i enllaç de la BV-1411 amb la A-16.
17. Carrer Cristòfol de Moura fins a la Cta. de la Catalana.
18. Pas per sota del ferrocarril.
19. Pont sobre la Riera de St. Cugat.
20. Enllaç provisional Cerdanyola-Ciutat Badia.
21. Vials de Circumval·lació a St. Cugat.
22. Via del marge esquerre del Besòs.
23. Variant de la CC-245.
24. Variant de la BV-2002.
25. Viaducte de Bellaterra a Cerdanyola
26. Variant de la BP-1413.
27. Supressió de pas a nivell.
28. Pont sobre el riu Besòs.
29. Perllongació C/ Progrés fins al riu Besòs.
30. Pont sobre el riu Ripoll.
31. Via cornisa St. Boi-Sta. Coloma de Cervelló.
32. Avinguda del Carrilet.

Obertura del carrer Cristòfol de Moura amb pas per sota del ferrocarril.

Inauguració de l'obertura del carrer Sabina Mitjavila.

Construcció de la variant de la BP-1413 a Cerdanyola.

1991, on es contemplen les obres promogudes per la CMB així com les que són a realitzar mitjançant convenis i acords establerts amb les institucions actuants o titulars de les diverses vies: MOPU, Generalitat, Diputació i ajuntaments. Al mapa adjunt es grafien les obres previstes —l'import conjunt de les quals s'eleva gairebé a 100.000 milions de pessetes— així com les realitzades en el període 1983-1986.

Xarxa arterial

Cinturó del Litoral

La CMB ha aportat 575,5 milions de pessetes per a la construcció del tram del Cinturó del Litoral entre la A-2 i la CC-245, realitzat pel MOPU, i que ha entrat en servei ja dins l'any 1986.

El tram comprès entre la CC-245 i la Zona Franca, que contempla la construcció d'aquesta via entre la A-2 i el passeig de Colom, comporta una inversió total de 6.200 milions, dels quals la CMB n'aporta el 35 %. L'acabament de les obres en curs està previst per a 1987.

En la resta del projecte del Cinturó del Litoral (Colom-Trinitat Nova), destaca el tram Colom-Prim, que apareix com una actuació fonamental dins del projecte de tractament de la façana marítima.

Segon Cinturó de Ronda

S'ha participat activament en els treballs de la Comissió Tècnica Conjunta Generalitat-Ajuntament de Barcelona-CMB, la qual ha fet el seguiment del projecte i l'adjudicació d'obres del tram central del Segon Cinturó, comprès entre el nus de Valldaura i la Meridiana per valor de 900 milions de pessetes.

D'aquesta quantitat, així com del total de l'obra, la CMB n'aporta el 35 %. La Co-

Parada d'autobusos metropolitans.

missió Tècnica estudia el marc urbanístic i defineix les característiques del traçat, secció i tipus d'obres a executar. També s'han formalitzat els encàrrecs dels projectes corresponents al tram de ponent (des de l'autovia de Castelldefels a la Diagonal) i al de llevant (des del nus de la Trinitat a l'enllaç amb l'autopista de Mataró a Montgat), i del Cinturó Litoral en el tram comprès entre el Bogatell i el nus de la Trinitat.

Túnel de Vallvidrera

S'encarregà a l'Institut d'Estudis Metropolitans un estudi sobre «Impacte territorial, urbanístic i econòmic de l'obertura del túnel de Vallvidrera i dels seus enllaços amb la Via Augusta a Barcelona i amb la B-70 al Vallès, a través de la serra de Collserola».
Arrel dels possibles problemes d'impacte d'aquesta infrastructura dins del parc de Collserola, s'ha realitzat un estudi de possibles alternatives de traçat i del conjunt de connexions que, mitjançant túnel, el Pla General Metropolità i el Pla de Carreteres de Catalunya preveuen per salvar Collserola. Ambdós estudis han estat rebuts l'any 1986.
L'acord entre les institucions participants ha permès de fixar els percentatges de finançament i el desbloqueig d'aquesta important obra per a les comunicacions entre Barcelona i el Vallès.

Vies metropolitanes

Durant el període 1983-1986 la CMB ha portat a terme diverses obres, per una inversió superior als 1.000 milions de pessetes, entre les quals destaquen:
— Via Sabina Mitjavila, trams I i II, entre la A-2 i la CC-245.
— Perllongació de la Ronda de Cerdanyola, enllaç amb la A-18 i pas situat sobre els FFCC de Barcelona a Manresa.
— Via d'enllaç entre Barcelona i Badalona i accés a Santa Coloma de Gramenet (accessos al Pont del Molinet).
— Pont sobre el riu Ripoll i enllaç de la BP-1413 amb la A-18.
— Carrer Cristòfol de Moura trams I i II, incloent pas per sota el ferrocarril.
— Pont sobre la Riera de Sant Cugat i variant BP-1413, amb Cerdanyola.
A més, s'ha participat en el finançament d'una sèrie d'obres de la Diputació, Generalitat, RENFE i MOPU.

Transports

En un espai metropolità vinculat per interdependències intenses i complexes —com és l'àrea de Barcelona, amb més de tres milions d'habitants i un milió d'actius, una tercera part dels quals treballa en un municipi diferent d'aquell on resideix— la gestió i la planificació conjunta dels transports esdevenen una exigència ineludible.
En el període 1983-1986 s'han establert les bases i els criteris per a un planejament global del control i la gestió dels transports a nivell metropolità: en aquest sentit poden destacar-se les següents actuacions:
1. Metropolitanització dels serveis de transport col·lectiu urbà de viatgers dels municipis de l'àrea metropolitana de Barcelona.
2. Aprovació del Reglament regulador dels serveis de transport col·lectiu urbà de viatgers prestats per autobusos i altres vehicles automòbils en els municipis de l'àrea i la seva coordinació amb els serveis de transport col·lectiu interurbà per carretera.
3. Assumpció de les competències de l'Ajuntament de Barcelona sobre el transport públic subterrani i transformació de les Societats Municipals de Transports en metropolitanes.
En definitiva, l'assumpció dels diferents transports urbans dels municipis de l'àmbit de la CMB i, per tant, la proposta de metropolitanització del transport, té com a objectiu bàsic possibilitar, des d'una perspectiva unitària, la programació i la coordinació del transport col·lectiu, superant l'actual situació administrativa compartimentadora, totalment inadequada per la satisfacció de les necessitats reals de mobilitat del ciutadà que resideix a l'àmbit metropolità.

Actuacions a la xarxa de serveis d'autobusos i metro

Aquestes actuacions tenen per objecte un millor aprofitament dels recursos destinats al transport públic, així com un augment de la qualitat del servei a tots els municipis.
En relació als autobusos poden destacar-se les reestructuracions del transport de superfície dutes a terme a Santa Coloma de Gramenet, Badalona i Cornellà de Llobregat, amb motiu de l'ampliació del F.C. Metropolità en aquests municipis, així com les del Prat, Sant Boi i Sant Feliu de Llobregat. També s'han establert convenis amb les empreses TUBLSA i OLIVERAS, S.A. per a la prestació dels serveis urbans de Badalona i Sant Boi respectivament.
En el cas de Badalona la reestructuració ha comportat la creació d'una societat anònima laboral constituïda per 110 treballadors, que s'ha fet càrrec del transport de la zona en règim de gestió. Amb aquesta empresa s'ha acordat un pla de renovació del material mòbil, consistent en l'adquisició de 34 noves unitats que s'han posat en servei durant l'any 1986, per una inversió de l'ordre de 350 milions de pessetes. Simultàniament, l'empresa TUBLSA ha iniciat la renovació total de les seves instal·lacions, amb una inversió prevista de 50 milions de pessetes en els tallers i cotxeres.
Altres actuacions han estat l'establiment d'un servei de transport al Cementiri de Roques Blanques, la reestructuració del servei Sant Joan Despí-Cornellà (línia L-45), la reforma del sistema tarifari del transport col·lectiu de l'àmbit metropolità (reforma sistema tarifari TUBLSA, implantació targeta multiviatge), l'aprovació del contracte-programa amb Transports de Barcelona, el remodelatge dels serveis a la zona Sants-Montjuïc i el remodelatge dels serveis de transport nocturn de l'àrea.
En relació al metro, s'ha participat, conjuntament amb altres institucions, en l'elaboració de l'actual Pla de Metros aprovat per la Generalitat el 8-11-1984. La col·laboració aportada ha consistit, bàsica-

ment, en estudis de factibilitat i del passatge segons diverses alternatives. Les propostes més destacades de l'esmentat pla es concreten en les següents operacions:

— Construcció d'un nou tram entre la plaça Sagrada Família i la Pau, que formarà part de la futura línia II entre la plaça Universitat i la plaça Pep Ventura, a Badalona.

— Perllongació dels Ferrocarrils de la Generalitat des de la plaça Espanya fins a la plaça Universitat.

Xarxa d'enllaços ferroviaris de rodalies

Durant els anys 1983 i 1984 s'han estudiat diferents solucions relatives als serveis ferroviaris provinents del Maresme, en el context de la rehabilitació urbanística del Poblenou i de la recuperació de les platges de llevant. Aquests treballs s'han dut a terme conjuntament amb la Generalitat, l'Ajuntament de Barcelona i RENFE, en el marc de la definició del nou esquema de la xarxa d'enllaços ferroviaris de rodalies i en coordinació amb la resta de serveis de metro i de línies d'autobusos. Les mateixes institucions, juntament amb el Ministerio de Transportes y Comunicaciones, han signat, l'any 1986, un conveni de cooperació on es determinen les obres a realitzar i els respectius compromisos de finançament.

Els acords adoptats permetran de desmantellar tot el tram ferroviari de la línia de costa comprès entre l'estació de França i el riu Besòs, així com facilitar l'accés directe a l'Hospitalet des del Maresme. La CMB ha col·laborat fins ara amb l'aportació de 50 milions per a la realització de diversos projectes i obres inclosos en aquesta operació.

D'altra banda, una realització concreta a destacar en la política de millorament de l'actual oferta ferroviària de rodalies és el major aprofitament del tren de l'aeroport. En establir noves parades a Bellvitge i el Prat, s'ha posat a disposició d'aquests nuclis un mitjà de transport col·lectiu de gran capacitat i freqüència (un tren cada vint minuts) que té, a més, a l'estació de Sants, una adequada connexió amb dues línies de metro i amb la resta de la xarxa de ferrocarrils. La inversió realitzada en la construcció del nou baixador del Prat ha estat de 10 milions de pessetes.

Aparcaments d'intercanvi automòbil-ferrocarril

L'objectiu d'aquestes instal·lacions, conegudes internacionalment com a *park and ride*, és afavorir el transbordament a un servei públic (tren o metro, principalment) deixant els vehicles particulars aparcats a l'exterior del nucli central urbà, per tal de contribuir a descongestionar-lo.

La CMB ha construït, durant aquest període, els aparcaments de Montgat, Castelldefels, Cornellà i el Prat, al costat de les respectives estacions ferroviàries.

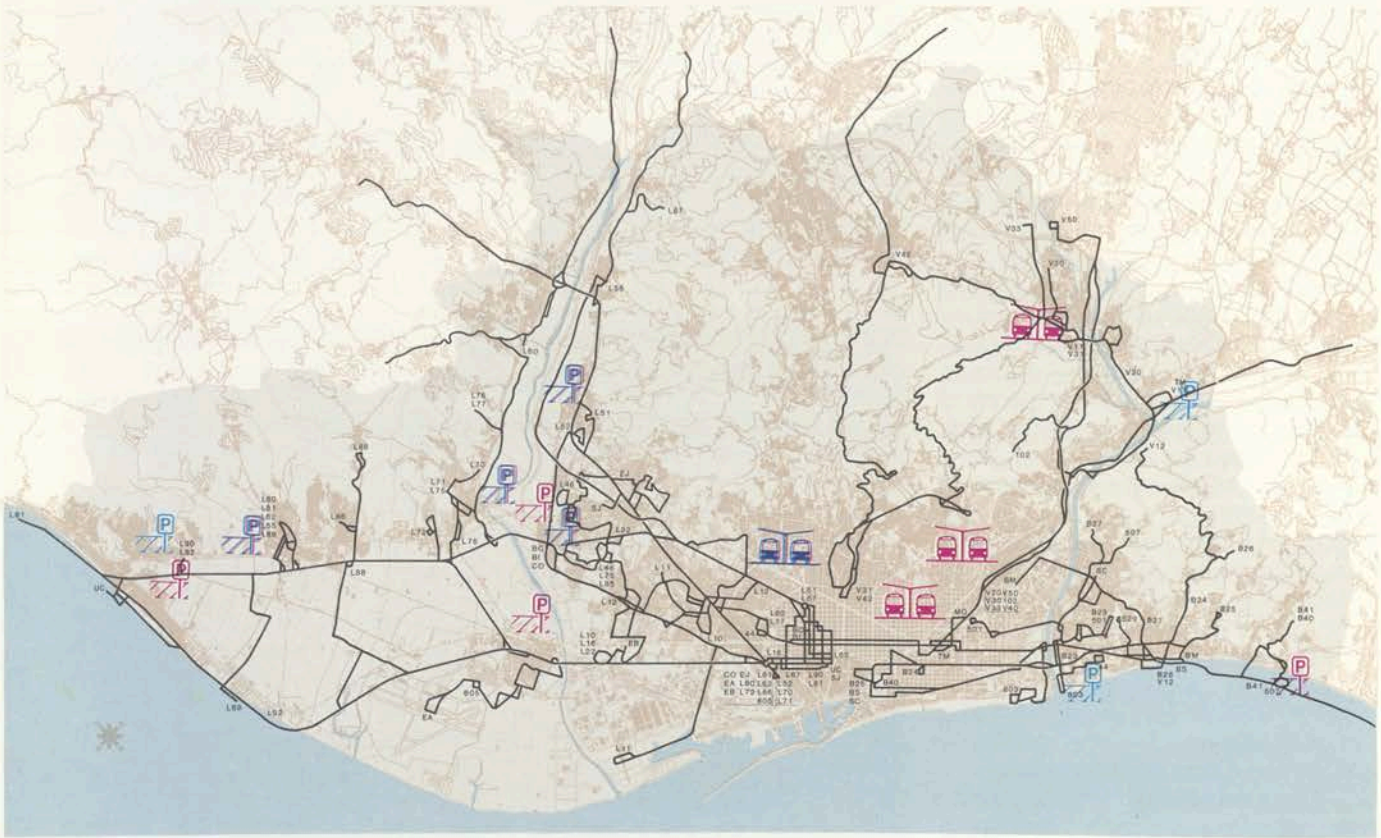
Millora de parades

Consisteix en la instal·lació de marquesines, bancs i pals indicadors per tal de millorar les condicions d'espera i la informació a l'usuari. Durant el trienni 1983-1985 s'han instal·lat 334 marquesines, bancs i 1.500 pals indicadors, per un import total de 200 milions de pessetes. En coordinació amb aquest programa d'adequació dels punts de parada, s'ha establert un sistema homogeni d'informació i senyalització per al conjunt dels serveis de superfície; els elements d'aquest sistema queden recollits en el *Manual d'Identificació i Equipament de Parades del Transport Públic Metropolità*, editat per la CMB l'any 1985.

Estacions terminals

En coordinació amb la Direcció General de Transports de la Generalitat i amb l'Ajuntament de Barcelona s'ha elaborat un

22.
Transports

Estacions terminals d'autobusos

Aparcaments d'intercanvi de medi de transport

Xarxa d'autobusos intermunicipals

Construït

En construcció

En projecte

Pla d'estacions terminals d'autobusos interurbans a l'àmbit metropolità, dirigit a racionalitzar —unificant finals de línia anteriorment dispersos pel casc urbà— i a equipar degudament aquestes instal·lacions.
D'acord amb el pla, s'han posat en servei les terminals d'autobusos de la plaça de les Glòries, de Sant Andreu a Fabra i Puig, i la de Cerdanyola.

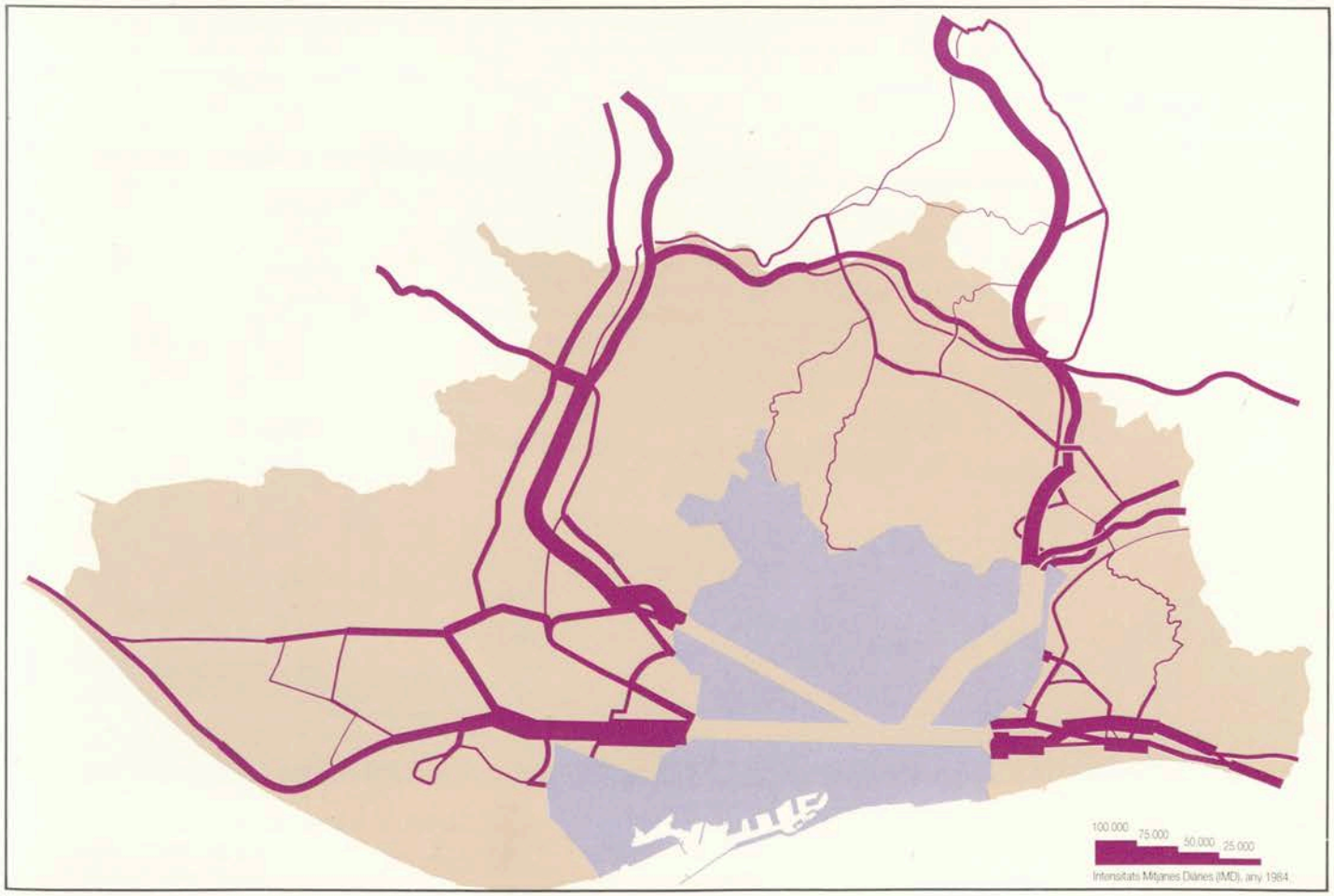
Bitllets combinats bus-metro i passis per a jubilats

La positiva experiència d'aquest tipus de bitllet, iniciada fa uns anys per Transports de Barcelona, ha portat la CMB a fer-la extensiva a la combinació entre el metro i un seguit de línies d'autobusos interurbans. La mesura s'orienta a la reducció de costos als usuaris i a l'augment de la rendibilitat i la capacitat de servei d'ambdós mitjans de transport.
D'altra banda, s'ha creat el Passi Metropolità per al transport de jubilats que permet als seus beneficiaris la utilització de les línies de Transports de Barcelona i del F.C. Metropolità, sense limitació d'horari.
Per a la determinació del preu i de les modalitats d'ús s'ha realitzat prèviament una anàlisi de la situació d'aquest segment de població en els municipis de l'àrea i una

Estació terminal d'autobusos. Cerdanyola.

23.
Trànsit
Aforaments realitzats per la CMB

enquesta als usuaris. També s'ha elaborat un estudi sobre possibles subvencions a aquestes mesures per part de la Generalitat.

Centre Metropolità d'Informació i Promoció del Transport, S.A. (CETRAMSA)

L'any 1983 es posà en funcionament un servei telefònic d'informació a l'usuari sobre els transports públics. Aquest servei atén tot tipus de consultes relatives a les xarxes de transport d'interès públic: itineraris, freqüències, opcions, incidències, etc. La informació, permanentment actualitzada, fa referència a:

— Autobusos urbans i interurbans de l'àmbit de la CMB.
— Metro, Ferrocarrils de la Generalitat, RENFE-rodalies.
— Taxis, funiculars i telefèrics, serveis especials.
— Telèfons d'empreses de transport i d'informació general.

La base de dades del Servei té una utilitat addicional donat que constitueix una descripció detallada i actualitzada de l'oferta de transport a l'àmbit metropolità, a partir de la qual, entre altres coses, es revisa periòdicament la *Guia dels Transports Metropolitans* que edita la CMB.

El nombre de consultes anuals rebudes s'ha quadruplicat des de la posada en marxa del centre, passant de 38.252 l'any 1983 a 105.130 l'any 1985 i a 150.838 al 1986.

Plans i estudis sobre transports

El coneixement de les necessitats de la població en matèria de transports és un element imprescindible per al planejament i la millora progressiva de la qualitat del servei que s'ofereix.

La CMB ha realitzat nombrosos estudis i plans en els següents temes: 1. Estudis de mobilitat. 2. Estudis sobre serveis interurbans. 3. Estudis sobre xarxa viària, tràfic, Pla Metropolità d'Aforaments i Pla d'Estacions Fixes de Control. 4. Estudis sobre metro, ferrocarril i taxis.

Taxi

El parc metropolità d'autotaxis el constitueixen 11.000 vehicles, xifra que suposa una dotació de 3,55 per mil habitants. El nombre de persones amb autorització específica per conduir-los és de 31.000.

D'acord amb els representants dels sectors implicats, s'ha definit una estratègia d'actuació centrada en les següents línies:

— **Disminuir l'oferta,** a partir de mesures

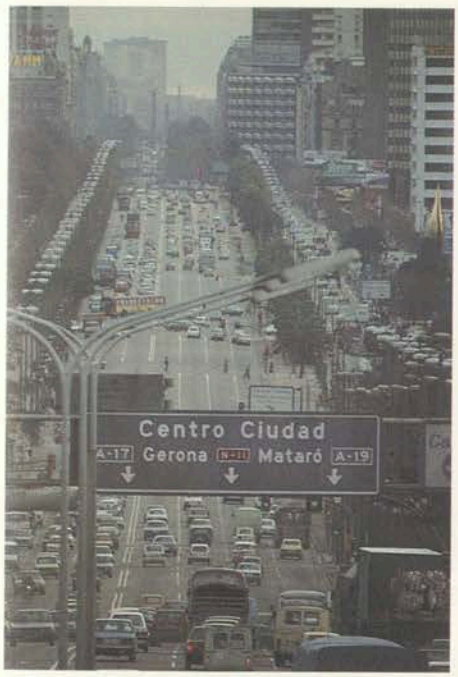

Servei metropolità del taxi.

24.
Taxis

Zonificació a efectes tarifaris
Punts de canvi de tarifa
Parades amb telèfon.
Parades sense telèfon.

com la contingentació, amortització de llicències, regulació horària, augment de la qualificació professional, i protecció contra l'intrusisme;

— **Incrementar la demanda** mitjançant l'ampliació del camp d'actuació o la introducció de noves funcions, així com la modificació dels hàbits d'ús del taxi promocionant les parades amb telèfon i el ràdio-taxi;

— **Reduir les despeses i millorar l'organització tècnica i de prestació del servei,** a través de la promoció de cooperatives i societats anònimes laborals, exhibició de publicitat, ús de gas (GLP) en lloc de fuel, reforma del règim especial de treballadors per compte propi, i programa de seguretat del sector.

Coherentment amb aquestes línies d'actuació, s'han plantejat també les propostes de modificació del Reglament necessàries per a fer-les viables.

L'any 1984 se signà, amb els sindicats i associacions del sector, la ratificació i l'aprovació definitiva d'un conjunt de mesures de promoció, aconseguint-se d'aquesta manera un compromís de col·laboració per part de tots els agents actuants. En el període 1983-1985 s'han amortitzat 28 llicències, s'han implantat dos dies de descans setmanal, s'ha autoritzat la publicitat en els autotaxis, s'ha elaborat un pla de seguretat per al sector i s'han realitzat un conjunt de mesures per a la promoció del taxi.

Telecomunicacions

L'any 1985 s'inicià una sèrie d'activitats en aquest camp, destinat a adquirir una importància creixent. Bàsicament han consistit en la instal·lació de diferents elements dels sistemes de comunicacions previstos en els plans per a la racionalització de les comunicacions per ràdio a l'àrea metropolitana, i en la participació en la construcció de la Torre de Telecomunicacions de Barcelona, endegada per la CTNE, RTVE i Iniciatives, S.A.

Operacions vertebradores

Rehabilitació

La rehabilitació urbana es configura com una política d'intervenció en la ciutat construïda, a nivell bàsicament local, amb la finalitat de mantenir i recuperar el valor de la ciutat existent i dels edificis que la componen. La CMB ha compatibilitzat l'actuació directa en aquest camp amb l'assessorament i la coordinació de les diverses actuacions municipals.

L'any 1983 fou constituïda la Societat Urbanística Metropolitana Catalana Marina-Besòs, S.A. (MABSA) per gestionar l'execució del Pla Especial de Refoma Interior (PERI) d'aquest barri de Sant Adrià de Besòs. La seva actuació ha consistit bàsicament en l'adquisició de terrenys per a l'obertura del carrer Cristòfol de Moura, així com de parcel·les a les zones industrials i de rehabilitació d'habitatges del PERI, per un import total de més de 40 milions de pessetes. També es procedí a l'enderrocament d'antics habitatges i a la gestió de l'adjudicació dels nous (98), construïts per l'Institut Català del Sòl en terrenys cedits per la CMB.

L'actuació al sector la Catalana-Marina-Besòs adquireix una veritable significació metropolitana per la seva peculiar situació als marges del riu Besòs, al costat del mar i en una part del municipi de Sant Adrià de Besòs en el qual conflueixen els creixements perifèrics de Barcelona i Badalona.

Aquesta actuació es complementa amb importants operacions de vialitat —carrer Cristòfol de Moura i pont sobre el Besòs— i de creació de parcs urbans, que en conjunt han de requalificar plenament aquest castigat sector.

Els resultats positius de l'actuació d'aquesta societat aconsellaren a la CMB l'assumpció a fons del repte de la rehabilitació en el conjunt del seu àmbit territorial, on existeix un important parc d'habitatges amb necessitats de reforma.

És així com a finals de 1985 es va crear la Societat Urbanística Metropolitana de Rehabilitació i Gestió, S.A. (REGESA), amb un triple objectiu d'actuació:

— Gestionar la renovació de determinats **barris marginals.**

— Obrir oficines d'informació, assessorament i tramitació d'expedients de rehabilitació a **polígons privats** que no tenen cap administració responsable al seu darrera, i que pateixen deficiències importants en els seus habitatges.

— Obrir, en conveni amb els respectius ajuntaments, oficines com les anteriors a les diferents poblacions de l'àrea, per tal de promoure-hi la **rehabilitació dels habitatges en general.**

A la taula adjunta figuren algunes de les dades més significatives de l'actuació duta a terme en aquests tres aspectes.

Principals actuacions de REGESA. 1986.

Actuacions	Núm. oficines	Expedients finalitzats	Habitatges afectats	Import obres (acollides a subvencions del MOPU i la Generalitat)
Oficines municipals de rehabilitació (en conveni amb els Ajuntaments)	28	501	1.626	1.016 milions pta.
Oficines a polígons (Bellvitge a l'Hospitalet i St. Ildefons a Cornellà)	2	82	440	66 milions pta.
Adquisicions de sòl				Import
– A diversos municipis (Badalona, Barcelona, Cornellà, Gavà, Ripollet i St. Cugat)				112 milions pta.
– A barris marginals (la Catalana a St. Adrià de Besòs, Torre Baró a Barcelona i St. Josep a St. Vicenç dels Horts)				79 milions pta.

Rehabilitació d'habitatges. Sector Catalana-Marina-Besòs

Els primers resultats d'aquesta actuació en el sector de l'habitatge han demostrat la utilitat que la CMB entrés a fons en la política de rehabilitació, sempre en la línia de prestar serveis conjunts als diversos municipis en tots aquells sectors que són cabdals per millorar la qualitat de vida dels seus habitants.

Àrea d'equipaments. Sector ponent de la Diagonal.

Àrees d'equipament

Les àrees d'equipament tenen per finalitat agrupar instal·lacions d'equipaments supramunicipals, que per les seves característiques constitueixen elements clarament diferenciats del teixit urbà residencial. Amb l'agrupament d'instal·lacions es poden obtenir uns centres que admetin, alhora, la localització d'algunes activitats comercials i, en menor grau, residencials i de certs tipus d'indústria. Això possibilita millors rendiments de funcionament i de servei a la població i permet de dotar al territori d'una estructura de centres d'equipaments que contribuirà a vertebrar-lo funcionalment.

La ubicació elegida per als centres (vegeu mapa 14, a la pàg. 35) té una justificació territorial en tant que es tracta d'àrees buides, ben situades respecte a la xarxa viària prevista i amb bones condicions d'implantació d'equipaments. No és casualitat que en alguns casos hagin estat també objecte de llargs processos reivindicatius per les poblacions més immediates. En altres casos s'ha tingut en compte l'interès històric o arquitectònic del lloc, o la preexistència d'importants equipaments.

Cal assenyalar la importància que es dóna a l'ordenació i el tractament dels espais on s'han de localitzar les instal·lacions i edificacions. El valor d'aquestes àrees com a elements vertebradors passa per evitar que siguin simples «abocadors» d'equipaments que no caben a la ciutat, i per aconseguir que es constitueixin en conjunts que per la seva qualitat arquitectònica i ordre urbanístic manifestin la capacitat creadora de la col·lectivitat metropolitana.

Les àrees proposades a les quals han estat iniciades actuacions són les següents:

a) **Colònia Güell,** entre Santa Coloma de Cervelló i Sant Boi de Llobregat, destinada prioritàriament a la ubicació descentralitzada d'equipament universitari al Baix Llobregat i instal·lacions annexes. S'han invertit 230 milions en l'adquisició dels terrenys i s'han iniciat els primers estudis d'ordenació i planejament del sector.

b) **Ponent de la Diagonal,** que comprèn sòl de Barcelona, de l'Hospitalet i d'Esplugues en la confluència de la Diagonal i el futur Segon Cinturó. Aquí es desenvoluparà una de les àrees més grans d'infrastructura esportiva inclosa en el projecte olímpic. S'ha iniciat ja la redacció del Pla Especial del Sector.

c) **Bellaterra,** entre Sant Cugat del Vallès-Cerdanyola, a l'àrea d'influència de la B-30, amb previsió d'usos vinculats a l'actual complex de la Universitat Autònoma, grans equipaments i parc d'activitats per a empreses d'investigació i tecnologia avançada.

Zones agrícoles. Espais a ordenar i preservar.

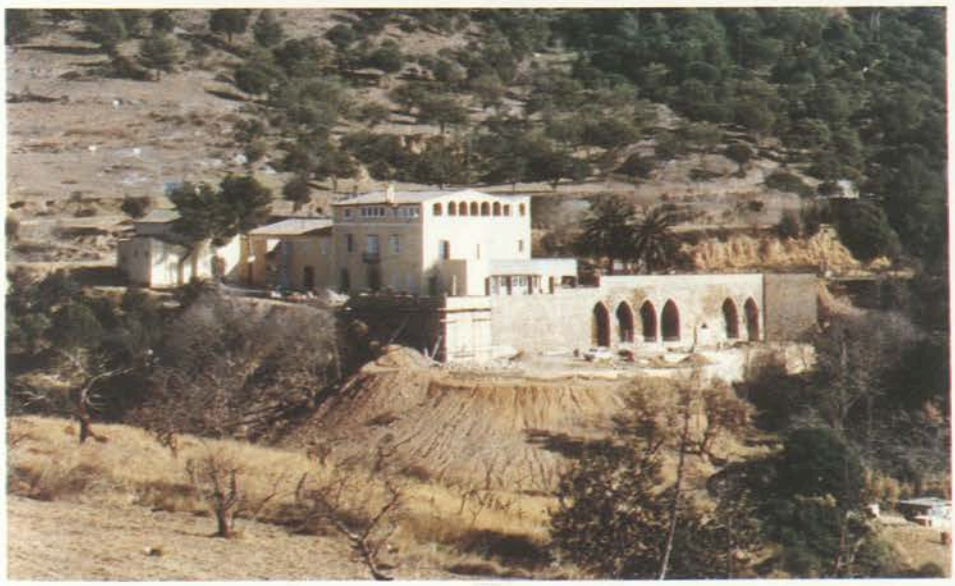
Patrimoni natural i gerència agrícola

Mantenir i potenciar les característiques del sòl no urbanitzable adquireix una especial importància en un territori tan urbanitzat com el metropolità. Es tracta dels sòls que el planejament destina a l'ús agrícola, o a àrees forestals que juguen un paper important en l'equilibri territorial, amb vocació d'ús per al lleure extensiu. S'inclouen en aquest capítol els sòls que per la seva situació, configuració o interès hagin de quedar exclosos de l'ocupació per usos específicament urbans.

Són zones que reben una constant pressió des del conglomerat urbà, que tendeix a estendre-s'hi i a localitzar-hi aquelles activitats que no caben o que fan nosa a l'interior de la ciutat: des de les urbanitzacions —algunes il·legals— als hortets familiars més o menys clandes-

Patrimoni Metropolità. Santa Margarida (el Papiol).

Patrimoni Metropolità. La Salut (Sant Feliu de Llobregat).

tins, passant per activitats productives o comercials com les extraccions d'àrids, els magatzems de desferres o els pàrkings de caravanes, i acabant per la utilització espontània dels espais naturals per a l'oci o l'esbarjo de la població.
Aquesta situació fa imprescindible l'adopció de mesures d'ordenació dels espais i de regulació dels usos, que assegurin la defensa de les qualitats d'aquest sòl, i donin alternatives a les distintes necessitats que sorgeixen de l'aglomeració urbana.

Parcs forestals i repoblació forestal

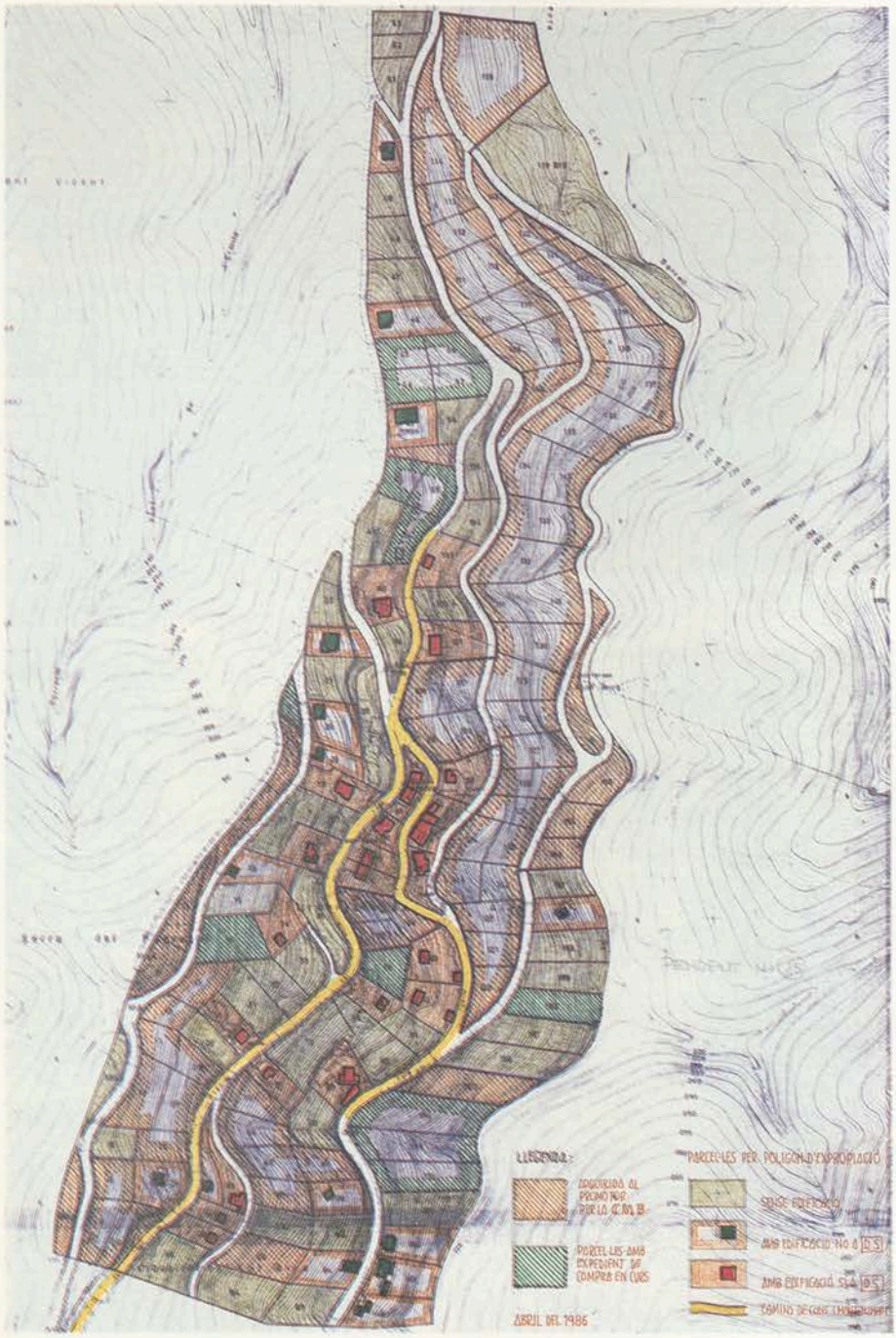
El tractament endegat a la serra de Collserola és el model que caldrà seguir per als altres dos massissos forestals importants a l'àmbit metropolità. Amb aquest objectiu s'han realitzat ja algunes actuacions, que en el futur caldrà emmarcar en processos de gestió coordinada.

Estribacions del massís del Garraf: S'ha comparegut al tràmit d'informació pública del Pla Especial d'Ordenació promogut per la Diputació de Barcelona, donat que una part de la zona que contempla queda dins del territori metropolità: principalment l'entorn d'interès científic-paisatgístic del castell d'Eramprunyà, així com les àrees forestals dels vessants de Gavà, Sant Boi, Santa Coloma de Cervelló i Sant Vicenç dels Horts, on cal controlar l'expansió de les nombroses urbanitzacions que s'hi ubiquen.
Serralada de Marina: En aquesta zona s'han adquirit unes 40 hectàrees de sòl, per valor de més de 40 milions de pessetes, i s'han iniciat actuacions en dos sectors: Parc de Sant Mateu (aprovació definitiva del Pla d'Ordenació, repoblació i reconstitució del paissatge vegetal a gairebé quatre hectàrees, i obertura de pistes internes i d'accés) i Parc de Sant Jeroni de la Murtra (aprovació inicial del Pla d'Ordenació, i tràmits d'adquisició de sòl).

La **repoblació forestal** iniciada per la CMB s'orienta en un doble sentit: repoblacions vinculades a la creació de parcs metropolitans i reconstitució del medi vegetal afectat pel foc.
Durant l'any 1985 finalitzà la primera fase de repoblació del Parc de Sant Mateu a Santa Coloma de Gramenet, amb 12.000 arbres plantats (principalment roures, alzines, oms i pins) sobre una superfície de 30,5 hectàrees.
Es realitzaren també els estudis fitopatològics, edafològics, fitosociològics i climàtics, així com la repoblació d'unes 200 hectàrees, a les finques de Can Baró (Barcelona i Sant Just), Font del Bacallà, Forat del Vent i Torre Baró (Barcelona), i al Cinturó del Litoral entre Colom i Can Tunis. La superfície total cremada l'any 1986 fou de 12,9 Ha i, per tant, la CMB està no sols recuperant sinó ampliant en xifres absolutes les zones forestals.
Les inversions efectuades en el conjunt de les operacions descrites ha estat superior als 300 milions de pessetes, dels quals gairebé la meitat ha rebut subvenció de l'INEM en concepte d'ajuts a la contractació d'aturats (465 treballadors, durant tres mesos).

Urbanitzacions il·legals

Abordar el problema de les urbanitzacions il·legals era un dels grans assumptes pendents en el tractament del territori rústic.
En funció de les distintes circumstàncies concorrents a les urbanitzacions considerades, les Bases d'Actuació aprovades l'any 1984 per al tractament de les urbanitzacions il·legals proposen variades possibilitats d'intervenció: concessió de drets de superfície per a ús temporal i transitori, expropiacions de sòl i edificació i, en alguns casos en què el grau de consolidació fa irreversible el procés, modificacions puntuals del planejament vigent.
Les actuacions s'han centrat en nou sectors, el desenvolupament dels quals és controlat per unes comissions de seguiment on participen els afectats. D'altra banda, s'han conclòs els Avenços de Planejament i s'han iniciat les modificacions del Pla General Metropolità dels sectors de Canons-Orioles i de les Planes a Sant Boi de Llobregat i a Sant Cugat del Vallès, respectivament.
Durant el període 1983-1986 s'ha realitzat l'inventari de les edificacions existents (amb informació sobre el seu estat, grau de consolidació, etc.), i s'han clarificat els aspectes cadastrals i de titularitat jurídica. També s'han adquirit 12.500.000 pams quadrats de sòl, per un valor total

Actuacions en urbanitzacions il·legals. Sol i Aire (Sant Cugat).

Actuacions en urbanitzacions il·legals. Turó d'en Quirze (Molins de Rei).

d'uns 65 milions de pessetes, i per uns altres 65 milions s'han derruït diversos habitatges al turó del Quirze, Sol i Aire, Sant Medir i Nova i Vella Vallensana.

Ordenació del sòl rústic i Gerència Agrícola

La importància del sòl rústic a l'àrea metropolitana, que li ve reconeguda i afirmada pel Pla General, no quedava adequadament garantida amb el tractament ordenatori i normatiu existent. D'aquesta necessitat sorgeix la redacció del Pla Especial del Sòl Rústic Metropolità, que s'ha concretat ja en un avenç de planejament que ha estat donat a conèixer a municipis i institucions amb interessos en aquest tipus de sòl. Al mateix temps s'ha iniciat la regulació dels usos periurbans per tal d'aconseguir la seva relocalització i la protecció dels sòls rústics.

Per fer front a les actuacions relacionades amb el sòl rústic de valor agrícola, el sòl de conservació forestal i el sòl qualificat com a lliure permanent de la Corporació Metropolitana (4.912 Ha), l'any 1986 s'ha creat una estructura de gestió independent, la gerència agrícola, que s'encarregarà de coordinar les actuacions en aquest, encara extens, territori metropolità de caire no urbà.

Operacions estructurants

En concordància amb les polítiques de rehabilitació i creixement urbà, s'han desenvolupat les anomenades operacions estructurants, com a instrument de canalització de les aportacions metropolitanes als municipis, amb la finalitat d'articular les estructures del territori i els teixits urbans municipals. Recullen actuacions locals d'interès general que no són objecte d'intervenció directa per la CMB.

Aiguamolls al delta del Llobregat.

Aquestes operacions han estat objecte d'un programa plurianual d'inversions compartides, que en el període 1985-1987 han representat més de 2.500 milions de pessetes. Consisteixen principalment en la realització d'obres dels següents tipus: vialitat de connexió entre els diferents nuclis d'un municipi o bé intermunicipals, reurbanització i condicionament d'espais públics i representatius, implantació de serveis d'abastament d'aigües i sanejament en zones infradotades, rehabilitació i conservació de nuclis antics, etc.

De manera similar, s'han realitzat programes d'ajudes anuals a l'actuació urbanística dels ajuntaments en forma de subvencions a fons perdut per a plans i projectes en desenvolupament del Pla General Metropolità i el seu programa d'actuació, que instrumenten i executen obres d'interès municipal i, prioritàriament, les considerades «operacions estructurants».

Control del planejament i gestió urbanística

Les funcions de la Comissió Metropolitana d'Urbanisme

La CMB actua com a Comissió Metropolitana d'Urbanisme, que fiscalitza i controla l'activitat urbanística dels agents públics i privats al seu àmbit territorial per tal de:

— Adequar les propostes a l'ordenació urbanística general.

— Garantir que les propostes de variació o modificació del PGM no seran en detriment de l'ordenació general.

— Complir les disposicions de la legislació urbanística aplicable (tramitació, documentació, determinacions...).

— Assegurar la coherència i la suficiència de la formalització tècnica dels projectes.

La tasca de fiscalització de les propostes urbanístiques s'ha orientat cada cop més a aprofundir en aquells aspectes dels quals depèn l'ordre general metropolità, entenent progressivament que certs nivells de decisions eren, dins del respecte a la normativa vigent, de clara responsabilitat municipal. En aquest període, i per l'aprovació de la Llei de Mesures d'Adequació de l'Ordenament Urbanístic, ha variat la intervenció de les Comissions d'Urbanisme en els Estudis de Detall i Projectes d'Urbanització que, atès el seu interès específicament local, són ara aprovats pels ajuntaments.

Pel que fa als mètodes aplicats en aquesta fiscalització s'ha preferit més l'intercanvi d'opinions i criteris a nivell tècnic quan les propostes estaven en procés d'elaboració que no pas una acció *a posteriori*.

La interpretació i la lectura de les determinacions del PGM també han estat sensibles a la necessitat d'assegurar que les propostes resultin viables des d'un punt de vista econòmic.

La revisió del PAU i el creixement urbà

L'àrea metropolitana de Barcelona, com a continu urbà pertanyent a diversos municipis, ha exigit una planificació general unitària, recollida en el Pla General Metropolità de 1976 (PGM). Aquest Pla va establir quins eren els límits màxims del creixement urbà a l'àmbit metropolità. El Programa d'Actuació Urbanística (PAU) és l'instrument legal que en desenvolupa i concreta temporalment les previsions. És funció del Programa establir quines són les prioritats d'entre les diverses opcions de creixement. Els seus objectius bàsics són l'adequació del planejament al creixement previsible (sectors de sòl urbanitzable programat i no programat) i l'establiment de canals que possibilitin l'actuació coherent i coordinada de les iniciatives urbanístiques públiques i privades.

L'any 1984 s'aprova definitivament el PAU vigent fins l'any 1987. Després dels tràmits d'informació pública i d'al·legacions, s'assolí un acord amb la Comissió d'Urbanisme de la Generalitat de Catalunya quant a les directrius bàsiques del programa. El PAU inclou les fitxes de característiques, estàndars i edificabilitats de més de 90 sectors de planejament parcial, certes modificacions en la normativa urbanística i la determinació de les infrastructures públiques de suport.

Cal fer esment que l'aprovació del PAU per la Generalitat de Catalunya no va ésser una simple qüestió de tràmit i que l'opció de desprogramar alguns sectors creà una certa controvèrsia. La desprogramació d'alguns sectors durant el període 1984-1987 no tenia altre objectiu que sotmetre la pertinença de les promocions d'urbanització a una certa priorització temporal en base a la situació real de desenvolupament del territori i, especialment, fer prevaler els criteris públics sobre el creixement, enfront als també legítims criteris dels interessos privats.

Normativa urbanística i ordenances

La permanent atenció a la regulació normativa està plenament justificada. La realitat canviant fa aparèixer nous problemes i posa en qüestió, per insuficients o desfasades, normes anteriors.

Dues propostes normatives de particular transcendència han assolit la seva aprovació en aquest trienni:

— **Les modificacions d'articles de les Normes Urbanístiques** realitzades en el marc de la revisió del PAU, que tingueren com a objectius principals el definitiu aclariment d'aprofitament i obligacions de sòls urbanitzables, i la consideració de noves modalitats d'assentament industrial.

— **L'Ordenança Metropolitana de Rehabilitació,** redactada en col·laboració amb l'Institut Tecnològic de l'Edificació de Catalunya (ITEC), amb l'objectiu d'eliminar obstacles tècnico-jurídics i fer viables les operacions de rehabilitació urbana i d'habitatges a tot l'àmbit metropolità.

Altres accions en aquest sentit són:

— Redacció de les propostes de modificació de setanta articles de les Normes Urbanístiques del Pla General Metropolità, per tal d'esmenar insuficiències i contradiccions detectades al llarg de deu anys d'aplicació de la normativa i ajustar conceptualment alguns temes dels quals el Pla General en va ésser precursor.

— Redacció, per part del Col·legi d'Enginyers Industrials, del text no articulat de les Normes d'Usos Industrials, l'aplicació progressiva i la difusió pública de les quals està en estudi. La regulació proposada contempla les noves demandes existents quant a tipologia, grandària i ubicació de les empreses i establiments, atenent també les necessitats derivades de la reconversió tecnològica i de la reestructuració productiva, i aplicant criteris d'integració i compatibilitat de la indústria amb altres usos.

— Refosa i actualització dels documents gràfics del PGM a escala 1:5000 i 1:2000, en funció de les sentències sobre al·legacions, així com de les modificacions i els desenvolupaments del planejament produïts en els darrers anys. Simultàniament s'ha iniciat la transcripció del planejament vigent a l'escala 1:500, la qual serveix de base per al càlcul i l'aplicació de la Contribució Territorial Urbana.

— Proposta per a la regulació d'activitats extractives, ordenances de galeries comercials i d'alimentació, de supressió de barreres arquitectòniques i de canalitzacions a la via pública per a la instal·lació de serveis.

25.
Desenvolupament urbà

- Plans parcials aprovats
- Plans parcials en tràmit
- Plans especials redactats per iniciativa de la CMB
- Promoció pública d'habitatges

Plans parcials

1. Can Cervera, Esplugues.
2. La Muntanyeta, St. Boi.
3. Polígon (C.D.), St. Joan Despí.
4. Torreblanca, St. Cugat del Vallès.
5. Camp de Bèisbol, Viladecans.
6. Àrea Tecnològica, Cerdanyola.
7. Pla d'en Coll, Montcada i Reixac.
8. Industrial del Pla (Sectors MR-1), Molins de Rei.
9. Industrial del Pla (Sector MR-2), Molins de Rei.
10. Industrial del Pla (Sector SF-1), St. Feliu de Ll.
11. Modificació del PGM, el Papiol.
12. Montigalà, Badalona.
13. El Remolar i paratge Filipines, Viladecans.
14. Sector Est, Pallejà.
15. Pont de la Cadena, Molins de Rei.
16. Sector Oest, Gavà.
17. Planta Incineradora del Baix Llobregat, Gavà.
18. Mas Rampinyo, Montcada i Reixac.

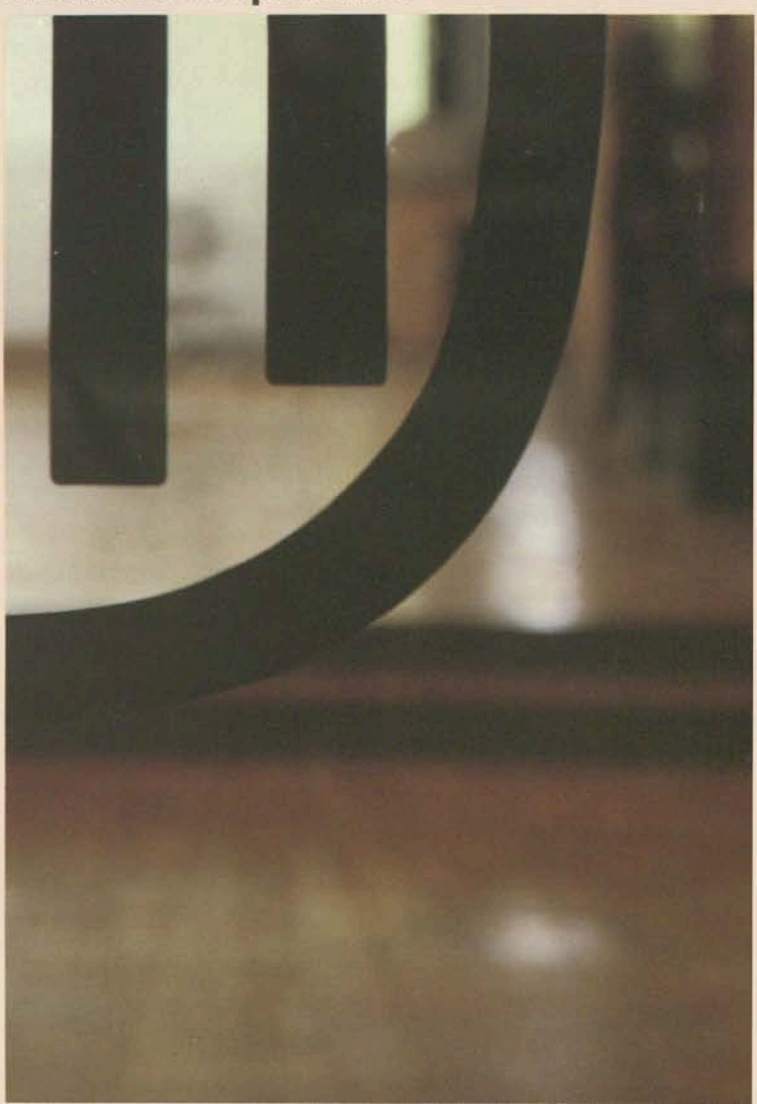
Plans especials

19. Urbanització Can Espinós, Gavà.
20. Accessos al Camp de Beisbol, Viladecans.
21. Sector Prat de la Riba, St. Vicenç dels Horts.
22. Zona del Mercat, Pallejà.
23. Ciutat Badia, Cerdanyola.
24. Sector Sud, Cerdanyola.
25. Accessos al sector Can Gaietà, Tiana.
26. Institut Mental, Barcelona.
27. Sector Collblanc, l'Hospitalet de Ll.
28. Barri de la Clota, Esplugues.
29. Canons Orioles, St. Boi.
30. Passeig Marítim, Castelldefels.
31. Sistrells, Badalona.
32. Les Planes, St. Cugat del Vallès.

Polígons de promoció pública d'habitatges

33. Polígon Marina-Besòs, St. Adrià de Besòs.
34. Polígon la Catalana, St. Adrià de Besòs.
35. Polígon del sud-oest del Besòs, St. Adrià de Besòs.
36. Polígon de Torreblanca, St. Cugat del Vallès.
37. Polígon Batllòria-Montigalà, Badalona.
38. Polígon Canaletes, Cerdanyola.

Gestió metropolitana

Estructura de gestió

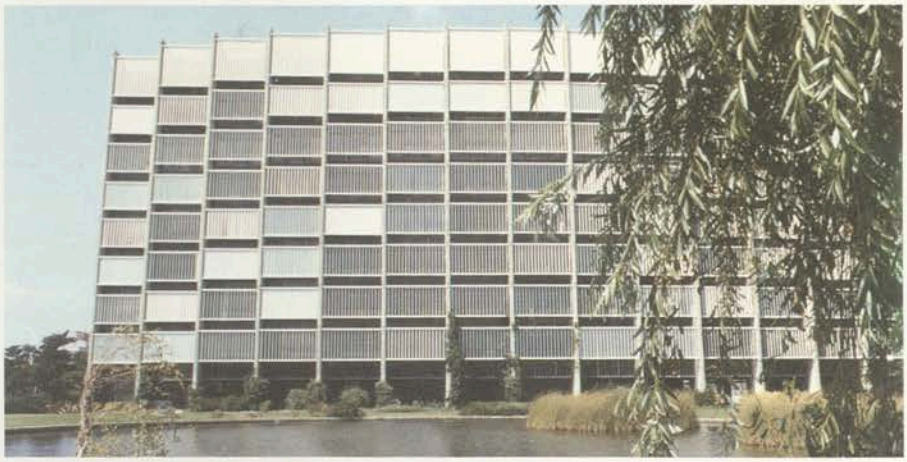
El procés de desenvolupament de les àrees metropolitanes ha provocat, arreu del món, un enorme increment en la quantitat i la qualitat de les demandes de serveis públics dirigides als governs locals. Al mateix temps, els governs locals han hagut de reorganitzar-se per tal de fer front a la provisió de serveis en els nous espais metropolitans.

Les discussions, tant teòriques com polítiques, sobre la millor manera de procedir a aquesta reorganització han oscil·lat entre la recuperació d'un model unitari per a tot el territori urbà (bé mitjançant l'annexió dels nous territoris a la ciutat central, bé a través d'una autoritat única metropolitana) i, a l'altre extrem, la consolidació d'un complex model de sistema governamental multinuclear format per una enorme varietat d'institucions amb jurisdiccions parcials sobre el territori i sobre els serveis públics metropolitans. Entremig d'aquestes dues opcions, la diferent història de cada metròpoli ha permès les més diverses opcions i combinacions entre el centralisme i el federalisme metropolità. La CMB ha estat una d'aquestes formes intermèdies d'organització metropolitana, producte d'una història i d'unes circumstàncies determinades.

El govern de la CMB està format per un Consell Metropolità, elegit per totes les corporacions municipals que formen part de l'àmbit i per la Diputació Provincial. La representació és en funció de la població dels respectius municipis, distribuïda de la següent manera: Barcelona compta amb deu representants, els municipis de més de 100.000 habitants, dos per cadascun i la resta dels municipis escullen quatre representants per a tots ells, mentre que la Diputació disposa de sis representants. Com es posa de seguida de manifest, la representació no correspon a la realitat poblacional del territori ni tampoc no permet la participació directa de tots els ajuntaments implicats. Un intent de solució provisional, a l'actual legislatura, ha estat substituir la representació dels membres de la Diputació, que segons la normativa vigent s'ha d'elegir entre diputats representants de municipis exteriors a l'àmbit, per diputats membres dels municipis interiors, solventant, en part, la manca de proporcionalitat existent.

El president és escollit, des de les primeres eleccions locals democràtiques de 1979, d'entre els consellers metropolitans, elegits als seus municipis. El Consell nomena també un gerent, per a les funcions que més endavant es descriuen.

L'any 1982, l'estudi per democratitzar el funcionament de la CMB mentre no s'aprovés la nova Llei d'Organització Territorial de Catalunya donà lloc a una proposta d'impuls i de coneixement previ de tots els assumptes a tractar pel Consell Metropolità per part de les Comissions Informatives, les quals compten amb l'adscripció de polítics representants de tots els municipis.

Seu de la Corporació Metropolitana de Barcelona. Zona Franca (Barcelona).

Sessió del Consell Metropolità.

L'any 1983 després de les segones eleccions municipals, les Comissions Informatives deixen definitivament de ser comissions tècniques, la Comissió Permanent adopta també un caràcter més polític i la Gerència esdevé un càrrec essencialment executiu.

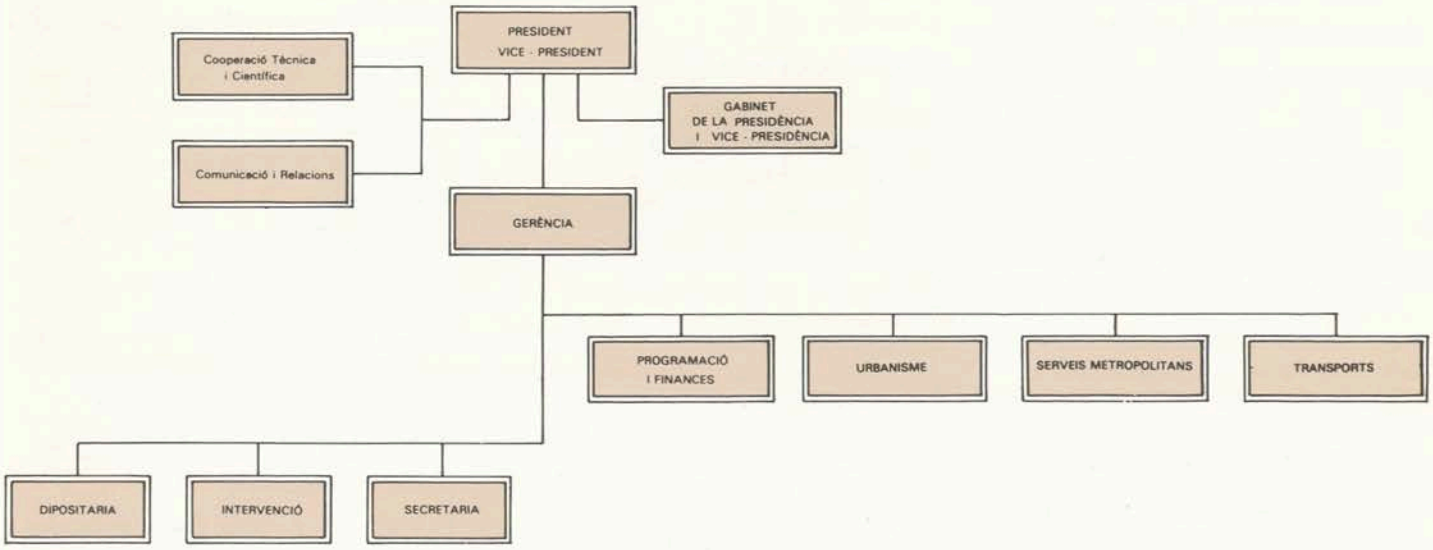
L'any 1984, el Consell Metropolità aprova un Reglament d'organització intern que reflecteix el pacte entre els partits polítics integrants del Govern metropolità: PSC, PSUC i CiU. A la darrera sessió plenària de l'any s'adreça per primera vegada una sol·licitud al Parlament de Catalunya que tracta de cercar, mentre no s'aprovi la Llei d'Organització Territorial, una organització més democràtica del propi Consell que reflecteixi la proporció entre habitants i representants elegits. A tal fi, es demana que s'hi puguin incorporar amb veu i vot tots els alcaldes de l'àmbit metropolità. Mentrestant, el mateix Consell n'acorda la incorporació amb veu i sense vot.

L'abril de 1985 es publica la Llei Reguladora de les Bases de Règim Local, on apareix per primera vegada la regulació legal d'àrea metropolitana. La Comissió Permanent es converteix en Comissió de Govern en base al principi que l'òrgan de govern de l'àrea estigui format per tots els municipis que la componen i es reitera la petició, feta un any abans davant del Parlament, perquè els alcaldes siguin al Consell amb veu i vot.

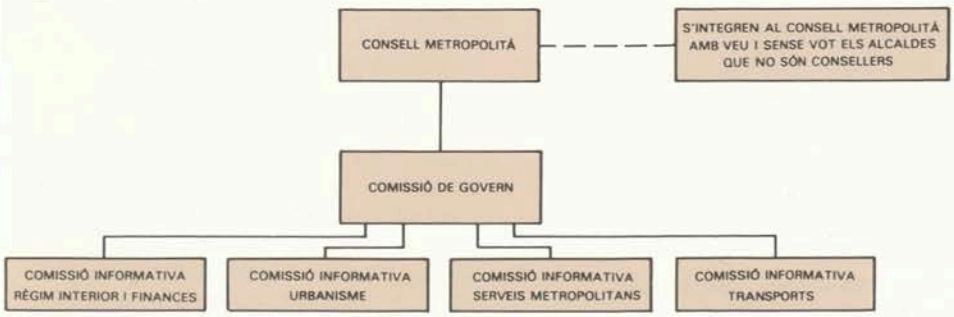
Les Comissions Informatives refermen el caràcter d'òrgans deliberants per a la preparació i l'estudi dels temes que hagin de ser sotmesos al Consell Metropolità. El Consell n'estableix el nombre i la denominació, a proposta del president, i adscriu a cadascuna els membres que les hagin de formar. El paper motor que avui juguen aquestes Comissions és important, donat el caràcter eminentment col·legiat de la CMB, perquè permet que els temes que arriben a decisió del Consell hagin estat prou debatuts de forma prèvia per tots els alcaldes metropolitans. De fet, també s'hi sotmeten els temes de Comissió de Govern i els que per decisió del president li corresponen.

A les Comissions Informatives i a la de Govern es produeix la trobada entre els

26.1.
Òrgans unipersonals

26.2.
Òrgans col·legiats

EVOLUCIÓ DEL PERSONAL DE LA CMB

	1983		1984		1985		1986		1987	
	núm.	%	núm.	%	núm.	%	núm.	%	núm.	%
Personal funcionari	312	96,3	352	94,4	329	89,4	302	78,4	293	69,1
Personal laboral	—	—	10	2,7	28	7,6	70	18,2	117	27,6
Personal eventual	5	1,5	6	1,6	6	1,6	8	2,1	9	2,1
Gerent i Directors de S.	7	2,2	5	1,3	5	1,4	5	1,3	5	1,2
Total	324	100	373	100	368	100	385	100	424	100

Distribució de la plantilla segons titulacions acadèmiques, 1987.

	A Tècnics superiors		B Tècnics mitjans		C Batxillerat i FP2		D FP1 i graduat escolar		E Estudis primaris		TOTAL	
	núm.	%	núm.	%	núm.	%	núm.	%	núm.	%	núm.	%
Personal funcionari	86	29,3	33	11,3	72	24,6	92	31,4	10	3,4	293	100
Personal laboral	20	17,1	16	13,7	21	17,9	43	36,8	17	14,5	117	100
Personal eventual	9	100	—	—	—	—	—	—	—	—	9	100
Gerent i Directors de S.	5	100	—	—	—	—	—	—	—	—	5	100
Total	120	28,3	49	11,6	93	21,9	135	31,8	27	6,4	424	100

interessos municipals i els interessos metropolitans per un costat, i entre les propostes tècniques procedents de l'estructura administrativa i les propostes o decisions polítiques per un altre.

La Gerència és l'òrgan executiu de la Comissió de Govern, sota la dependència immediata de la Presidència i la Vice-presidència, i d'ella depèn l'estructura tècnico-administrativa de la CMB.

Aquesta s'ha organitzat, durant el període 1983-1987, en quatre Direccions de Serveis: Urbanisme, Serveis Metropolitans, Transports i Programació i Finances. Les tres primeres són finalistes en el sentit que porten a terme competències metropolitanes específiques. La Direcció de Serveis de Programació i Finances realitza, en part, tasques finalistes en temes de promoció econòmica. La resta de l'estructura administrativa (Gerència, la resta de D.S. de Programació i Finances, l'Assessoria de Relacions i Comunicacions i l'Assessoria de Cooperació Tècnico-Científica) forma l'estructura de serveis centrals i de suport de les activitats de la CMB. Aquesta organització permet una fàcil connexió amb les Comissions Informatives i, per tant, entre estructura política i estructura tècnico-administrativa, i facilita una eficient gestió en separar funcions finalistes i funcions centrals. A més, la CMB ha potenciat també la gestió indirecta en tots aquells temes on es requeria una estructura gerencial pròpia i la cooperació amb altres institucions. En l'annex es pot veure la relació de les empreses metropolitanes, de les empreses i organismes amb participació metropolitana i dels ens de gestió interns establerts per la CMB per a temes concrets.

L'organigrama i l'evolució del personal de la CMB es recull en el gràfic i els quadres annexos. La plantilla pressupostària de la CMB es compon, l'any 1987, de 424 places. D'altra banda, per a la realització de diverses feines de caire eventual (vigilància forestal, repoblació, enquestes, etc.), la CMB ha ocupat, a través de convenis en col·laboració amb l'INEM, un total de 370 persones l'any 1983, 84 el 1984, 171 el 1985 i 959 el 1986, amb unes durades contractuals que van de tres a sis mesos.

Serveis centrals i de suport dels ajuntaments

En els darrers anys la CMB ha anat assumint un doble paper des del punt de vista tècnico-administratiu de la gestió:

— Realitza una funció de **serveis centrals** per a totes aquelles activitats o competències d'àmbit metropolità.

— Realitza una funció de **suport i assessorament tècnic als ajuntaments**, especialment als més petits.

L'actuació com a serveis centrals permet d'assolir tres objectius fonamentals:

— **Coordinació entre les diferents competències sectorials:** Difícilment es poden separar les decisions, per exemple, urbanístiques, de les decisions sobre transports. L'existència d'una administració única permet d'assegurar la compatibilitat entre les decisions sectorials o funcionals.

— **Coordinació vertical entre els municipis i la institució metropolitana:** Els serveis tècnics de la CMB asseguren que les decisions polítiques adoptades com a consens entre interessos municipals i interessos metropolitans són executades de manera coordinada amb els serveis tècnics dels diferents ajuntaments de l'àrea.

— **Coordinació horitzontal entre els municipis:** La realitat metropolitana descrita anteriorment posa de manifest l'enorme complexitat de les interrelacions entre els municipis del continu urbà de Barcelona. Això ha portat a la CMB a realitzar una funció de coordinació entre les actuacions que afecten diversos municipis al mateix temps.

Pel que fa a la segona funció esmentada, i a petició dels propis ajuntaments, s'ha assumit cada cop més un paper de suport i d'assessorament als municipis, amb un triple objectiu:

— **Facilitar economies d'escala i una major eficiència en la prestació de serveis** d'àmbit municipal, però que els municipis petits difícilment poden desenvolupar per si sols.

— **Oferir als municipis recursos tècnics, financers i humans** per a la realització de les seves funcions.

— **Donar suport als municipis en la seva relació amb altres interlocutors,** tant de l'Administració com d'altres sectors econòmics i socials.

Aquestes formes de cooperació permeten d'assegurar un sistema de decisions que facilita el consens entre els municipis per a tots els temes d'interès comú. L'estructura administrativa de la CMB possibilita que els costos d'execució de les decisions siguin molt més reduïts que si existissin només els municipis o que si es creessin diversos ens de gestió per als diferents temes sectorials o per a distints àmbits geogràfics dins de l'àrea metropolitana.

Els serveis centrals i de suport als ajuntaments són:

Programació i finances

Coordinació i gestió econòmico-financera
Programació i pressupostació
Control i gestió de despeses
Control de la gestió d'inversions
Control de la gestió de serveis
Assessorament financer
Homologació y coordinació fiscal
Ordenances fiscals metropolitanes i tarifes de serveis públics

Suport tècnic informatiu
Informació de base
Estadística i anàlisi territorial
Tècniques de programació i avaluació de projectes

Patrimoni
Gestió del patrimoni
Contractació
Subministraments

Intervenció i dipositaria
Intervenció i fiscalització de despeses i ingressos
Comptabilitat i control pressupostari
Control d'ens metropolitans
Dipositaria i gestió de tresoreria

Centre de dades i cartografia
Informatització interna
Manteniment i mecanització cartografia de base
Treballs de dibuix tècnic

Personal
Gestió de la plantilla i personal contractat
Gestió de serveis d'ordre intern

Comunicació i relacions
Servei premsa i medis de comunicació
Relacions públiques y protocol
Servei de publicacions

A continuació es descriuen alguns dels serveis centrals i de suport als ajuntaments que porta a terme la CMB:

Centre de dades i cartografia

En el període 1983-1986 la CMB ha donat un fort impuls a la informatització dels seus serveis. La compra i instal·lació de nous equips ha permès un fort increment dels serveis informàtics, utilitzats tant per a la gestió administrativa interna (seguiment d'expedients, ofimàtica, control de presència, comptabilitat...) com per a feines específiques.

Pel que fa a la producció cartogràfica de base, que ha estat una constant al llarg de la pròpia existència de la institució i de la seva antecessora Comissió d'Urbanisme i Serveis Comuns de Barcelona i altres Municipis, les darreres actuacions s'han centrat en:

a) Mantenir actualitzada l'escala 1:2000, mitjançant vols fotogramètrics que es realitzen amb una periodicitat màxima de quatre anys. Cal fer esment també de la voluminosa tasca desenvolupada en la transcripció del PGM de l'escala 1:5000 a la 1:2000.

b) D'altra banda es disposa de l'aixecament topogràfic i parcel·lari de precisió a escala 1:500, per a tot l'espai ocupat pel sòl urbà als municipis de la CMB. Aquesta cartografia serveix de base gràfica per a la revisió dels nous valors cadastrals.

Sistema mecanitzat de base de dades cadastrals

Es tracta d'un sistema d'actualització permanent i d'utilització polivalent. La finalitat principal n'es servir de suport per al càlcul —pràcticament automatitzat— dels valors a liquidar en concepte de Contribució Territorial Urbana, tribut que està destinat a convertir-se en el més important per a les hisendes locals i metropolitanes. D'altra banda, el sistema constitueix una detallada i molt completa base de dades urbanes, susceptible de múltiples aplicacions relacionades amb el planejament i la gestió urbanística i de serveis, tant a nivell municipal com metropolità.

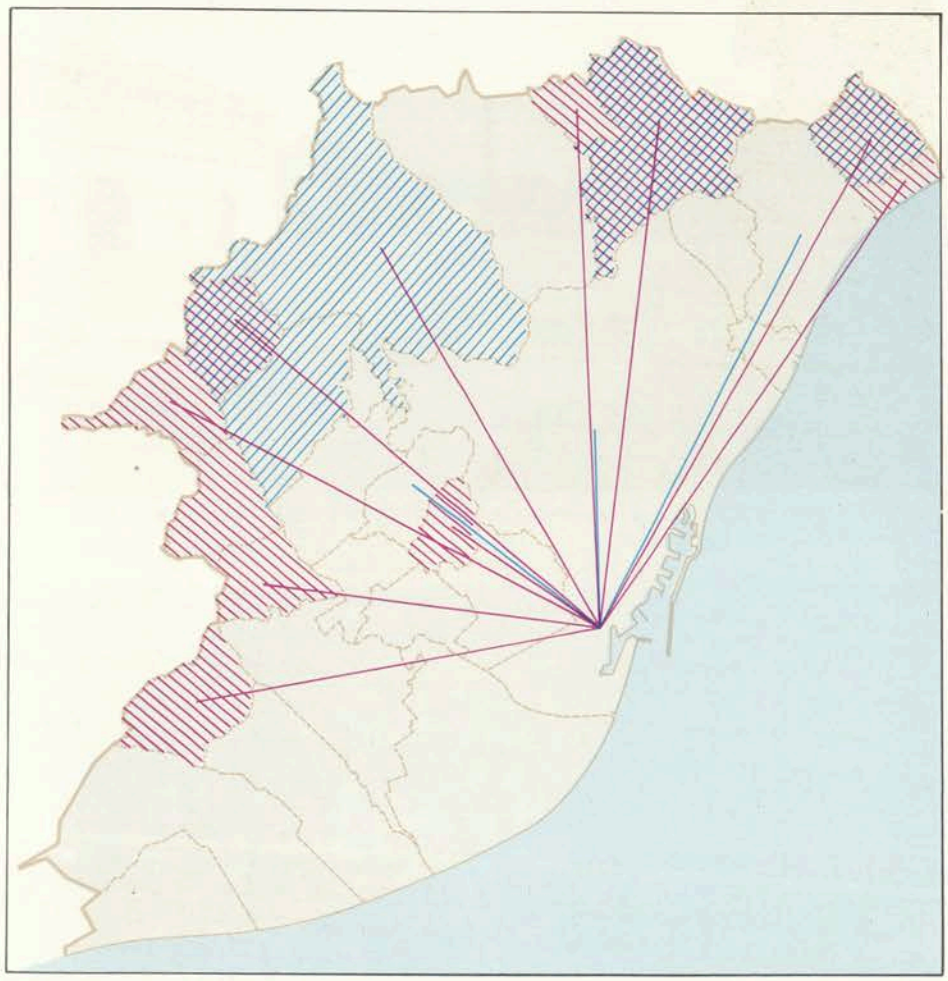
Fins al moment actual són ja dotze els municipis que utilitzen el sistema per a la gestió del seu Cadastre, mitjançant una connexió informàtica amb l'ordinador central de la CMB, possibilitat que queda oberta per a la resta d'ajuntaments que decideixin incorporar-s'hi. La importància i atractius d'aquest nou sistema d'informació territorial municipal fa que hagi estat seleccionat pel Ministerio de Industria y Energía com a treball pilot a desenvolupar i aplicar a altres administracions locals dins del programa PEIN 1985, i que se li hagi atorgat la corresponent subvenció; es tracta sens dubte d'un dels projectes capdavanters dins dels diferents treballs de mecanització i tractament de la informació endegats per l'Administració local a Espanya.

La informació de base i sectorial

L'acompliment de les funcions de la CMB requereix disposar d'una àmplia i àgil base informativa de la realitat metropolitana i dels municipis que la conformen, com a element de suport imprescindible per al planejament, la gestió i la presa de decisions.

En aquest camp pot distingir-se entre la informació de caràcter i ús més general i l'orientada a determinades actuacions específiques.

27.
Serveis informàtics als municipis
Línies de connexió externes. Centre de Dades de la CMB

— Ajuntaments Cadastre Padró
Recaptació, I.T.V.

General

Comprèn principalment les informacions d'ordre demogràfic, sòcio-econòmic i territorial.

— *Padró d'Habitants de 1986:* Subvenció parcial i coordinació de l'operació dels 27 municipis metropolitans; realització de les explotacions.

— *Fitxer Municipal Metropolità:* Base de Dades dels municipis metropolitans amb 2000 variables per a cada municipi.

— *Base de Dades Territorial:* Sistema informatitzat de geo-referenciació de dades estadístiques en petites unitats territorials.

— *Estudis demogràfics, sòcio-econòmics i territorials*

— *Publicacions d'estadístiques metropolitanes*

Específiques

— *Promoció econòmica:* Inventari d'empreses de l'àmbit metropolità, cens de sòls i naus industrials, subministrament d'informació a empreses, etc.

— *Transports:* Explotacions i anàlisis de la mobilitat obligada i no obligada, arxiu de característiques sòcio-econòmiques i urbanístiques de les zones de transports, graf de la xarxa viària bàsica, aforaments de trànsit.

— *Control ambiental:* Cens d'indústries potencialment contaminants.

Coordinació fiscal

Una de les funcions atribuïdes a la institució metropolitana és la coordinació fiscal. El propi decret de constitució de la CMB disposa que el règim fiscal que aplicaran els municipis de l'àmbit serà el de la Carta de Barcelona.

En aquesta direcció, s'ha actuat en tres camps diferents durant aquest període:

a) Coordinació de tarifes d'Ordenances Fiscals.

b) Assistència tècnica per establir els Valors Bàsics del Sòl.

c) Participació en el «Consorci per a les Contribucions Territorials» i en la realització del projecte de Cadastre Polivalent, anteriorment descrit.

Taula 1. Evolució instal·lació informàtica

Any*	1984	1985	1986
Memòria central (Mb)	4	8	32
Capacitat procés (Mips)	1	1.7	2 × 1.7
Memòria en disc (Mb)	1.160	1.160	2.400
Terminals	34	64	104
Impressores	16	46	60
Processadors de textos	—	11	18
Microordinadors	1	2	3

* Dades referides a 31 de desembre.

Patrimoni i contractació

La CMB ha desenvolupat en els darrers anys una important política d'adquisició de sòl per a la ubicació d'equipaments i instal·lacions d'interès metropolità, fins al punt que la superfície de la qual és propietària representa actualment més del 5 % del territori metropolità, i un valor aproximat als 20.000 milions de pessetes. Pel que fa a la gestió d'aquest patrimoni, s'ha procedit a l'inventari complet dels béns mobles i immobles i se n'ha centralitzat tant l'adquisició com el manteniment i l'explotació.

De la mateixa manera, i per tal d'agilitzar i racionalitzar els processos de contractació de qualsevol obra o servei, des de desembre de 1984 s'ha centralitzat la tramitació de sol·licituds d'ofertes de totes les dependències de la CMB. Aquesta mesura permet d'aconseguir una gestió uniforme, una normalització del procediment, un control jurídic acurat de tots els contractes i, a la vegada, obtenir unes ofertes més favorables, en disposar d'un fitxer unificat de proveïdors.

Serveis d'assessorament en matèria de comunicació i relacions

També en l'àmbit de la comunicació i les relacions, la CMB presta serveis que tendeixen a potenciar la capacitat d'actuació dels municipis, especialment d'aquells que per les seves dimensions o recursos no poden disposar de les infrastructures necessàries.

Aquests serveis es concreten especialment en:

— Assessorament en matèria de comunicació.
— Suport a emissores i revistes locals.
— Difusió d'activitats i realitzacions dels municipis metropolitans.
— Assessorament i col·laboració per a la realització de publicacions de divulgació, material àudio-visual, etc.
— Assistència tècnica en matèria de relacions públiques.
— Coordinació de la participació dels municipis a la Fira de Mostres, Festival de la Infància, Municipàlia, etc.
— Ajut tècnic a determinades fires locals.
— Col·laboració en la millora del disseny urbà.
— Difusió entre els municipis metropolitans d'experiències en el camp de l'urbanisme i els serveis produïdes a altres països.
— Assessorament en altres àmbits, tenint en compte la complexa realitat social i cultural de l'àmbit metropolità.

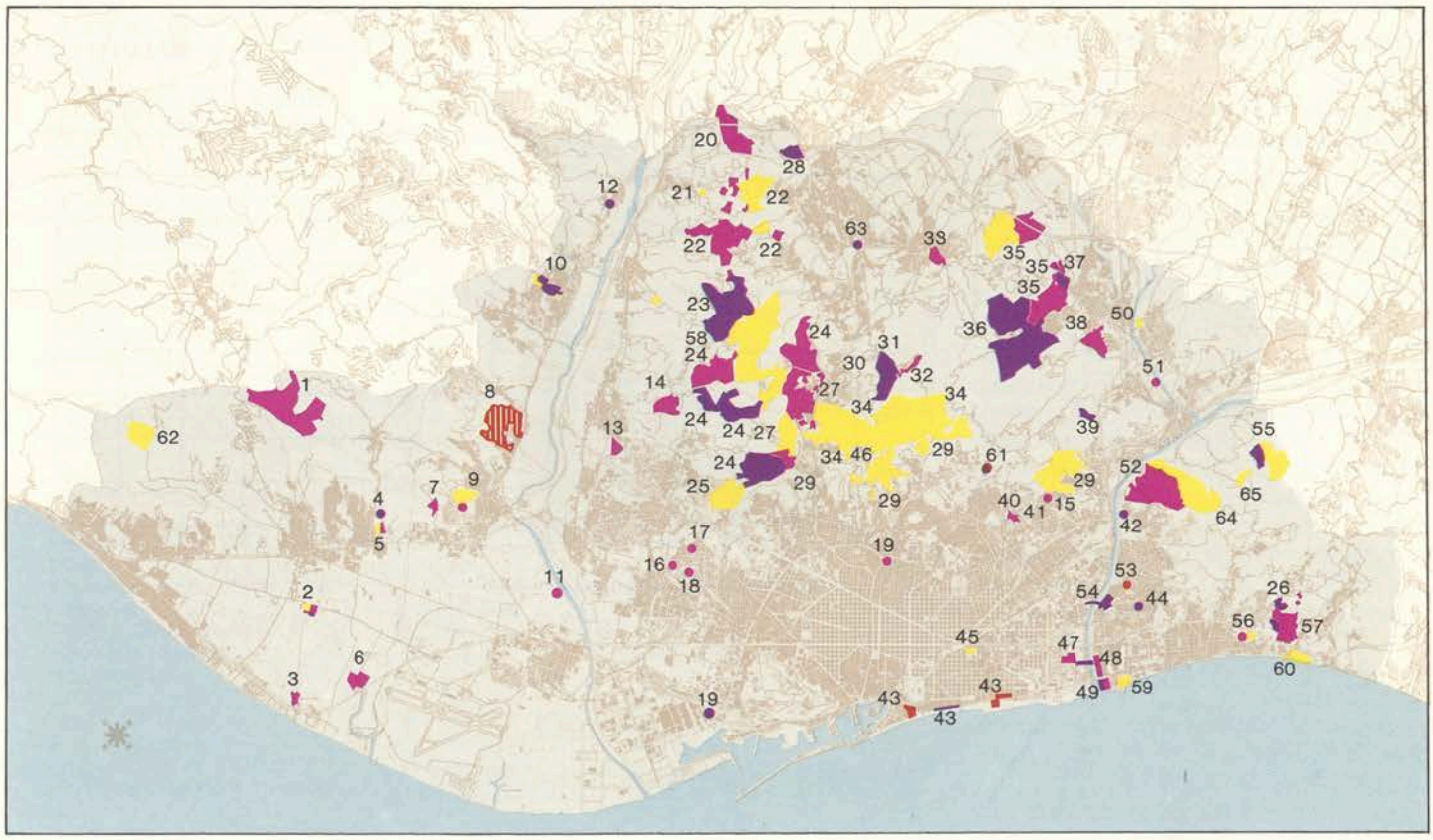

Patrimoni Metropolità del Sòl. Terrenys de l'antiga fàbrica de la Catalana de Gas a l'Arenal. Poblenou (Barcelona).

Patrimoni Metropolità del Sòl. Can Coll, Collserola.

28.
Patrimoni Metropolità del Sòl

Adquisicions anteriors a desembre de 1982

Adquisicions realitzades en el període 1983-1986:

Definitives

Compartides amb d'altres institucions

En tràmit d'adquisició.

1. Parc forestal de St. Climent de Llobregat, St. Climent de Ll.
2. Planta de reciclatge (sector les Marines), Gavà.
3. Estació depuradora Gavà-Viladecans, Viladecans.
4. Can Picó, Viladecans
5. Sector Torre-roja, Viladecans.
6. Parc Esportiu Litoral, Gavà-Viladecans.
7. Camps Blancs, Sant Boi.
8. Colònia Güell, Sta. Coloma de Cervelló.
9. Sector la Muntanyeta, Sant Boi.
10. Parc forestal de St. Vicenç, St. Vicenç dels Horts.
11. Finca Can Comas, el Prat.
12. Can Sona Vell, Pallejà.
13. Parc Torreblanca, Sant Joan Despí.
14. Finca la Salut, St. Feliu de Ll.
15. Guineueta, Barcelona.
16. Sector Can Serra, l'Hospitalet de Ll.
17. Sector la Bòbila, Esplugues.
18. Parc de les Planes, l'Hospitalet de Ll.
19. Seu de la CMB, Barcelona.
20. Cementiri Roques Blanques, el Papiol.
21. Sector les Escletxes, el Papiol.
22. Parc forestal de Collserola (sector nord-oest), el Papiol, Molins de Rei.
23. Parc forestal de Collserola (sector occidental), Molins de Rei, St. Just Desvern, Sant Feliu de Ll.
24. Parc forestal de Collserola (sector Sant Just Desvern, Sant Feliu de Ll.), Barcelona.
24. Parc forestal de Collserola (sector occidental: Grau Perellada), St. Feliu de Ll.
25. Sector Puig d'Ossa, Sant Feliu de Ll.
26. Pomar Industrial, Badalona.
27. Parc forestal de Collserola (sector Vallvidrera-les Planes), Barcelona.
28. Sector Ca n'Ubach, St. Cugat del Vallès.
29. Façana Barcelona (espais i zones verdes), Barcelona.
30. Parc forestal de Collserola (sector Can Cases), St. Cugat del Vallès.
31. Parc forestal de Collserola (sector Can Boba), St. Cugat del Vallès.
32. Parc forestal de Collserola (sector Sol i Aire), St. Cugat del Vallès.
33. Sector Torreblanca, St. Cugat del Vallès.
34. Parc forestal de Collserola (sector central), St. Cugat del Vallès.
35. Centre direccional St. Cugat-Cerdanyola, Cerdanyola.
36. Can Coll, Cerdanyola.
37. Sector Can Planes, Cerdanyola.
38. Polígon Canaletes, Cerdanyola.
39. Parc forestal de Collserola (sector oriental), Montcada i Reixac.
40. Ca n'Ensenya, Barcelona.
41. Roquetes, Barcelona.
42. Can Zam, Sta. Coloma de Gramenet.
43. Zona Costanera Metropolitana (Catalana de Gas i Electricitat, S.A.), Barcelona.
44. Badalona-Llefià, Badalona.
45. Hispano-Olivetti, Barcelona.
46. Serra Vilana, Barcelona.
47. Sector Sud-oest del Besòs, St. Adrià de Besòs.
48. Marina-Besòs, St. Adrià de Besòs.
49. Parc Litoral del Besòs, St. Adrià de Besòs.
50. Sector Can Massacs, Ripollet.
51. La Ferreria, Montcada i Reixac.
52. Parc Sant Mateu, Sta. Coloma de Gramenet.
53. Sector del Moto-Cross, Sta. Coloma de Gramenet.
54. Sector de l'Esperit Sant, Sta. Coloma de Gramenet.
55. Sector Bosc de la Guiu, Montcada i Reixac.
56. Finca Arnús, Badalona.
57. Parc forestal de Badalona, Badalona.
58. Ca n'Amigó de Dalt, Molins de Rei.
59. Cros, Badalona.
60. Façana Marítima, Montgat.
61. Catalana de Gas. Horta, Barcelona.
62. Urbanització Parc de Gavà, Gavà.
63. Terreny dipòsit d'aigua, St. Cugat del Vallès.
64. Parc Urbanització Vallensana, Montcada i Reixac.
65. Parc Urbanització Nova Vallensana, Montcada i Reixac.

Dades econòmico-financeres

L'evolució i l'estructura dels pressupostos 1983-1986

L'evolució dels pressupostos en el període de 1983-1986 presenta un creixement molt notable: les despeses han passat de 4.307 milions l'any 1983 a 18.460 l'any 1986. La previsió per a 1987 és de 26.862 milions (gràfic 29.1).

El fort creixement que hi ha l'any 1985 ve donat pel finançament del Pla de Sanejament, que a partir d'aquest any gestiona la CMB, i per la important inversió realitzada en l'adquisició de sòl per a la façana marítima i la compra de la planta d'Abrera. Al mateix temps, cal recordar que a partir de 1985 la CMB rep ingressos suplementaris de l'Estat a través del Fons Nacional de Cooperació Municipal. Els recursos financers amb els quals compta la institució metropolitana tenen un origen mixt:

— Ingressos ordinaris. Són els formats per les transferències de l'Estat i d'Administracions locals i per les taxes.

L'aportació de l'Estat pot dividir-se en dos blocs: 1) les transferències derivades del traspàs a la CMB de competències estatals (transports, urbanisme); 2) la participació en el FNCM, que recull de forma parcial la consideració del territori metropolità com un únic municipi. Per al conjunt dels anys 1985, 1986 i 1987 això ha representat un total de 8.809 milions de pessetes.

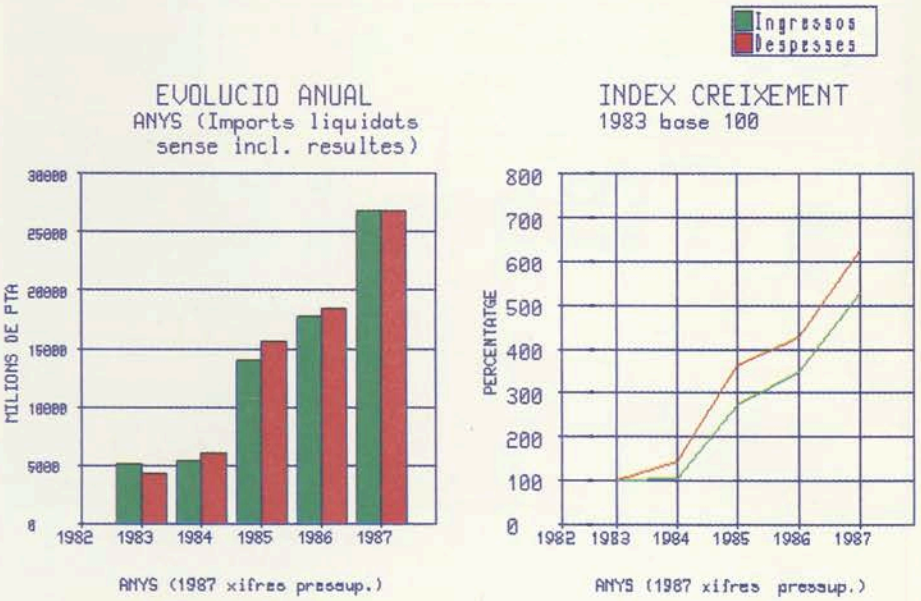
El finançament procedent de les transferències de l'Estat representa el 23,6 % dels ingressos de l'Administració metropolitana l'any 1985, i el 20 % l'any 1986. Les aportacions municipals i de la Diputació Provincial corresponen a un 3 % de llurs pressupostos ordinaris. Signifiquen al voltant d'un 20 % dels ingressos metropolitans (uns 3.250 milions per a 1986). Les taxes i altres ingressos per serveis representen aproximadament un 10 % dels ingressos (uns 1.865 milions per a 1986).

— Ingressos finalistes. Són aquells ingressos destinats a finançar actuacions concretes (aportació de la Generalitat al Pla de Sanejament, complement de tarifa d'aigua per a la planta d'Abrera, etc.). Han representat el 30,4 % dels ingressos metropolitans l'any 1985 i el 34,5 % l'any 1986.

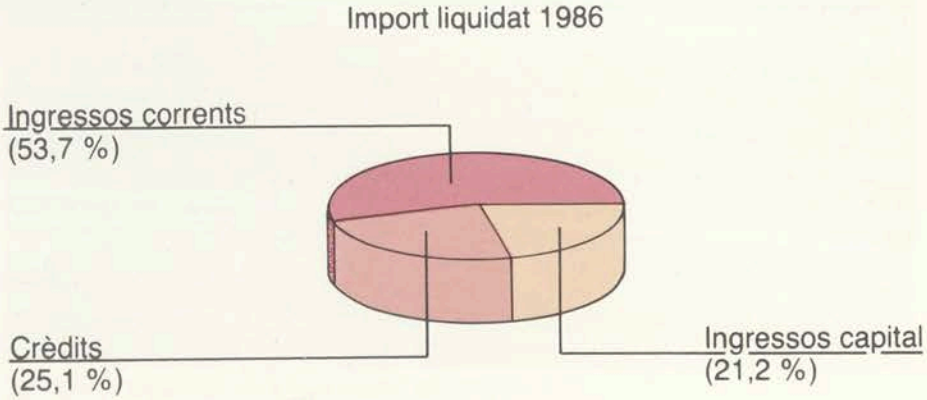
— Endeutament

Els ingressos derivats de l'*endeutament* estan associats a la vocació inversora de la CMB. Sobre els ingressos de l'any 1985 han representat el 16 %, i per a 1986 un 25 %. En xifres absolutes han estat de 2.472 milions i 4.405 milions respectivament.

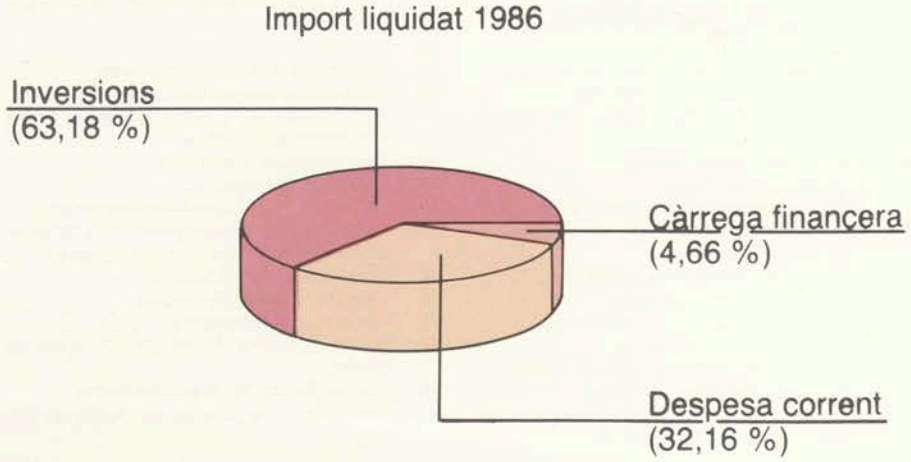
29.1.
Pressupost dels anys 1983-1987

29.2.
Pressupost d'ingressos

29.3.
Pressupost de despeses

Evolució de les finances metropolitanes

Evolució dels ingressos

(imports reconeguts i liquidats, en pessetes)

Ingressos	1983	1984	1985	1986	1987*
Taxes i altres	696.033.802	737.176.564	1.654.216.700	2.665.438.453	2.060.701.743
Transferències corrents	2.453.977.688	3.775.683.055	6.886.173.200	7.182.580.978	8.026.508.000
– FNCM	—	—	2.850.000.000.	2.850.000.000	3.109.000.000
– Estat (MOPU i MAT)	807.700.000	900.400.000	730.340.000	422.948.000	420.158.000
– Aportacions municipals	1.560.326.967	2.700.696.882	3.059.120.651	2.669.210.042	2.866.340.000
– Aportacions provincials	85.950.721	174.586.173	246.712.549	246.712.549	250.000.000
– Junta Sanejament	—	—	—	976.588.892	1.365.000.000
– Altres	—	—	—	17.121.495	16.010.000
Transferències capital	1.234.270.000	134.653.431	2.949.264.676	3.054.551.455	6.435.110.940
Endeutament	720.000.000	660.697.047	2.472.339.995	4.471.167.757	10.340.030.000
Recursos extraordinaris (super. i romanents)	385.234.160	1.488.158.339	1.204.708.234	461.933.892	—
Total	5.489.515.650	6.796.368.436	15.166.702.805	17.835.672.535	26.862.350.683

* Pressupost 1987

Evolució de les despeses

(imports reconeguts i liquidats, en pessetes)

Despeses	1983	1984	1985	1986	1987*
Personal	748.803.608	897.660.210	1.093.483.956	1.308.291.676	1.589.053.087
Compres de béns i serveis	902.039.285	1.171.369.592	1.382.750.003	1.777.122.658	1.924.132.293
Transferències corrents	93.809.407	184.432.799	1.864.057.847	2.848.944.161	2.442.728.639
– Transport urbà	—	—	1.125.900.000	1.595.490.462	403.600.000
– Sanejament	—	44.500.000	472.035.927	943.111.608	1.340.000.000
– Altres	93.809.407	139.932.799	266.121.920	310.342.091	699.128.639
Càrrega financera	231.662.359	511.372.411	694.536.692	860.150.949	2.504.717.664
Inversió real	2.234.197.245	2.133.691.556	5.931.894.799	6.901.899.452	8.086.912.000
Transferències capital	96.607.773	1.050.954.015	3.344.782.544	4.030.271.722	10.158.777.000
Altres		132.700.000	360.000.000	733.809.237	156.030.000
Total	4.307.119.677	6.082.180.583	14.671.505.841	18.460.489.855	26.862.350.683

* Pressupost 1987

Despeses

Quant a l'estructura i evolució de les despeses es recull en el quadre annex. Alguns dels punts més significatius són els següents:

— Les despeses de personal tenen una participació decreixent dins l'estructura pressupostària, passant d'un 17 % l'any 1983 a un 7,5 % l'any 1986.

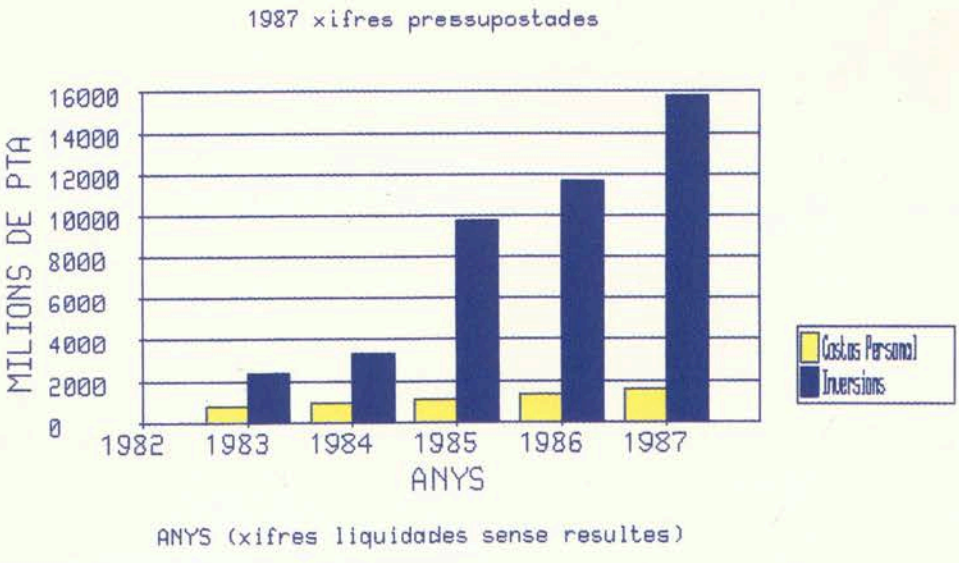
— Les compres de béns i serveis també tenen la mateixa evolució: passen d'un 20 % l'any 1983 a un 9,5 % l'any 1986.

— L'increment més significatiu es dóna en el capítol de transferències corrents que passen d'un 2 % l'any 1983 a un 19 % l'any 1986. Això és degut, principalment, a les destinades a transport públic (7,6 % l'any 1985 i 9,3 % per 1986), a les de sanejament (3,1 % i 7,7 %, respectivament) i a la creixent importància de les formes de gestió descentralitzada en la prestació de serveis i funcions metropolitanes.

— La participació de les inversions es manté percentualment per sobre del 50 % durant tots els anys i, en termes absoluts, té un fort increment que s'analitza detalladament més endavant. La relació entre pesseta invertida i pesseta gastada en personal en aquest període (gràfic 2) indica una creixent eficiència de la CMB, en passar d'1,90 pessetes invertides per 1 pesseta gastada en personal l'any 1983 a 9,95 pessetes invertides per 1 pesseta gastada en personal l'any 1987.

— La càrrega financera assumida per la CMB en aquest període se situa al voltant del 9 % dels ingressos corrents i està formada per les anualitats d'interessos i d'amortitzacions tant de crèdits concertats anys anteriors com pels sol·licitats l'any en qüestió.

30.
Inversió i costos de personal

Inversions executades 1983-1986

La inversió realitzada per la CMB en el període 1983-1986 és de 15.607 milions de pessetes.

Aquesta xifra correspon a la inversió executada (és a dir, pagada), i la integren la suma de la inversió directa de la CMB (93,45 % del total) i les transferències de capital als municipis metropolitans per a la realització de projectes d'inversió local, que constitueixen el 6,55 % del total invertit (taula 1).

En el període 1983-1986 la xifra d'inversions directes, en pessetes corrents, s'ha multiplicat per 5,5; aquest creixement és indicatiu de la gran dinàmica inversora que té la institució metropolitana.

El finançament d'aquesta inversió ha estat mixt: recursos propis, crèdits i recursos específics.

En la taula núm. 2 figura l'evolució de cada font de finançament en relació a la xifra d'inversió proposada.

Convé destacar que el percentatge de distribució de les diferents fonts de finançament varia de forma considerable l'any 1986, a causa de l'augment important dels recursos específics (transferència del Pla de Sanejament i complement de tarifa de l'aigua).

La distribució de la inversió per grans funcions figura en la taula núm. 3. Gairebé el 50 % de la inversió està destinat a serveis metropolitans, bàsicament sanejament i abastament d'aigua i tractament de residus sòlids.

El següent camp important d'inversió és el que es refereix a política urbana, que engloba tot un seguit d'actuacions en parcs, espais verds, promoció de sòl urbà, i també tot el que fa referència a la cooperació metropolitana, a través de les operacions vertebradores del territori, i de la participació en el Pla d'Obres i Serveis de Catalunya.

Les infrastructures viàries representen el 14,22 % de la inversió metropolitana, i comprenen la xarxa local i la supramunicipal, així com la metropolitana, on s'inclou també la supressió de passos a nivell.

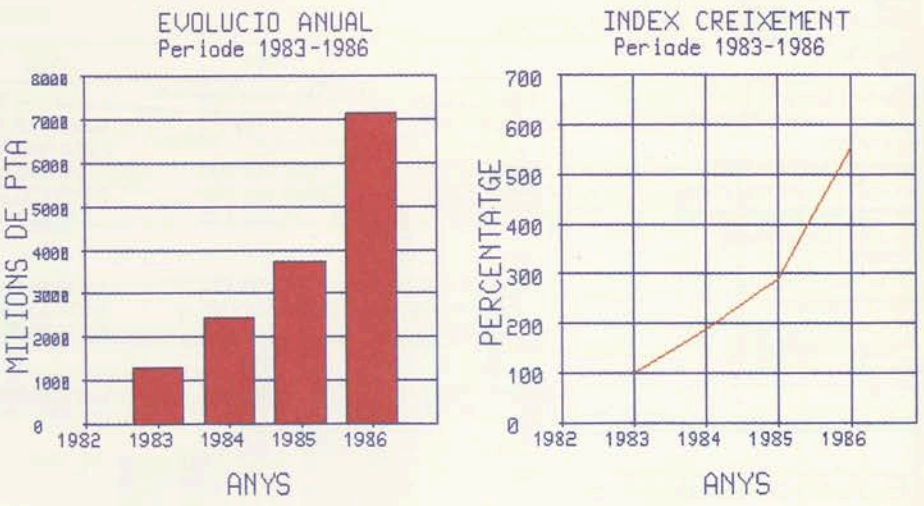
Del 5,92 % corresponent a les grans opcions territorials, el 60,64 % és destinat a la façana marítima i costanera i el 39,36 % al parc de Collserola.

En l'apartat de serveis interns s'inclouen les inversions en Cartografia, Centre de Dades i l'adequació de la seu social.

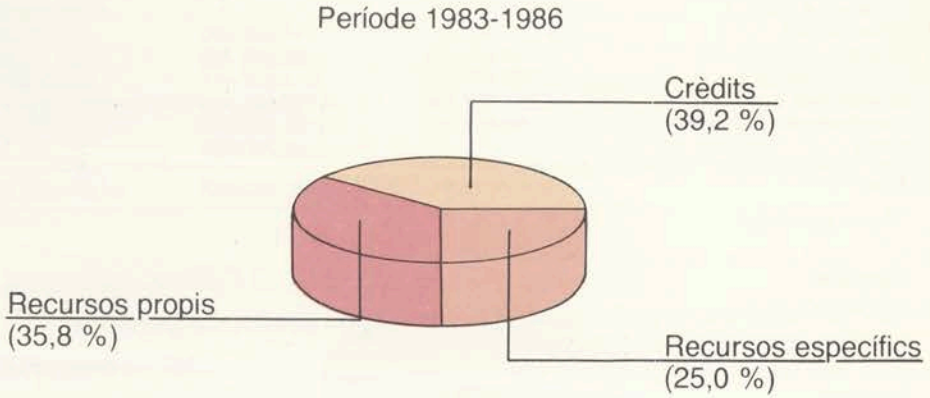
Les inversions en promoció econòmica varen començar el 1985 amb la creació dels Eixos de Promoció Industrial i és a partir de 1986 quan han passat a ser més significativa.

Pel que fa al transport, la inversió es desglosa en els capítols d'equipaments, infrastructura i taxis.

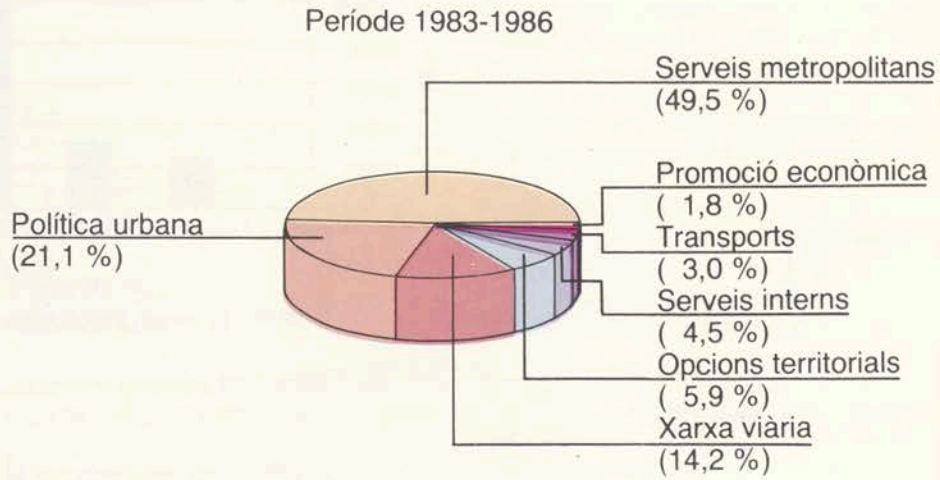
31.1.
Inversió directa

31.2.
Finançament de la inversió

31.3.
Distribució de la inversió

TAULA 1

Distribució de la inversió executada 1983-1986
(xifres en milers de pta.)

Any	Inversió directa	Transferències	Total
1983	1.292.633	130.938	1.423.571
1984	2.422.602	143.369	2.565.971
1985	3.722.688	270.600	3.993.288
1986	7.146.202	477.855	7.624.057
Total	14.584.125	1.022.762	15.606.887

TAULA 2

Finançament de la inversió executada 1983-1986 (xifres en milers de pta.)

Any	Import inversió	Crèdits	Recursos propis	Recursos específics
1983	1.423.571	617.900	777.228	28.443
1984	2.565.971	972.900	1.558.315	34.756
1985	3.993.288	543.600	2.544.961	904.727
1986	7.624.057	3.989.462	701.395	2.933.200
Total	15.606.887	6.123.862	5.581.899	3.901.126
	100,00 %	39,23 %	35,76 %	24,99 %

TAULA 3

Distribució de la inversió per grans funcions (xifres en milers de pta.)

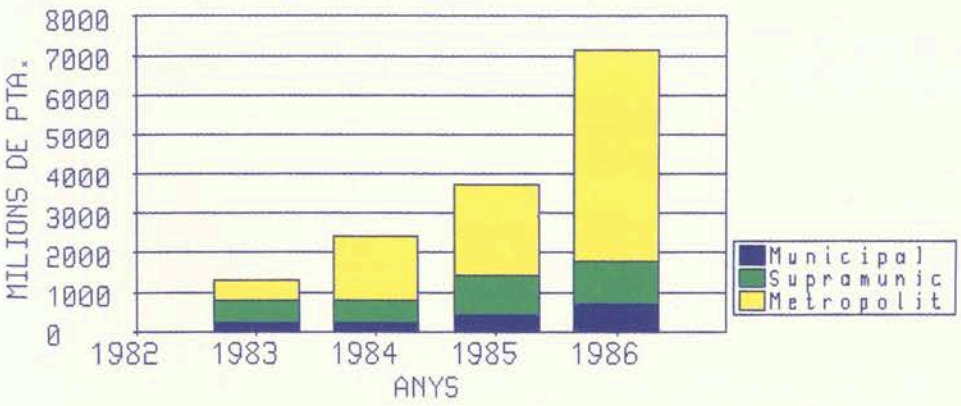
	Inversió Directa				Transfer.	Total	
	1983	1984	1985	1986	1983-1986	1983-1986	%
Política urbana	320.654	323.852	777.335	955.772	919.539	3.297.152	21,12 %
Grans opcions territorials (Faç. marítima i costanera)	93.606	4.044	54.041	772.596	—	924.287	5,92 %
Xarxa viària	184.389	349.011	624.602	1.061.904	—	2.219.906	14,22 %
Transports i comunicacions	41.191	29.626	171.214	222.751	—	464.782	2,97 %
Serveis metropolitans	622.234	1.699.854	1.884.972	3.407.502	103.223	7.717.785	49,45 %
Promoció econòmica	—	—	41.643	245.004	—	286.647	1,83 %
Serveis interns	30.559	16.215	168.881	480.673	—	696.328	4,46 %
Total	1.292.633	2.422.602	3.722.688	7.146.202	1.022.762	15.606.887	100,00 %

TAULA 4

Resum inversió executada per àmbits de serveis (xifres en milers de pta.)

	Inversió Directa				Transfer.	Total	
Nivells de servei	1983	1984	1985	1986	1983-1986	1983-1986	%
Total municipal	213.003	232.777	426.564	716.078	922.436	2.510.858	16,08 %
Total supramunicipal	566.015	556.432	974.429	1.048.255	25.576	3.170.707	20,31 %
Total metropolitana	513.615	1.633.393	2.321.695	5.381.869	74.750	9.925.322	63,59 %
Total inversió	1.292.633	2.422.602	3.722.688	7.146.202	1.022.762	15.606.887	100,00 %

31.4.
Inversió directa per nivells de servei.

Les actuacions concretes en què es destinen majors recursos són les que es detallen a continuació i representen el 41 % del conjunt de la inversió efectuada:

	Milions de ptes.
— Planta d'abast. aigües d'Abrera	2.617,3
— Cinturó Litoral	1.297,8
— Col·lector de Llevant	1.129,5
— Façana marítima	560,5
— Cementiri de Roques Blanques	423,2
— Parc de Collserola	363,8
	6.392,1

Una anàlisi de gran interès per al seguiment de l'actuació de la CMB és la que es desprèn de la classificació de la inversió per nivells d'actuació, és a dir, segons si afecta àmbits municipals, supramunicipals o el conjunt metropolità.
El primer nivel es refereix a inversions que afecten a un sol municipi. El segon correspon a actuacions de caràcter clarament local però que per la seva localització i/o el seu radi de servei afecten diversos municipis. Finalment, es consideren de nivell metropolità les inversions

que tenen efectes estructuradors del conjunt del territori i també les de caràcter global i no localitzable en municipis concrets, o distribuïdes en molts emplaçaments diversos (medi ambient, transports...). Cal advertir que l'assignació de les inversions als diferents nivells esdevé dubtosa en certes ocasions, donada la dificultat d'objectivar l'àmbit real del servei.

En la taula 4 pot apreciar-se que les transferències es destinen gairebé sempre a obres locals donat que són subvencions per a obres d'interès propi dels municipis.

El conjunt de la inversió (directa + transferències) es reparteix de manera desigual. La inversió metropolitana representa un 63,59 % de la total i la inversió local (municipal + supramunicipal) se situa al 36,41 %. En aquesta distribució influeix el fet que de les sis grans actuacions realitzades en aquest període, cinc corresponen a inversions de caràcter metropolità.

El gràfic següent mostra l'evolució d'aquestes magnituds. Pot observar-se que l'any 1983 hi havia una distribució més equilibrada entre tots els nivells; aquest equilibri ha anat desapareixent, i l'any 1986 s'ha arribat a una inversió de caràcter metropolità que ocupa el 70,59 % del total anual, a causa, fonamentalment, de la compra de la planta d'Abrera.

L'examen combinat entre els nivells de serveis i els sectors d'actuació posa de manifest que les inversions municipals es concentren bàsicament en Urbanisme, les supramunicipals en Serveis (especialment en grans infrastructures de sanejament), i les metropolitanes es reparteixen entre diferents sectors com són el finançament de la façana marítima, parc de Collserola i parc del Litoral en Urbanisme; el Cinturó del Litoral, en xarxa viària; la totalitat dels transports; l'abastament d'aigua; els residus sòlids i el Cementiri de Roques Blanques, entre altres.

El patrimoni de la CMB

La CMB, en els darrers anys, ha fet un considerable esforç per a l'ampliació del seu patrimoni de sòl públic i també d'instal·lacions relacionades amb els serveis que presta.

El valor del patrimoni ha passat de 3.356 milions l'any 1982 a 20.236 milions a finals de 1986. Existeixen a més adquisicions aprovades pendents d'incorporar a l'inventari per un valor de 3.699 milions.

El patrimoni de sòl, amb les darreres compres realitzades a Collserola i a la zona costanera, suposa més de 5.000 milions de pessetes i representa més del 5,5 % del total de la superfície de la CMB.

El patrimoni en instal·lacions i edificis es calcula en més de 13.000 milions de pessetes, i destaquen la planta d'Abrera i la nova seu de la CMB.

Patrimoni CMB (en pessetes)

Terrenys	Fins a 1981	1982	1983	1984	1985	1986	Total	% s/Total
Terrenys Collserola	259.130.169	147.866.002	110.299.705	—	36.374.957	286.842.851	840.513.684	4,15 %
Terrenys parcs	422.574.935	200.502.232	85.013.698	47.425.656	36.568.229	69.659.446	861.744.196	4,25 %
Terrenys vials	4.571.271	565.000	37.845.310	3.193.875	16.903.850	210.301.397	273.380.703	1,35 %
Terrenys instal·lac.	163.819.219	5.812.372	35.660.046	24.486.000	146.957.573	2.346.628	379.081.838	1,87 %
Altres terrenys	1.755.846.942	132.870.000	89.103.900	—	226.484.836	343.799.797	2.548.105.475	12,59 %
Urbanitz. il·legals	—	—	—	—	26.472.258	136.512.890	162.985.148	0,80 %
Zona costanera	—	—	—	—	—	260.000.000	260.000.000	1,28 %
Total terrenys	2.605.942.536	487.615.606	357.922.659	75.105.531	489.761.703	1.309.463.009	5.325.811.044	26,31 %
Total acumulat	2.605.942.536	3.093.558.142	3.451.480.801	3.526.586.332	4.016.348.035	5.325.811.044		
Edificis								
Total edificis	262.157.003				1.585.788.435	16.101.423	1.864.046.861	9,21 %
Obres								
Obres instal·lacions					10.657.193.026	876.742.824	11.533.935.850	56,99 %
Obres parcs					379.281.694	284.547.405	663.829.099	3,28 %
Obres vials					—	848.317.573	848.317.573	4,19 %
Total obres					11.036.474.720	2.009.607.802	13.046.082.522	64,46 %
Total patrimoni	2.868.099.539	487.615.606	357.922.659	75.105.531	13.112.024.858	3.335.172.234	20.235.940.427	100,00 %
Total patr. acumulat	2.868.099.539	3.355.715.145	3.713.637.804	3.788.743.335	16.900.768.193	20.235.940.427		
Superf. terrenys (Ha)	821,98	236,64	212,91	5,10	106,07	992,36	2.375,06	
Superf. acumulades	821,98	1.058,62	1.271,53	1.276,63	1.382,70	2.375,06		
% s/superf. total CMB	1,72 %	2,22 %	2,66 %	2,67 %	2,90 %	4,98 %		

Annex: La gestió indirecta

Empreses metropolitanes

S.P.M. Transports de Barcelona, S.A.

F.C. Metropolità de Barcelona, S.A. (S.P.M.)

Empresa Metropolitana
de Sanejament, S.A. (EMSSA)
Data de constitució: 13-9-1983.

Societat de Gestió Metropolitana
d'Abastament d'Aigua, S.A.
(SOGEMASA)
Data de constitució: 3-6-1983.

Societat Urbanística Metropolitana
de Rehabilitació i Gestió (REGESA),
anteriorment Societat Urbanística
Metropolitana Catalana i Marina-Besòs
(MABSA)
Data de constitució: 29-3-1984.
Canvi d'estatuts i de denominació 5-2-1986.

Gestora Metropolitana
de Cementiris, S.A. (G.M.C., S.A.)
Data de constitució: 21-10-1985.

Centre Metropolità d'Informació
i Promoció dels Transports, S.A.
(CETRAMSA)
Data de constitució: 21-5-1986.

Empreses i organismes amb participació metropolitana

Túnels i autopistes del Tibidabo, S.A.
(TABASA)
Any fundació: 15-7-1967.
Participació de la CMB en el capital social:
Import: 199.500.000,– Pta.
Percentatge: 19,95 %.

Tractament i Eliminació de Residus, S.A.
(TERSA)
Any fundació: 1983.
Participació de la CMB en el capital social:
Import: 20.000.000,– Pta.
Percentatge: 25 %.

Fundació Ildefons Cerdà
Any fundació: 1984.
Participació de la CMB en el capital social:
Import: 8.000.000,– Pta.

SAEZURSA
Any fundació: 1986.
Participació de la CMB en el capital social:
Import: 6.250.000,– Pta.
Percentatge: 25 %.

Recuperació d'Energia, S.A.
Any fundació: 1986.
Participació de la CMB en el capital social:
Import: 13.000.000,– Pta.
Percentatge: 26 %.

Centre d'Estudis Urbanístics, Municipals i
Territorials, S.A. (CEUMT, S.A.)
Any fundació: 1977.
Participació de la CMB en el capital social:
Import: 5.000.000,– Pta.
Percentatge: 23,36 %.

Mercats d'Abastaments de Barcelona, S.A.
(MERCABARNA)
Participació de la CMB en el capital social:
Import: 160.000.000,– Pta.
Percentatge: 12,16 %.

Torre de Telecomunicacions
Any fundació: En previsió 1987.
Participació de la CMB en el capital social:
Import: 65.000.000,– Pta.
Percentatge: 13 %.

Fundació Carles Pi i Sunyer
Any fundació: 1986.
Participació de la CMB en el capital social:
Import: 30.000.000,– Pta.

Consorci d'Informació i Documentació
de Catalunya (CIDC)
Any fundació: 1969.
Transferència de la CMB per a 1987:
Import: 39.264.889,– Pta.
Percentatge pressupost: 16,2 %.

S.P.M. Parc Zoològic de Barcelona, S.A.
Any fundació: 1984.
Transferència de la CMB per a 1987:
Import: 50.000.000,– Pta.
Percentatge pressupost: 7,42 %.

Institut d'Estudis Metropolitans
Any fundació: 1984.
Transferència de la CMB per a 1987:
Import: 20.000.000,– Pta.
Percentatge pressupost: 26,66 %.

Organismes de gestió interns a la CMB

Gerència de la Costa
Any fundació: 1986.
Transferència de la CMB per a 1987:
Import: funcionament: 20.000.000,– Pta.
inversió: 272.000.000,– Pta.
total: 292.000.000,– Pta.
Percentatge pressupost: 100 %.

Eix de Promoció Industrial
(l'Hospitalet-Cornellà)
Any fundació: 1985.
Transferència de la CMB per a 1987:
Import: funcionament: 20.000.000,– Pta.
inversió: 385.000.000,– Pta.
total: 405.000.000,– Pta.
Percentatge pressupost: 100 %.

Eix de Promoció Industrial (Vallès)
Any fundació: 1986.
Transferència de la CMB per a 1987:
Import: funcionament: 20.000.000,– Pta.
inversió: 100.000.000,– Pta.
total: 120.000.000,– Pta.
Percentatge pressupost: 100 %.

Eix de Promoció Industrial
(Barcelonès Nord)
Any fundació: 1986.
Transferència de la CMB per a 1987:
Import: funcionament: 20.000.000,– Pta.
inversió: 85.000.000,– Pta.
total: 105.000.000,– Pta.
Percentatge pressupost: 100 %.

Eix de Promoció Industrial
(Llobregat Occidental)
Any fundació: 1985.
Transferència de la CMB per a 1987:
Import: funcionament: 20.000.000,– Pta.
inversió: 130.010.000,– Pta.
total: 150.010.000,– Pta.
Percentatge pressupost: 100 %.

Eix de Promoció Industrial
(Molins de Rei - St. Feliu)
Any fundació: 1985.
Transferència de la CMB per a 1987:
Import: funcionament: 20.000.000,– Pta.
inversió: 120.000.000,– Pta.
total: 140.000.000,– Pta.
Percentatge pressupost: 100 %.

Gerència Agrícola
Any fundació: 1986.
Transferència de la CMB per a 1987:
Import: funcionament: 20.000.000,– Pta.
inversió: 93.000.000,– Pta.
total: 113.000.000,– Pta.
Percentatge pressupost: 100 %.

Patronat Metropolità del
Parc de Collserola
Any fundació: 1986.
Transferència de la CMB per a 1987:
Import: 348.000.000,– Pta.
Percentatge pressupost: 100 %.

CORPORACIÓ
METROPOLITANA
DE BARCELONA